

KIP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 5 MARS NR 5/2025

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

DÄR HAN VÄXTE UPP STOD TRÄBEN PÅ RAD

Sidan 8

Ida-Maria saknar ett språk
för iver i kyrkan [Sidan 4](#)

Från bergsguide till teologi-
studerande [Sidan 18](#)

Tänk om kyrkan särskilt
fanns till för de sköra [Sidan 20](#)

Lekmannen – begrav ordet

»En hipp och modern kyrka upprätthåller i sitt språkbruk en gammal hierarki.«

ATT VARA LEK var riktig och god svenska långt in på 1700-talet. *Lek* var ett adjektiv som beskrev en person, en utbildad människa ur folket. Motsatsen till det var att vara *lörd*.

Ordet har gett upphov till ordet *lekman*. Det ordet har vi i dagens jämlika bildningssamhälle ändå börjat undvika. Vi understryker inte så gärna hur utbildad någon är.

I dag kan den som har gått den långa vägen på livets skuggsida, genom sjukdom, missbruk, mobbning och andra dalar av döds-skugga, vara en *erfarenhetsexpert*.

Den som har gjort en oxes gärning på verkstadsgolv och i företagsstyrelser, och inte vid universitet och högskolor, kan ha samlat unika kunskaper och insikter och vara *arbetslivsprofessor*.

FOLKKYRKAN talar fortfarande ogenerat och hurtigt om lekmän. Med det markerar vi att alla 3,6 miljoner medlemmar i kyrkan, utom några promille, några tusen, är anställda och präster.

Vi föreslår att l-ordet avskaffas i 99 procent av de situationer där det i dag används i kyrkan. Majoriteten av oss är *medlemmar*, för att inte använda Jesusordet lemmar. Vi är blad, skott och fibrer i ett vinträd.

Sitter någon i en sakkunnigkommitté utan fackkunskap på området som avhandlas må det vara hänt med ordet lekman. I övrigt strider det mot god lutherdom att ständigt, år efter år, markera att gudstjänst, församlingssliv och annat vardagskneg inför Gud levs av en behörig, och en lite mindre behörig kategori.

I en kyrka som i övrigt i allting vill vara

hipp, modern och inkluderande, upprätthåller språkbruket på ett märkligt sätt en gammal hierarki som omyndigförklarar och förminskar lekmänniskan.

NYA GEMENSKAPER för kristet liv och gudstjänst bildas nu runt om i landet. Här får dessa l-medlemmar själva utlopp för sin iver för Jesus. Man när man tar itu med att be för varandra och läsa Bibeln omges mycket av en obehaglig vittring i kyrkan av fara; det här kommer att kräva *riskhantering*.

Tänk om vanligt folk börjar läsa Bibeln, sade man inför reformationen på 1500-talet.

Tänk om ert kön börjar störa er förkunnelse, sade man till de första kvinnorna som blev präster på 1900-talet.

Tänk om någonting går snett när urbana människor utan teologisk bildning och kyrklig stamtavla plötsligt hanterar kristen gemenskap, sägs det år 2025.

INGEN RÖK utan eld, förstås. Det är viktigt att det finns transparens och andlig redovisningsskyldighet i alla gemenskaper. Skador på vår andliga människa är inte sällan skador för livet.

Men det är också naivt att tro att inte sansade församlingsmedlemmar som i en modern tid delegeras ett tydligt ansvar också kan ha både mod och verktyg stoppa och reda upp. Det gör arbetsledare och handlingskraftiga mormödrar, företagare, lärare och läkare i sin vardag alla dagar.

Kontrollera och övervaka inte ihjäl. Prästen och författaren Johan Petri Ödman skrev i en bygdekrönika över den svenska västkusten 1746 att lek eller lörd, envar har trots det förutsättningen att vara *vis*.

Frågan om att lekman-ordet dessutom elegant och arrogant språkligt förbigår kyrkans kvinnor får vi ta en annan gång.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Rebecca Pettersson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemsshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 63 € Utlandet 88 €

I DETTA NUMMER

Förnya – och få alla med på tåget

Skotska prästen och psalmkompositören John L. Bell vill inte att gudstjänsten ska vara en flashback till 1700-talet. Han har ägnat sin karriär åt att förnya den, och få alla med i projektet. **Sid 6**

Människomötena är toppen

När naturupplevelsen är på topp för bergsguiden Josef Westlund spelar människorna han möter där en stor roll. Nu satsar han på människomöten ur ett annat perspektiv. **Sid 18**

Det han tänker på när han målar

Konstnären och prästen Christer Åberg märkte att en traumatisk händelse från långt tillbaka gick igen i hans drömmar när han blev äldre. Nu talar han om skörhet och våra kors. **Sid 20**

När Soureya blev gravid blev allt nytt

När Soureya Moussa från Centralafrikanska republiken var tonåring blev hon gravid. Hennes pappa visade henne på dörren. Den traumatiska händelsen ledde till ett helt nytt liv. **Sid 22**

”Vi utgår från den svagaste”

Vem är du? Sedan Emma Portman blev scout som elvaåring har världen förändrats på många sätt. Enligt henne har scouting bara blivit mer relevant. – Det handlar ju om att bygga broar över gränser.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

I år samarbetar insamlingen Gemensamt Ansvar med Finlands Scouter. Temat för årets insamling är ungas möjligheter att drömma och bygga en trygg framtid.

Emma Portman jobbar som koordinator för medlemsutveckling hos Finlands Svenska Scouter, men hennes bana som scout började redan för drygt 20 år sedan i Nykarleby.

– Som elvaåring såg jag en lapp i skolan om att de startade en scoutpatrull och jag tyckte väl att det lät roligt. Jag har alltid varit mycket ute i skogen, plockat bär och varit på utflykter och sånt. Och i Nykarleby var scouting stort. Alla coola kids var scouter.

Numed lite perspektiv, kan du se att scoutingen har stöttat din framtid på något sätt?

– Det jag haft mest nytta av är all ledarkunskap jag fått. Man ges mycket ansvar också som ung scout, och det ger en bastrygghet och en känsla av ”det här klarar jag nog”.

– Sen har jag också fått med mig många prak-

tiska färdigheter, men scouting är mycket mer än knopar och att sova i tält. I dag lär sig unga scouter också om ekonomi, samhälle och mångfald, bland annat.

– Det jag tycker är fint i scoutingen är att vi alltid utgår från den svagaste. Är man ute och vandrar så vandrar man så långsamt som den långsammaste.

Hur ser det ut med tillväxten inom scoutingen i Finland?

– Vi har en stor och aktiv medlemskår, men precis som många andra frivilligorganisationer har vi utmaningar med tillväxten.

– Jag tycker det är jättekonstigt, för scoutingen är så fruktansvärt relevant i den värld vi lever i i dag. Det handlar ju om att bygga broar över gränser och att skapa en hållbar värld och framtid.

Vad gör ni för att minska tappet?

– De senaste åren har vi jobbat väldigt aktivt med brandingen av scouting som en modern och fräsch hobby. Jag tror att många har en ganska dammig bild av vad scouting är.

– Vi funderar också mycket på inkludering och hur vi kan öppna upp för nya målgrupper. Och så jobbar vi jättemycket med vuxenrekrytering. Barn finns, det är ledare vi saknar.

Hobbyer har en tendens att dra iväg prismäsig ibland, bra skor, kläder och utrustning kostar. Blir också scouting en klassfråga?

– Vi försöker möjliggöra scouting för så många som möjligt, och så länge man är en liten scout

GÖR: Jobbar med medlemsutveckling på Finlands svenska scouter. En luddig titel som handlar om tillväxt, utveckling och samhällsfrågor.

FAMILJ: Gift med Peter och har två katter.

INTRESSEN: När jag inte scoutar gillar jag att handarbete, pyssla i vårt hus vi renoverat och påta i trädgården.

behöver man väldigt lite: slitstarka skor, utekläder och en ryggsäck.

– Vi kan bevilja befrielse från medlemsavgiften till ekonomiskt utsatta barn och unga och en del kårer har utrustning att låna ut ifall något barn saknar till exempel sovsäck eller liggunderlag till hajken.

– Pengarna från Gemensamt Ansvar kommer också gå till just det här, att stöda fler barn och unga att ha en hobby i scouterna.

Vad önskar du att scoutingen ska ge de som är barn och unga idag?

– En trygghet i sig själva. Barn och unga i dag har så svårt att lita på att de klarar saker. Det finns en press på att allt man ska göra ska bli perfekt att många inte ens vågar testa. Där hoppas jag att scoutingen ska ge ett självförtroende.

– Sen hoppas jag också att scoutingen ska ge en tro på att man själv kan påverka saker, just med tanke på klimatkrisen och alla krig. Att unga ska få känna att de har verktyg till att göra skillnad.

Gemensamt ansvar

Är den evangelisk-lutherska kyrkans årliga välgörenhetsinsamling.

Insamlingen hjälper nödställda människor i Finland och i världens katastrofområden oavsett ursprung, religion eller politisk övertygelse.

Under år 2025 ser Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry, Evangelisk-lutherska kyrkans församlingar och Kyrkans Utlandshjälp till att hjälpen når fram.

Vill kyrkan alls ha med amatörerna?

Kyrkan vill se mera engagerade lekmän och stoltare medlemmar. Men vi har inget språk för hur vi ska grunda nya gemenskaper, säger Ida-Maria Pekkarinen. Hon har jobbat med storstadsformaten Puls och Uusi Verso.

TEXT: JAN-ERIK ANDELIN

Närmare 3 000 finlandssvenskar beräknas varje månad göra frivilliginsatser i någon av församlingarna i Borgå stift. Det hävdar storundersökningen Gallup Ecclesiastica 2024.

Frågar man hur många som någon gång i livet har ställt upp som frivilliga i kyrkan kan siffran enligt statistikern **Veli-Matti Salminen** på Kyrkans forskning och utbildning stiga till över 25 000. Då räknas ännu inte *hjälpis*-gången i konfirmandarbetet, eller förtroendevalda.

I den offentlighetsbild den evangelisk-lutherska kyrkan visar upp syns medlemmarna sällan. I den minutiösa statistik som kyrkan för bokförs lekmannainsatser inte alls.

Om prästen blir för torr

Sixten Ekstrand, direktor vid Kyrkans svenska central KCSA säger sig på sistone ha fått flera exempel på hur man gärna säger att man vill aktivera kyrkans medlemmar i församlingarna, men att det sedan ändå ganska fort blir stopp.

Ett exempel: *En ung mamma som har kontakt med många barnfamiljer, har idéer om hur man kunde utveckla familjegudstjänsten i församlingen. Det blir ofta torrt och tråkigt och gudstjänstschemat ska följas till punkt och pricka.*

Mamman och hennes väninnor vill jobba med drama, andra tilltal och involvera barnen mera. Med sin andliga inriktning skulle hon göra det bra, också till innehållet – men de anställda i församlingen är tveksamma.

I bloggen Kyrka.nu skriver Sixten Ekstrand om gapet mellan ord och handling. Kyrkan talar om en lutherskt dynamisk och demokratisk församlingssyn men har i praktiken "en uppifrån styrd hierarki [...] som i sämsta fall reducerat en stor del av Kristi kropp till objekt för proffsens verksamhet", skriver han.

"Inget språk för nya gemenskaper"

På omkring 20 håll i landet har finska evangelisk-lutherska församlingar nya former för medlemsdrivna gudstjänstgemenskaper, i allt från Esbo till Nyslott eller Rovaniemi.

På svenska finns Puls i Helsingfors som dock i fjol (KP 4/2025) kom i konflikt med församlingen så att den medlemsdrivna gemenskapen tog sin verksamhet ur Petrus församling.

– Det finns så lite språk för hur man inom kyrkan kan starta nya gemenskaper, säger **Ida-Maria Pekkarinen**, 34.

Hon kommer ursprungligen från Karleby, men blev under åtta år i Helsingfors en del av Puls och till sist anställd som dess projektsekreterare.

– Finska Verkosto i Helsingfors är ett jättebra exempel på en ny form av gemenskap. Men på svenskt håll tycks det alltid finnas ett motstånd, "vem styr, vem kontrollerar det här?" Det känns inte sunt. Kan man inte i stället stöda, så att det ska växa och bli någonting? säger hon.

Husband ersätter orgeln

Sedan ett drygt år är Ida-Maria Pekkarinen tjänstledig från Petrus och har i stället jobbat med den evangelisk-lutherska samfällighetens Uusi Verso-verksamhet i Tammerfors.

De nya gemenskaperna liknar ofta varandra: en enkel mässa med vardagliga ramar, förbön, nattvard, lovsång med ett husband och många medlemmar involverade.

I Pispala kyrka i Tammerfors samlar formatet varje vecka drygt 200 personer; en annan liknande gudstjänst i en annan förort i snitt 90.

Pionjären på alternativ evangelisk-luthersk gudstjänst är förstås finska Tomasmässan som startades redan 1988. För att inte då tala om väckelserörelserna där medlemsdriven verksamhet är såväl vardags- som söndagsmat.

Sparsamt på svenska

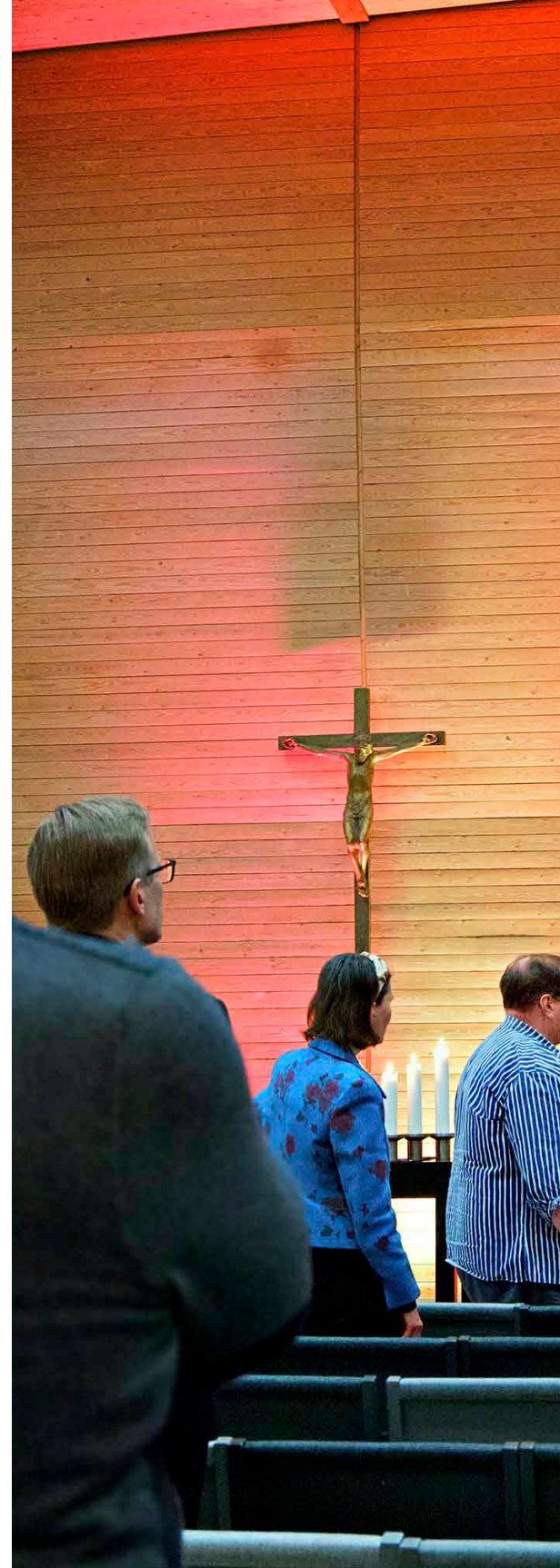
På svenska finns det få alternativa, modernare gudstjänster i folkkyrkoförsamlingarna.

I Jakobstad finns Fokus-gudstjänsterna en söndagskväll i månaden. De har sina rötter i en utbrytargrupp på 00-talet, som sedan stegvis har smält tillbaka in i fadershuset, Jakobstads svenska församling.

I Kvevlax introducerar Korsholms församling nu en gång i månaden ett liknande lättare gudstjänstkoncept. Det blir dessutom den huvudgudstjänst som kyrkoordningen stadgar ska hållas varje söndagsförmiddag.

"Du är inte just nu där"

I Tammerfors har Ida-Maria Pekkarinen som anställd lett Uusi Verso-nätverkets smågrupps-

Gudstjänst enligt Pulskonceptet i Helsingfors.

FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Ida-Maria Pekkarinen har jobbat med Puls och Uusi Verso. FOTO: VEIKKO LUUKKONEN

TIPSA OSS!

Har du ett
nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Aktiv i din församling

Två procent av den evangelisk-lutherska kyrkans medlemmar är regelbundet aktiva frivilliga i sin församling.

På ett 20-tal orter i Finland har kyrkan nya gudstjänstformer där medlemmarnas engagemang är i centrum. Uusi Verso, Verkosto och Puls är de mest kända.

Praxis varierar i landet. I Jakobstad har man aldrig nattvard i Fokusgudstjänsten.

– Jag tror det är viktigt att vi har ett mångsidigt sätt att fira högmässa tillsammans. Jag körde fram att vi inte ska ha egna nattvardsgångar utan gemensamma. Jag skulle vara försiktig med att sätta ut församlingens gudstjänst, högmässan, på entreprenad till en cellgrupp, säger kyrkoherde **Jockum Krokfors**.

Samtidigt behöver medlemsaktiviteten i olika grenar i församlingen goda lösningar, säger han.

– Det är jätteviktigt! Jag hoppas att inte vi präster inte upplevs som något slags konkurrenter med lekmän, utan att man ska kunna samarbeta.

»Man behöver kunna säga till när någon inte är redo att ha ansvar för andra människor.«

Slå vakt om gemensam gudstjänst

Vid domkapitlet i Borgå slår stiftsdekan **Mia Anderssén-Löf** i kyrkolagen och kyrkoordinationen. Hon konstaterar att den förutsätter att en präst leder det vi traditionell mening kallar gudstjänst. Kyrkoherden är i sin tur ansvarig för församlingens gudstjänstliv, liksom all annan verksamhet i församlingen, säger hon.

Mia Anderssén-Löf ser det som viktigt att många är delaktiga.

– Det är kyrkans frihet och liv. Men å andra sidan: har man omgärdat någonting med regler eller lagar så är det för att skydda det som är gemensamt och heligt för oss – i det här fallet gudstjänsten, säger hon.

”Ny snäv syn på ledarskap”

Vid kyrkans svenska central KCSA är Sixten Ekstrand kritisk till att en ny generation teologer och ledare i kyrkan allt oftare har en snäv syn på ledarskap så att de kan bli väldigt kontrollerande gentemot medlemmarna.

Under domkapitlet finns en inspirationsgrupp kring gudstjänstlivet. Att någon vid hans avdelning KCSA tydligare skulle jobba med medlemsaktivitet i stiftet tycker han ändå inte behövs; det ska ingå naturligt i de anställdas arbetsbild, säger han.

Tack-men-nej-tack blir det hos kyrkoherde Jockum Krokfors i Jakobstad.

– Stift, domkapitel och central förvaltning kan nog inte göra så mycket här. Det här är så lokalt förankrat, säger han.

arbete med böne- och cellgrupper och lite vidare vardagsgemenskaper kring vissa åldersgrupper eller intresseområden. En sådan *pie-nyhteisö* är till exempel Eräversot, en kristen gemenskap kring friluftsliv, natur och utflykter.

– En av Uusi Versos värderingar är *lupa innostua*; det är tillåtet att bli ivrig över någonting, ta det vidare och skapa nytt, säger Ida-Maria Pekkarinen.

– Startar du en Uusi Verso-grupp behöver du vara kopplad till dem som leder hela arbetet. Men jag behöver vara redo att hålla också ganska allvarliga samtal med någon och säga att ”just nu tycker jag inte att ditt eget liv är i ett skede där du kan vara ansvarig för andra människor”.

I Uusi Versos gudstjänster predikar medlemmar ibland, men då med coachning både före och efter av en präst, som också svarar för nattvarden i mässan.

FOTO: HELSINGFORS FÖRSAMLINGAR

Esbo domkyrka.

Tre präster söker kaplanstjänst i Esbo svenska församling

Den ledigförklarande kaplanstjänsten i Esbo svenska församling har fått tre sökande: **Markus Kallatsa, Tanja Liljestjärna** och **Tomas Ray**.

Pastor Markus Kallatsa är församlingspastor i Esbo svenska församling. Pastor Tanja Liljestjärna är sjukhuspräst i Björneborg. Hon hör till ärkestiftet, men är ursprungligen prästvigd i Borgå stift. Pastor Tomas Ray är församlingspastor i Kyrksläpps svenska församling. Domkapitlet i Borgå granskar de sökandes behörighet den 6 mars.

»För visst är det något som skaver när vi i fastlags-tid frågar varandra: hur ska du fasta i år? Vittnar det inte om en kyrka som överlämnat ansvaret till individen?«

Rebecca Klitgaard Nelsson i Kyrkans tidning.

FOTO: LINNEA EKSTRAND

Benjamin Häggblom fortsätter som sjukhuspräst i Vasa.

Benjamin Häggblom valdes till sjukhuspräst i Vasa

Teologie magister **Benjamin Häggblom** har utsetts till sjukhuspräst i Vasa. Sedan november 2024 har han vikarierat som sjukhuspräst. Han är för närvarande tjänstledig från jobbet som församlingspastor i Kvevlax församling.

Totalt fyra personer sökte tjänsten, och valet gjordes av gemensamma kyrkorådet i Vasa kyrkliga samfällighet vid deras sammanträde den 20 februari 2025.

När han var fyra år tänkte **John L Bell** för första gången att han vill bli präst. Hela sitt liv har han jobbat utanför boxen och skapat något nytt: en ny liturgi, ett nytt sätt att läsa Bibeln, ett nytt sätt att sjunga. – Våra gudstjänster ska inte vara som att besöka en temapark från 1700-talet.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Gud vill frigöra oss till att vara äkta

John L Bell växte upp i Kilmarnock, en industristad i sydvästra Skottland. När han var nio år började han ta pianolektioner. Han drömde om att bli musikalärare – trots att han sedan han var liten också haft en tyst och hemlig dröm om att bli präst.

– När jag var sjutton år fick jag i skolkören höra att jag inte kan sjunga. Det tog mig år att komma över det. När jag sedan började jobba med kyrkomusik var det viktigt för mig att göra det möjligt för precis alla att sjunga med.

Själv visste han ju att han kunde sjunga: alla i hans familj sjöng. Hans yngre bror blev operasångare.

– I något skede insåg jag att Gud inte gav mig min brors röst. Han gav mig min röst, den jag har. Ibland låter den gäll, men den har varit en sådan gåva. När jag visar hur man ska sjunga något blir det ingen tävling. Jag uppträder inte, jag kommunicerar: Om jag kan göra det här kan du det också, för lyssna nu på hur min röst låter. Så ibland när jag jobbar med kantorer och kyrkomusiker säger jag: sjungert värsta, inte ert bästa.

”Är du rädd för kvinnor?”

När han växte upp upplevde han många stunder av Guds närhet.

– Jag kallar dem inte mystiska för de var verkliga. Det fanns stunder av klarhet och också ett kall att bli pastor. När jag var sjutton år sa jag det högt.

Men det var inte lätt. När han såg på pastorer i sin egen stad var de så ... tråkiga.

– De levde liksom i en liten, trång zon och talade aldrig om något kontroversiellt. När jag läste evangelierna kände jag att Jesus var ute i det öppna ganska mycket, och umgicks med människor som inte alltid var lämpliga och talade om saker som inte alltid var lämpliga.

En annan sak han visste sedan han var fyra år var att han var homosexuell. Det kom en stund under teologistudierna då han visste att

John L Bell

Psalmskribent och präst i Church of Scotland. Besökte Finland i februari, deltog i kantorsdagarna i Vasa och ordnade en workshop i Johannes församling i Helsingfors.

Han har tillsammans med sina kollegor givit ut över 15 samlingar med sånger, av vilka många har blivit översatta till vitt skilda språk som exempelvis japanska och frisiska. Han har skrivit böcker om liturgi, kyrkomusik, de heliga skrifterna och aktuella frågor, medverkar i radio och föreläser runt om i Europa, Nordamerika och på det södra halvklotet.

Född i Kilmarnock. Har varit medlem i Iona-kommuniteten. Bor som pensionär i Glasgow.

Hans mest kända psalm i vår psalmbok är psalm 917: *Möt mig nu som den jag är.*

det var en fråga han behövde diskutera med sin professor.

– Han frågade: Är du rädd för kvinnor? Jag sa: Nej! Han sa: Jag ser ingen orsak till att du inte skulle kunna bli präst. Om min fru och jag skulle höra till din församling skulle vi komma till din kyrka.

Så var det i många år: alla visste att han var homosexuell, men det diskuterades inte offentligt.

– Men för tio år sedan bestämde jag mig för att vara öppen med det. Det var efter att jag hörde om en ung flicka i en konservativ församling, som begått självmord för att hon inte trodde att Gud kunde älska henne som hon är. Och jag tänkte att jag inte vill att ett enda Guds barn ska göra något sådant. Om det hjälper ska jag vara helt öppen med min homosexualitet.

Jag lärde mig lita på lekmännen

Han hade tänkt att han kanske skulle bli präst i någon liten församling, men så blev det inte.

Han pausade sina studier i två år och var assisterande pastor i en internationell församling i Amsterdam.

– Där hade folk tillit till mig. Folk kom dit varje vecka för att diskutera – inte för att höra en föreläsning utan för att upptäcka själva. Jag lärde mig en ny sorts liturgi.

De testade saker: vad händer om man rör sig i kyrkorummet? Om man tänder ljus?

– Jag lärde mig hur viktigt det är att lita på lekmännen och använda dem, det de verkligen har i sig. Jag tror inte att Gud vill att människor ska vara icke-autentiska. Ofta när lekmän deltar i mässan gör de bara samma sak som pastorn gör. De talar på samma sätt, använder samma ord. Men det är ju inte deras språk! De måste frigöras.

När han var färdig med studierna blev han ungdomspastor i Skottland. Om söndagskvällarna samlades de i kyrkan, förde diskussioner, skapade liturgi.

– Den liturgin likande inte alls söndagsförmiddagens. Vi undersökte ett tema från Bibeln. Vi ville också undersöka hur vi sjunger om vi inte använder orgel eller piano. Så vi sjöng, 400 barn i stämmor, utan ackompanjemang.

Han samlade tio personer ur barngruppen och de började rota i hur man kunde se på Bibeln, hur man kunde läsa den och dramatisera den, hur man kunde utföra symboliska handlingar så att de kändes naturliga.

Det här blev sedan hans jobb, senare något han fortsatte med i den ekumeniska Iona-kommuniteten: att förnya gudstjänsten och dess sånger.

Om en församling här i Finland bad dig om hjälp för att förändra gudstjänsten eller liturgin eller hela gemenskapen, var skulle du börja?

– Det första jag skulle säga är: tala med varandra. Vad gör det möjligt för dem som deltar att verkligen engagera sig i liturgin på ett

A portrait of John L. Bell, an older man with grey hair and a goatee, wearing a red jacket over a patterned shirt. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is blurred, showing what appears to be an indoor setting with some architectural elements.

John L. Bell har besökt Finland många gånger. Den här gången tyckte han det var mäktigt att höra så många kyrkomusiker sjunga tillsammans.

»Ofta när lekmän deltar i mässan gör de bara samma saker som pastorn gör.«

meningsfullt sätt? Och vad är det som hindrar dem?

När han diskuterar musik med människor brukar han fråga: Vad är det i den här sången som talar till oss om Gud? Eller om oss till Gud?

– För om den inte gör det, då kan vi glömma hela saken.

Han tänker också på predikan. I många kyrkor predikar man i tjugo minuter, i vissa till och med fyrtio.

– Och all information vi får av sociologer är att människors koncentrationsförmåga har blivit märkbart sämre. Så att stå och läsa anteckningar i tjugo eller fyrtio minuter och anta att folk hänger med ... det fungerar inte.

Upptäckte "bifigurerna"

I Iona-kommuniteten hörde det till principerna att läsa Bibeln och be i åtminstone en halv timme per dag. Det har gett honom andlig näring.

– Men jag läser också mycket sekulär litteratur, för det är där människorna finns. Om du bara befinner dig i en hermetiskt tillsluten kristen bubbla, då kommer inga nya, banbrytande tankar.

För ett antal år sedan bestämde han sig för att läsa Bibeln från början till slut, men enbart läsa de kapitel som nämner kvinnor.

– I Gamla testamentet upptäckte jag omkring 30 kvinnor som jag inte alls kände till – och ändå hade jag läst Bibeln sex-sju gånger. Men jag hade sett dem som bifigurer.

Han tänker till exempel på Selofchads döttrar, som det står om i fjärde Mosebok. De hade ingen bror, och bad Mose om att få arva sin far.

– Och Gud svarade: ändra på lagen! De ändrade på lagen 3 000 år innan samma sak skedde med den brittiska eller amerikanska lagstiftningen. När jag berättar om det bibelstället säger kvinnor alltid: Varför kände jag inte till det?

För drygt 60 år sedan föddes en pojke i ett Kajana som ännu präglades av kriget. Pojken fick namnet Matti, och trots att hans familj och omgivning var helt finskspråkig gillade han ett skolämne oväntat mycket: det andra inhemska språket – svenska. I dag heter Matti **Elia** och är ärkebiskop för den ortodoxa kyrkan i Finland.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

”Jag var en ung man som sökte mening”

– **DET ÄR EN VIKTIG** del av mitt liv att få uttrycka mig på båda språken. Jag känner mig tvåspråkig och starkt förankrad i det svenska språket i Finland.

Det säger den ortodoxa kyrkans i Finlands ärkebiskop Elia – uppvuxen i Kajana.

Det var inte särskilt fett i Kajana på 60-talet och båda hans föräldrar var krigsflyktingar, evakuerade från Karelen.

– Min pappa var en flykting i hela sitt liv. Han var skadad, inte fysiskt men mentalt. Min barndom var full av flyttar inom Kajana.

Om nätterna hörde han ibland sin pappas skrika ”ryssarna kommer, ryssarna kommer”.

– Jag frågade ofta min mamma om det kommer att bli krig igen och hon sa sådär tröstande att nej, det kommer aldrig att bli krig igen. Jag var ofta rädd för kriget. Alla vi finländare är ju påverkade av kriget på ett eller annat sätt.

I barndomen var kriget också konkret och synligt. Ibland besökte familjen den allmänna bastun i Kajana. Utanför bastun stod träbenen på rad.

– Och herregud vad Finland var fattigt. Jag minns hur min morfar brukade säga att medan vi åt barkbröd i Finland åt de bananer i Sverige. Vi levde i en helt annan verklighet. Och nu har vi krig på vår bakgård igen.

– Jag borde kanske granska det här mer i mig

själv. Vi människor är bra på att gömma undan saker som vi inte vill tänka på.

Men, det fanns förstås också ljusglimtar i barndomen, så som lektionerna i det andra inhemska språket i skolan. Det är inte omöjligt att Elia var det enda barnet i skolan som tyckte om svenska, men det gjorde han. Då hemstaden började kännas väl trång och likriktad efter avlagd studentexamen tog han därför sikte på Sverige och studier i svenska och tjeckiska vid Stockholms universitet.

– Jag är väldigt språkintresserad och Sverige var också internationellt jämfört med lilla Kajana.

Studierna i språk övergick till studier i pedagogik. Utbildningen vid lärarhögskolan i Stockholm var riktad till finskspråkiga, och nästan hela klassen bestod av finskspråkiga tjejer.

– Vi var bara två män där och båda hette Matti, säger ärkebiskop Elia vars namn vid den tiden var Matti Wallgrén.

I jämförelse med Finland var Sverige ett land av mjölk och honung, men tanken var hela tiden att flytta hem igen, och det var inte odelat roligt att vara finne i Sverige. Det fanns fördomar.

Efter något år som klasslärare för finskspråkiga klasser i svenska skolor, ja, det fanns sådana i Sverige på 80-talet, gick flyttlasset österut igen.

Flytten kom med en viss lättnad för Elia, han

»Jag är inte mig själv om jag inte får prata svenska.«

skulle få leva på sitt modersmål igen. Men så började han jobba som lärare i Helsingfors – och plötsligt saknade han svenskan. Så kom det sig att han blev språkbadslärare i Mejlans och fortsatte att undervisa finskspråkiga barn i svenska.

– Svenskan hade blivit en del av mitt liv. Jag är inte mig själv om jag inte får prata svenska, jag behöver båda språken.

Det här är den korta förklaringen till varför ärkebiskop Elia pratar flytande svenska då han ger en intervju för Kyrkpressen på sitt kansli på Elisabetsgatan i Helsingfors.

Medan han dricker kaffe ur en delikat liten kaffekopp ger han också prov på både klingande stockholmska och rejäl Korsnäsdiilekt. Under några år jobbade han nämligen som präst i Vasa, och i den vevan köpte han hus i Harrström i Korsnäs.

Kontakterna i Österbotten har gett honom en ännu starkare förankring i finlandssvenskheten, och så betyder hans hus och sammanhanget i Harrström mycket för honom.

– Det är en jätteviktig del av mitt liv att få vara där.

– Hälsa alla Harrströmsbor och tacka dem för att de tagit emot mig som sin son. Eller hälsa alla Korsnäsbor! Jag saknar Harrström och kommer att vara där så mycket jag kan.

Ärkebiskop Elia föddes 1962 i Kajana och fick namnet Matti Wallgrén. I samband med sin munkvigning fick han namnet Elia, vilket han också bytt till officiellt för några år sedan.

Ung man i jakt på mening

Vägen från språkbadslärare till ärkebiskop är kanske inte självklar då man ser på det utifrån, men Herrens vägar är outgrundliga.

I barndomshemmet i Kajana fanns det ikoner och man bad aftonbön. En del av släkten hörde till den ortodoxa kyrkan, men familjen Wallgrén var medlemmar i den evangelisk-lutherska kyrkan.

– Som barn trodde jag på Gud men jag hade ingen kontakt till den evangelisk-lutherska kyrkan, jag gick inte ens i skriftskolan.

I tonåren var tro över huvudtaget inte ett så stort intresse. Men i ung-vuxenålder hände något, en långsam skiftning.

– Jag var en ung man som sökte meningen med livet.

Han lärde känna människor som han kunde avhandla tro och trosfrågor med. Så en kväll då han och en vän satt och diskuterade livets stora frågor över några glas vin berättade vännen i fråga att han inte trodde Gud.

– Jag var tyst en stund och sa sen: jag tror. Jag minns alltid den stunden. "Jag tror" var väldigt starka ord för en människa som sedan barndomen inte tänkt så mycket på sådana här saker, säger Elia.

– Jag tänkte att om jag nu tror så som jag gör så måste det på något vis synas i mitt liv, i mina

handlingar och val, så jag började gå i kyrkan.

Att det var just den ortodoxa kyrkan som var "kyrkan" var givet. Det kändes tryggt och bekant och han konverterade i stillhet.

– Den ortodoxa tron har alltid varit en del av vårt hem på ett eller annat sätt.

Så blev Elia med tiden en engagerad medlem i sin församling, han tog alterneringsledigt i ett år för att studera ortodox teologi i Joensuu, och så småningom blev han antagen och fick fullt stipendium till St Vladimir's Orthodox Theological Seminary i New York, en av de mest kända skolorna för ortodox teologi i västvärlden.

I början av september 2001 anlände han till New York. Han hann lära känna sin nya hemstad i en dryg vecka innan New York, USA och kanske hela världen förändrades. Elfte september befann sig Elia på skolans campus.

– Någon ropade att vi skulle komma och titta på tv:n som stod på, så som det skedde i hela världen den dagen. Den första känslan var att det här händer inte på riktigt.

De sprang ut och tittade upp mot himlen. I luften syntes inte ett enda flygplan – anmärkningsvärt i New York där det finns flera stora flygplatser. Det blev tydligt att terrorattacken mot World Trade Center och USA:s försvarsministerium Pentagon faktiskt måste ha skett.

– Jag tänkte att nu åker jag hem igen, det är

»Jag frågade ofta min mamma om det kommer att bli krig igen.«

så skrämmande det som händer här. Men jag stannade ändå även om det blev en svår början.

Då Gud blir en avbild blir vi djur

År 2003 blev Elia utexaminerad och samma år dog hans mamma. Döden kom plötsligt och utan förvarning medan han själv ännu befann sig i New York.

– Det var ganska katastrofalt att vara där och inte kunna ta farväl.

Småningom fortsatte ändå vardagen och livet hemma i Finland igen, nu som präst. Först som andra präst i Jyväskylä och två år senare som kyrkoherde i Vasa.

– Jag trivdes jättebra i Vasa. Det kändes som att komma hem. Det är något med tvåspråkigheten, och Vasa är en stad med identitet. Jag tycker om Österbotten.

Nio år senare behövde Uleåborgs stift en ny biskop. Elia blev ombedd att ställa sig till förfogande och blev vald. Så gick det några år innan ortodoxa kyrkan i Finland behövde en ärkebiskop. Elia ställde sig till förfogande och blev vald.

Även om titlarna hela tiden blivit tyngre säger sig ärkebiskop Elia inte vara någon som jagar mer ansvar och inflytande, han är ingen karriärst.

– Jag har gått den väg som Gud valt till mig.

Forts. på följande sida. ►

Eller, människor har valt mig och Gud har låtit det ske. Jag måste lita på att hans hand finns med i det hela.

Ju högre upp i hierarkierna man klättrar, desto mer landar också på ens bord, konstaterar han med en svepande gest mot sitt skrivbord. Just pappersarbete är ingen favorit, men han har upplevt en kallelse till att arbeta för kyrkan.

– Att ha Gud som samtalspartner varje dag och ha honom i mitt liv också arbetsmässigt kändes som en härlig tanke.

Ärkebiskop Elia säger att han har en väldigt stark tillit till Gud. Han är övertygad om att Gud vet bättre än oss människor, också då livet innebär lidande.

»Det är vidrigt att se dem göra korstecken och kyssa ikoner samtidigt som de skickar ut unga män för att döda andra unga män.«

– Jag tänker att Gud är god och att han älskar oss alla. Det är vi människor som gör världen ful. I den ortodoxa kyrkan talar man om att Gud och människan arbetar tillsammans, i samspel. Om man förlorar Gud som samarbetspartner, för att använda ett världsligt uttryck, då blir man ett djur.

– Det har vi sett hända många gånger i historien och det ser vi också nu. Till exempel i Ryssland har de gjort Gud till en avbild. Det är vidrigt att se dem göra korstecken och kyssa ikoner samtidigt som de skickar ut unga män för att döda andra unga män.

– Jag förstår mig inte på att man kan göra det som händer i Ryssland. Men jag har hundra procent tillit till Gud. Han är kärlek. Han älskar oss och vill att vi delar livet med honom.

Rysslands krig i Ukraina har lett till samarbets svårigheter på vissa håll i den ortodoxa kyrkan i Finland. I församlingarna i Finland finns förstås medlemmar med ursprung både i Ukraina och i Ryssland.

– Men jag har sagt att vi inte pratar om krig just i kyrkan, för då kommer kriget mellan oss också där, och det vill vi inte. Efter det blev det bättre.

Cocktail för kyrkan

Även om ärkebiskop Elia är just ärkebiskop känns det inte som om han förutsätter att man ska buga särskilt djupt för honom. Han har en avslappnad och varm framtoning och kommunicerar rakt och ledigt.

– Jag vill vara en människa för människor, säger han.

Det till trots präglas hans arbetsbild också av att nätverka, att vara en viktig höjdare bland andra viktiga höjdare.

– Det är ofta sådana här cocktailpartyn, att man går och dricker skumpa. Det är inte riktigt den jag är, jag njuter inte så mycket av sådana tillställningar. Men jag representerar vår kyrka och kristendomen överlag. Jag vill vara med så att kyrkan är med.

Vad är medicinen mot högmod då man har ett viktigt jobb och stort inflytande?

– Jag har en grupp människor omkring mig som jag diskuterar med. Jag har sagt till dem att de måste säga till om jag går för långt eller gör något som inte är bra. Jag måste ha någon

Ärkebiskopen vill vara en människa för människor, men hans position kräver också administration och mingel.

som kan och som vågar säga till mig.

Som biskop i Uleåborg hade han liknande arrangemang, och han medger att det sällan är lätt att ta kritik.

– Men efter att ha sovit på det en natt förstod jag ofta att kritiken var helt rätt. Vi behöver kritik för att inte tro att vår egen godhet upplyser hela världen.

– Sen tar Gud ofta hand om högmodet också genom att det händer svåra saker i våra liv, vi blir sjuka och vi åldras.

Men han ger inte bilden av att Gud ständigt är ute efter att ödmjuka oss. I det egna livet beskriver han tron och relationen till Gud så här:

– Gud är kärlek och jag är i kontakt med kärleken varje dag. Jag är omfamnad av hans kärlek som också visas genom människor omkring mig. Jag ser godhet i allting och försöker se godhet i alla människor jag möter.

– Gud ser på oss på det sättet. Han ser på oss med kärleksfulla ögon. Det är vad vi också behöver göra med varandra.

Ärkebiskop Elia

I slutet av november valdes metropolit Elia till ärkebiskop för den ortodoxa kyrkan i Finland av Finlands ortodoxa kyrkas kyrkomöte.

Den första december 2024 välsignades han till ärkebiskop av patriarken i Konstantinopel och tillträdde officiellt.

Ärkebiskop Elia hette tidigare Matti Wallgrén civilt. För några år sedan bytte han officiellt namn från Matti till Elia.

Det svenskt klingande efternamnet till trots kommer hans släkt på från Karelen och är finskspråkig. Själv är han uppvuxen i Kajana med föräldrar och två syskon.

Ärkebiskop Elia pratar flera språk flytande, bland dem svenska. Svenskan ser han i dag som en viktig del av sin identitet.

Biskopar inom den ortodoxa kyrkan får inte leva i äktenskap.

En hopplös people pleaser

MIN SON fick ett nytt fotbollslag i höstas och jag fick frågan om jag kan tänka mig att sitta med i lagets styrgrupp. Nej, sa jag. Och eftersom jag enligt min tonårsdotter är en hopplös people pleaser (hon har för övrigt helt rätt) så hade jag naturligtvis också en giltig ursäkt. Jag sitter redan i tre olika styrelser och kan tyvärr inte ta på mig ett fjärde liknande uppdrag.

Någon månad senare fick jag en annan fråga. Kunde jag tänka mig att bli en av lagledarna för fotbollslaget? Det fanns redan två, men det skulle behövas åtminstone en till. Var det kanske jag?

Och vet du vad? Det var tydligen jag.

DU LÄSTE rätt. Jag sa alltså nej till ett uppdrag som innebar ganska lite jobb med motiveringen att jag redan hade så mycket annat. Men sedan sa jag ja gladeligen ja till ett uppdrag som innebar väl-

digt mycket jobb. Trots att jag fortfarande hade så mycket annat.

Så numera har jag ett eget palloID (den som vet vet). Jag har egna fotbollskläder i blått och orange. Jag finns med i fem olika WhatsApp-grupper kopplade till min älskade tolvårings fotbollsdrömmar. Och vet ni vad? Jag tycker faktiskt om att vara lagledare. För jag får finnas i ett härligt sammanhang med fina och roliga människor som vill de här pojkarnas absolut bästa.

Men det hjälps inte – min kalender som såg rätt orimlig ut redan i höstas ser ju inte mer rimlig ut nu.

JAG AVSLUTADE alltså förra året med att tacka ja till ett nytt uppdrag och ungefär samtidigt insåg jag att jag under det

»Jag ska fortsätta fatta beslut som skapar mer vila och mer luft i min vardag.«

här nya året måste tacka nej lite oftare än jag egentligen vill. För livet måste faktiskt innehålla någon slags luft och åtminstone lite marginal för att vara hållbart.

När tempot är för högt känns tiden som en fiende snarare än som en gåva. Tillvaron blir liksom en konstant jakt på något helt nödvändigt som det aldrig finns tillräckligt av och pulsen är lite förhöjd hela tiden. Det går inte att leva så, inte ens fast man har ett eget palloID.

NU BÖRJAR fastan. För mig är det lätt i år. Jag ska fortsätta fatta beslut som skapar mer vila och mer luft i min vardag. Och jag ska använda den vilan och luften för att göra de där sakerna som ger mitt och andras liv glädje och mening. Jag ska umgås med mina vänner. Jag ska umgås med Gud. Jag ska läsa den där andliga boken som har väntat rätt länge i bokhyllan nu. Jag ska spela Alias med min åttaåring. Jag ska röja och rensa i klädska-pet. Och jag ska heja på min son och hans lagkompisar, iklädd mina egna fotbollskläder.

Amanda Audas-Kass är modersmålslärare.

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Ett torg fyllt med krigsmedkänsla

Jag stod på Senatstorget i Helsingfors med tusen andra när det gått tre år sedan Ryssland invaderade Ukraina. Vi stod så stilla där fast vi var många. De flesta av oss hade säkert någon släkting som stupat i våra krig. Vi applåderade dovt med våra handskbeklädda händer. Vi svalde och blinkade, för vi hade en känsla av att vi visste något om död och trots och hopplöshet.

Medan skymningen föll och folk packade sig tätare höll jag blicken fäst vid den gula blomman framför mig.

Sofia Torvalds

GUNBORG LINDQVIST

Vågar du?

VI NÄRMAR oss påsken med första söndagen i fastan. Den handlar om frestelser, och det är nog inte Janssons dito eller chokladasken eller ...

Det kan handla om frestelsen att ge upp.

Att kapitulera med: Det här är för stort för mig, jag kan ändå inte nånting åt det.

"Int' duger jag till det jag. Det är nog för svårt för mig."

Också Jesus frestades att ge upp. Under en lång tid kämpade han i ensamhet med sin kallelse.

BIBELN BÖRJAR med att berätta att Gud skapade människan till sin avbild. Gud älskar sina människor – *vi duger!*

Tänk om det handlar om att våga? Att ta mod till sig – ett fint uttryck. Fatta mod. Att inte svika sin kallelse, att duga!

Det handlar nog inte om att vara våghalsig, att utsätta sig för faror där det mera är fråga om "Titta vad jag kan!". Så mycket här i världen handlar om att vara modig och *bäst*.

»Det behövs mod också för att säga de där viktiga orden, göra de vanliga sakerna för någon annan, kanske bara en blick, ett leende, en hand.«

MEN DET behövs mod också för att våga säga de där viktiga orden, göra de vanliga sakerna för någon annan, kanske bara en blick, ett leende, en hand.

Mod att säga ifrån när människor far illa, när skapelsen far illa.

Mod att våga tro på att det goda ska segra över det onda också nu, fast det ser mörkt ut i världen.

Mod att vara en sann människa, skapad till Guds avbild.

TÅLAMOD BEHÖVS det också.

Tålamod med sig själv och med andra.

Tålamod, hopp och handling.

Gunborg Lindqvist är pensionerad prost, sockstickande farmor som nu får råda om sin tid utan detaljerad tidsplan. **Hon har** inga stora drömmar, är nöjd med att livet som det är just nu. **Tipset lånar hon** av biskop Martin Lönnebo: Gör någont gott varje dag, om så bara för en liten bofink!

SÖNDAG 9.3.2025, Första söndagen i fastan

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har det latinska namnet *Invocavit* som betyder *Han åkallar mig*. Det centrala temat är berättelsen om hur Jesus frestas i öknen. Han frestades att överge sin kallelse, men han övervann frestelsen. Inte heller dagens människa lämnas i fred för frestaren. Men vår hjälp är Kristus, han som övervann frestaren. Temat för söndagen är **Jesus segrar över frestelserna**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

1 Mos. 3:1–7 (8–19)

ANDRA LÄSNINGEN

Hebr. 4:14–16

EVANGELIUM

Matt. 4:1–11

"Då kom frestaren och sade till honom: Om du är Guds son, så befall att de här stenarna blir bröd."

Läs mera i Matt. 4:1–11.

Psalmförslag

844: 1–3, 5

502: 1–5

487

829

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, du som vet hur det är att vara människa, ge oss mod och kraft att kämpa för en bättre värld med fred och frihet, mat, trygghet och människovärde. För alla.

Bönen är skriven av Gunborg Lindqvist.

SÖNDAG 16.3.2025, Andra söndagen i fastan

Nästa söndag

kallas också *Reminiscere* som betyder *Kom ihåg*. Den här söndagens tema handlar om hur Jesus kämpade mot mörkrets makter genom att bota sjuka och förlåta syndare. Denna kamp är förenad med bön och tro. Temat för söndagen är **Bön och tro**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

2 Krön. 20:1–9

ANDRA LÄSNINGEN

1 Thess. 4:1–8

EVANGELIUM

Matt. 15:21–28

"Jesus drog sig undan till området kring Tyros och Sidon. En kanaaneisk kvinna från dessa trakter mötte honom och ropade: Herre, Davids son, förbarma dig över mig!"

Läs mera i Matt. 15:21–28.

Psalmförslag

844: 1–3, 6

359

355

932

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Om att avstå

Fastan är här, och pågår fram till stilla veckan. Man brukar säga att fasta är att avstå från något för att vinna något annat.

Vad vill du avstå från? Slötid med telefonen för att istället be för någon i tre minuter? Ditt dåliga morgonhumör för att le mot folk på väg till jobbet? Börja smått.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR:

Esbo domkyrka: sö 9.3 kl. 12.15 Erkko, Brunell.

Karabacka kapell: sö 16.3 kl. 10.00 Ertman, Malmgren. Kyrkkaffe.

Esbo domkyrka: sö 16.3 kl. 12.15 von Martens, Kronlund.

MINNESSTUND:

Esbo domkyrka: to 13.3 kl. 9.45 Tvåspråkig minnesstund för vinterkrigets slut. Kransnedläggning vid hjältegravarna. Sironen.

BARN OCH FAMILJ:

Familjeklubbar för dig som är hemma med småbarn: Ti-fr kl. 9.30 och måndagar kl. 17. Kolla dag / plats: esboforsamlingar.fi

Veckoslutsbarnläger på Hvittorp:

29-30.3 Den elektroniska anmälningen startar 18.2 och pågår till och med 9.3 på esboforsamlingar.fi. Kontakt: Charlotta Florström, 040 513 082, charlotta.florstrom@evl.fi

Dagklubbar för 2-5-åringar hösten 2025: Dagklubbarna med utbildade barnledare finns på fyra platser i Esbo. Elektronisk

anmälan 1-31.3 på esboforsamlingar.fi. Kontakt: Helena Aitti-Lindberg, 040 763 6250, helena.aitti-lindberg@evl.fi

Musiklek för barn under skolålder: på fyra platser och barnkören Sångbubblan för barn mellan 5-8 år.

Gemensam anmälningsstid i april, följ hemsidan. Kontakt och frågor Catharina "Katja" Lindroos catharina.lindroos@evl.fi eller 050 5652 796

Unga: må 10.3 och 17.3 kl. 17 Ungdomskväll i Sode; spela spel, chilla och umgås med andra unga. Sökövägen 13.

Församlingens övriga verksamhet för småbarn, föräldrar och unga hittas på esboforsamlingar.fi

Symamsellerna:

ti 18.3 kl. 16.00-19.00 Esbo domkyrkas församlingsgård. För mera information kontakta Nina Wallenius tfn 050 432 4323

Torsdagsträffen: to 20.3 kl. 13.00 Söndrik kapell. Kom och lyssna på ett föredrag om Marthorna.

MUSIK:

Esbo domkyrka: fr 14.3 kl. 19.00 Vinterkonsert med Grankulla kammarkör Mer info på www.goer.fi

VÅRA DIAKONER STÖDER OCH HJÄLPER:

Olars kyrka sö 9.3 kl. 10.30 Fågelholks-talko: till förmån för Gemensamt

Ansvar. Köp ett färdigt materialpaket och sätt ihop din egen fågelholk. Med köp av materialpaketet stöder du Gemensamt Ansvar-insamlingen. Vi steker våfflor och serverar kaffe.

Vi har möjlighet att hjälpa med en matkasse om du har ansträngd ekonomi.

Diakoner: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10 betjänar per telefon må-to kl. 9-12, e-post; esbosvenskaforamling@evl.fi. Kansliet öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, Begravningsstjänster, 09 8050 2200, Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: 09 8050 2600. Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600.

GRANKULLA

Ti 4.3 kl. 9.30-12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30-10.30: Diakonimottagning och

brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 18-20: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 5.3 kl. 14-15.30: Kyrkosyfoereningen i övre brasrummet.

Kl. 17.30-21: Smyckeskäll för vuxna i klubbhuset. Anmälan till daniela.hil-den@evl.fi

Kl. 19-20: Askonsdagens tvåspråkiga stillhetens mässa med sånger från Taizé, Ulrik Sandell, Maria Puotiniemi, Tiro Rohkimainen.

To 6.3 kl. 10-11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet. Catherine Granlund, Carola Wikström.

Lö 8.3 kl. 15-18: Stickcafé för dig som är handarbetsintresserad i Sebastos. Förhandsanmälan till Katariina Kaltala 040-716 9001.

Sö 9.3 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kyrkkaffe i nedre brasrummet.

Ti 11.3 kl. 9.30-12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30-10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13.00-13.30: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30–15.00: Tisdagsträffen i övre salen, Catherine Granlund, Carola Wikström, Barbro Smeds. Gäst: Marjan Roay-aïi, pastor i Metodistkyrkan: Från muslim till Jesus. Berättar om sin väg till tro.
Kl. 18–20: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 12.3 kl. 14–15.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

Kl. 17.00–19.30: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

To 13.3 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Kl. 18–19: Samtal om budorden i övre brasrummet, pastor och ped. mag. Henrik Nymalm. Teservering.

Fr 14.3 kl. 18–22: Ungdomskväll i Klubb97, Jona Granlund.

Lö 15.3 kl. 9–16: Skribawekend – ENÄ 2 i kyrkan och övre salen.

Sö 16.3 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Jona Granlund, Heli Peitsalo. Konfirmander medverkar i högmässan. Kaffe i nedre brasrummet.

KYRKSLÄTT

Sö 9.3 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Må 10.3 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka

Ons 12.3 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeligården

To 13.3 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

To 13.3 kl. 17.30–19: Projektkören för Elvis mässan övar i Masaby kyrka

Fre 14.3 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan

Sö 16.3 kl. 12: Radierad familjemässa i S:t Mikael's kyrka, Vox Nova och luventus medverkar i mässan.

Sö 16.3 kl. 17: Ida Elina – Gemensamt Ansvar-konsert, sång och kantele. I S:t Mikael's kyrka.

Ti 18.3 kl. 14: Seniorgruppen träffas på Hörnan

Ons 19.3 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeligården

To 20.3 kl. 10: Förmiddag på Hörnan

To 20.3 kl. 17.30–19: Projektkören för Elvis-mässan övar i Masaby kyrka

Behöver du hjälp? Boka tid till diakoniekansliet via Diakonihjälpen tel. 050 478 4227

Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattsforsamlingar.fi – tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön. 9.3 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet. Janne Heikkilä, Paula Sirén.

Tis. 11.3 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.

Tis. 11.3 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntytatu 6.

Ons. 12.3 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Tanja von Knorring: Mänskliga rättigheter – Historia och nutid.

Sön. 16.3 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Kim Rantala, Paula Sirén. Unga kyrkomusikanter medverkar i musiken.

Tis. 18.3 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.

Tis. 18.3 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntytatu 6.

Ons. 19.3 kl. 13 Onsdagskaffe: Anne Lyy-saari: Sinnet och jag. OBS! Vi samlas på Svenska Klubben.

Ons. 19.3 kl. 17 A-män bastukväll: Ai-to-lägggård, Kirjoniementie 15. Skjuts vid behov kl. 16.30 från Gamla kyrkan. Förhandsanmälan senast mån. 17.3 till kyrkoherde Janne Heikkilä, 040 649 1442.

VANDA

HELSENGE KYRKA S:T LARS, Kyrkov.45

Högmässa: sö 9.3 kl. 10. Anu Paavola,

Riitta-Leena Sihvola och Heidi Åberg.

Högmässa: sö 16.3 kl. 10. Eva Ahl-Waris och Heidi Åberg.

Föreställningen ”Vid livets gräns”: ti 18.3 kl. 18–19. OBS i S:t Lars kapell.

DICKURSBY KYRKA, Stationsvägen 12a

Sångstund för alla: on 12.3, 19.3, kl. 18–19.

Ungdomskväll: on 12.3, 19.3, kl. 18–20.

Ungdomsmässa: on 12.3 kl. 17.30.

Musiklek: fr 7.3, 14.3, kl. 10–11.

MYRBACKA KYRKA, Strömfåravägen 1

Familjecafé: ti 11.3, 18.3 kl. 9.30–11.

Pensionärskrets: ti 11.3 kl. 11.30–13.

Träffpunkten: ti 18.3 kl. 11.30–13.

ÖVRIGT

Sportklubben: Tisdagar kl. 16–17 i Dickursby skola.

ViAnda-kören: övar på Helsinggård onsdagar kl. 12–14.

Vivandi-kören: övar på Bygård torsdagar kl. 18–20.

Skaparklubben: to 20.3 kl. 15–16.15 i Dickursby skola.

Veckomässa: i Folkhälsanhuset fr 7.3 kl. 14. Anu Paavola, Harshani Perera (soc. stud.) och Heidi Åberg. Berättelser från Sri Lanka.

Dickursbykretsen: on 19.3 kl. 14–15.

Diakonissans mottagning: i Folkhälsanhuset on 19.3 kl. 15–16.

INTERNATIONAL

Welcome to Sunday Service with Holy Communion: every Sunday at 12pm at Tikkurila church. Fellowship after the service.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

GUDSTJÄNSTER

Söndag 9.3, tvåspråkigt högmässa: kl. 11 i Drumsö kyrka tillsammans med Lauttasaaren seurakunta.

Söndag 9.3, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 11.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 12.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 12.3, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 16.3, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 16.3, mässa: kl. 15 i Folkhälsans seniorhus.

Tisdag 18.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 19.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 19.3, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

GEMENSKAP

Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 9.30–19. Stolgympa kl. 11, lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: 11.3: Torsten Sandell:

Varför finns det en kristen väckelse i Mellanöstern? 18.3: Kantor Anna Maria Böckerman berättar om sitt liv. Eftermiddagskaffe kl. 15. Tyskabordet 11.3 kl. 15: Freizeit und Hobbys.

Diakoniträff: 13.3 kl. 13 i Pärnan i Drumsö kyrka, c-trappan.

Vardagsrummets handarbetscafé: Fredagar 28.2–11.4 kl. 15–18. Kom med och umgås och handarbeta tillsammans med andra! Vill du göra egna kort, få hjälp med att sticka hälen på sockan, laga trasiga kläder, lära dig virka mormorsrutor, eller något annat? Alla är välkomna oberoende av nivå. Vi kan lära oss av varandra! En del material finns, men ta varandra med dig om du behöver något särskilt. Vill du bara dricka kaffe och äta en bulle är du lika välkommen!

Träffpunkt: torsdag 20.3 kl. 14 i Högbergssalen. Gäst: Anna-Maria Böckerman.

Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel: måndag 17.3 kl. 18 i Hörnan. Gäst: Henrik Andersén.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 10–11 (musiklek kl. 10) i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan.

Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Pärnan i Drumsö kyrka, c-trappan.

Tvåspråkigt familjecafé med gröt: Ett samarbete med Lauttasaaren srk. Varje fredag kl. 9–11 i Drumsö kyrka, utrymmet Pärnan, c-trappan.

Musiklek efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum.

Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chill, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärnan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512.

Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823.

Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Family fun: 19.3 kl. 17–19 i Hörnan. Tema: Bibelns djur. Mat, program, sång och andakt.

Johannes barnkör: torsdagar kl. 15 i Pärnan i Drumsö kyrka, c-trappan.

Information om verksamheten för unga hittar du på deras egen hemsida:

johannesungdom.wordpress.com.

För unga vuxna: har vi en whatsappgrupp där vi meddelar om aktuella program.

Skriv till André Troberg om du vill vara med i gruppen: 0406261035

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling.

MATTEUS

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan.

Förutom den söndag vi firar

Kvällsmässa: söndag 23.3 kl. 18. Regnbågsmässa med Trygve Cederberg som talare och Amigo Choral som gästande kör. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Molnet: Molnet: Ett tillfälle för bön varannan torsdag, jämna veckor, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt. Ingen musiklek v. 14!

Tweentisdag för åk 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Ingen tweentisdag v. 14!

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpe-

ESBO

Bygg din egen fågelholk

Fågelholks-talko sö 9.3. kl. 10.30 i Olars kyrka: till förmån för Gemensamt Ansvar. Köp ett färdigt materialpaket och sätt ihop din egen fågelholk. Med köp av materialpaketet stöder du Gemensamt Ansvar-insamlingen. Vi steker våfflor och serverar kaffe.

darutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubb: I skolorna på Matteus församlings område, torsdagar på eftistid. Catarina Bär-lund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören. Körerna har paus v. 14!

Barnklubb för 4–8-åringar: Torsdagar, lett program kl. 17–19, man får stanna till 19.30. Barnpassning för yngre barn från 17–19.30.

Natt i Matteus för åk 6 14–15.3: Alla barn i Matteus födda 2012 har fått inbjudan per post! Vi äter middag, har olika program och sover över i kyrksalen. På morgonen äter vi frukost tillsammans. Anmälan och frågor riktar till Catarina. Alla barn på åk 6 är varmt välkomna!

MUSIK

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning tisdagar kl. 18–20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, tisdagar kl. 15.30. För åk 3–7.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna på eftistid. För åk 1–2.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769.

Nya sångare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10–14)

Matteus Afterwork varje torsdag: Torsdagar kl. 17 erbjuder församlingen pizza-middag i församlingssalen. Maten kostar 3€ och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bönegrupp, bibelstudie och stickkaffe) samt barnklubb och barnpassning.

Stickklubben: Stickklubben träffas kl. 11–13 torsdagar jämna veckor. Kontakt Carita Riitakorpi 050–380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas var tredje vecka. Gruppen läser utgående från en på förhand utvald bok. Klubben fortsätter läsa Maria Küchens bok Livets vatten. Nya deltagare varmt välkomna att pröva på! Måndagar 17.3 och 7.4 kl. 14. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Månadens första måndag kl. 18 i Matteuskyrkan. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. Fredagen den 14 mars. TD Robert Lemberg talar kring temat ”Kyrkan mitt i byn”. Kontakt Peter Andersson 040 533 6185.

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: För dig som vill fördjupa dig och diskutera. Torsdag 27.3 kl. 18 i Matteuskyrkan.

MatTroPrat: en torsdag i månaden i samband med Afterwork. 6.3 och 3.4 kl. 18. Middag med samtal om livets stora frågor för unga vuxna och vuxna.

Jumppa i Matteus: Torsdagar kl. 18 i Matteuskyrkan. Ta med egen jumppamatta!

Matteus församlings diakoniförening rfs årsmöte: Söndag 16.3 kl. 12 (efter mässan) i Matteussalen, Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. På mötet behandlas stadseenliga ärenden. Med vänliga hälsningar, Styrelsen.

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten

lagas på överbliven mat från mataffärer. Må–to kl. 11–13.

Följ oss på Facebook och Instagram: för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteusforsamling. Evenemang och info hittas också på vår webbsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

PETRUS

Petrusmässan: 9.3 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Gemensam gudstjänst för hela församlingen, eget program för barnen, middag och kaffe efteråt. Pia Kummel-Myrskog, Anne Koivula, Mathias Sandell m.fl. Varmt välkommen! (Obs inga övriga gudstjänster denna söndag!)

Söndagens högmässor: 16.3 kl. 10 i Petruskyrkan och kl. 13 Munkshöjdens kyrka. Camilla Vuoristo, Mathias Sandell, kyrkkaffe.

Petrus Puls: Söndag 16.3 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe, välkommen!

BARNFAMILJER

Musiklek: torsdagar kl. 10 i Södra Haga (Hagasalen). Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

UNGDOMAR

Ambient: Ungdomssamling kl. 18.30 i Petruskyrkan varannan fredag. (14.3) Kvällarna bjuder på andakt och varierande program tex. film, matlagning och tävlingar. Följ @petrusyouth_ på instagram för mer info eller kontakta nadine.mabin-da@evl.fi. Välkommen med!

EVENEMANG OCH KURSER

Missa inte! Petrafrukost: Lördag 22.3 kl. 10–12 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor i alla åldrar. Varje gång delar någon kvinna livserfarenheter eller tankar kring ett specifikt tema. Ingen förhandsanmälan behövs, frivillig avgift.

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagar kl. 17–19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner!

Mission och sång med Furahakören: 21.3 kl. 19 i Petruskyrkan, i samband med fredagscafé.

Dagscafé för daglediga: Varannan tisdag kl. 13–14.30 i Petruskyrkan (11.3). Mer information av Tua Sandell 0503442711 eller Gunilla Riska 0505334774.

ANDAKT OCH BÖN

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönsvall varannan tisdag kl. 19 i Munkshöjdens kyrka (OBS! ny adress: Raumovägen 3) Lovsångskören övar kl. 18. (11.3 Torsten Sandell).

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

SJUNG I KÖR

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. För mer information: mathias.sandell@evl.fi, 050-4709222.

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två må i månaden. fionachow@gmail.com

KARIS-POJO

Meditera över Bibeln

Prova på bibelmeditation med inlevelse fre 7.3 kl. 17.30: i Pojo kyrka. En introduktion till vad bibelmeditation med inlevelse är hålls kl. 17.30. Själva meditationen börjar kl. 18.00. Att leva sig in i en bibeltext kan bli en spännande upptäcktsfärd. Plötsligt kan en 2 000 år gammal berättelse handla om dig, ditt liv och vår värld idag. Mera information: Maria Repo-Rostedt tfn 044 755 3635, maria.repo-rostedt@evl.fi.

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kvällarna i Munkshöjdens kyrka. mathias.sandell@evl.fi

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sön 9.3

Högmässa: kl. 12 i Snappertuna
Stenmässa: kl. 18 i Ekenäs

Sön 16.3

Högmässa: kl. 10 i Ekenäs
Högmässa: kl. 12 i Bromarv
Kvällsmässa: kl. 18 i Tenala

MUSIK

En stund av tröst torsdag 6.3 kl. 18.30: i Ekenäs kyrka. Meditativ musikstund för eftertanke och lugn. Musik: Annika Cleo, betraktelser: Anders Lindström. Fritt inträde.

Girls'n Qvinnns konsert lördag 8.3 kl. 18: i Ekenäs kyrka. Jubileumskonsert för att fira att kören i år fyller tjugo. Dir: Monica Henriksson. Fritt inträde, program 20 euro.

Baby- och knattekonsert onsdag 19.3 kl. 10: i Ekenäs kyrka. Svängig konsert för familjens yngsta i sällskap av en vuxen. Syskon under skolåldern är också välkomna. Vi bjuder på något smått att äta. Anmälningar till Iselin 044-7553611 senast 17.3.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 7.3:

– kl. 18.00 Israelisk dans: Församlingshemmet. Unnérus.

Sö 9.3:

– kl. 10.00 Högmässa: Degerby kyrka. Wilman, Jormanainen. Kyrkkaffe på Rosenberg.

Må 10.3:

– kl. 13.00–15.00 Pysselklubb: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 11.3:

– kl. 10.00–12.00 Familjecafé: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet: Strandvägen 11. Kakko.

– kl. 14.00 Stick-,virk- och pysselcafé: Strandvägen 11. Kakko.

Ons 12.3:

– kl. 13.00–16.30 After school: Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– kl. 14.00 Missionssyfoöreningen: Prästgården. Björklöf.

– kl. 18.00 Kyrkofullmäktige sammanträder: Församlingshemmet.

To 13.3:

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet: Strandvägen 11. Kakko.

– kl. 11.30–13.00 Matservering: Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

– kl. 17.30 Bönegrupp (tvåspråkig): Strandvägen 11. Kakko.

Sö 16.3:

– kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Sjöblom, Nygård.

Må 17.3:

– kl. 13.00–15.00 Einsteinklubb: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 18.3:

– kl. 10.00–12.00 Familjecafé: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet: Strandvägen 11. Kakko.

Ons 19.3:

– kl. 13.00–16.30 After school: Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6. Nylund, Sköld-Qvarnström.

To 20.3:

– kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet: Strandvägen 11. Kakko.

– kl. 11.30–13.00 Matservering: Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

– kl. 17.30 Bönegrupp (tvåspråkig): Strandvägen 11. Kakko.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Fre 7.3 kl. 10.30 Baby-knattekyrka: i Karis kyrka. Efter stunden i kyrkan äter vi lunch på Stora Prästgården. Ingen anmälan och ingen avgift.

Fre 7.3 kl. 17.30 Prova på bibelmeditation med inlevelse: i Pojo kyrka. Själva meditationen börjar kl. 18. Mera information: Maria Repo-Rostedt tfn 044 755 3635, maria.repo-rostedt@evl.fi

Sö 9.3

– **kl. 10 Gudstjänst:** i Karis kyrka, som också streamas.

– **kl. 12 Högmässa:** i Pojo kyrka.

– **kl. 16 Högmässa:** i Svartå kyrka.

On 12.3 kl. 8.30 Stillhetens bön: i Pojo församlingshem.

Sö 16.3

– **kl. 10 Högmässa:** i Karis kyrka.

– **kl. 12 Högmässa:** i Pojo kyrka.

Ti 18.3 kl. 16 Bibelgruppen: i Karis församlingshem. Vi bjuder på kaffe och te.

To 20.3 kl. 18.30 Stillhetens bön: i Karis kyrka. Vi håller introduktionen till Stillhetens bön kl.18.

Se församlingens alla evenemang på
www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 9.3 kl. 13.00 Högmässa: i Lojo S:t Lars kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

Ons 12.3 kl. 19.00 Kvällsmässa och kvällste: i Virkby kyrka.

Ti 18.3 kl. 13.30 Samling för daglediga: i Virkby kyrka. Taxi.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

HÖGMÄSSA OCH GUDSTJÄNST

Sö 9.3 kl. 9.30 Gudstjänst: S:t Olofs, Pelling, Eisentraut-Söderström, Mikael Helenelund. Årsmöte i Stor-Pelling skola efter gudstjänsten.

Sö 9.3 kl. 12.15 Högmässa: i Domkyrkan, Jakobsson, Lindgård, Tollander. Ingolf Lindens gudstjänstgrupp

Sö 9.3 kl. 16 International Sunday: English service, Festsalen, Lundagatan 5

To 13.3 kl. 13.30 Andakt och uppvaktning vid Hältegravarna: med anledning av Vinterkrigets slut år 1940, Lundgren, Tollander

To 13.3 kl. 18 Mässa i Taizéstil: Domkyrkan, Lundgren, Tollander, frivilliga

Sö 16.3 kl. 10 Mässa: Emsalö kapell, Jakobsson, Hätönen. Efteråt kapellföreningens årsmöte.

Sö 16.3 kl. 15 Högmässa: i Domkyrkan, Lundgren, Smeds, Hätönen, Anna Hennings gudstjänstgrupp

KONSERT

Sö 9.3 kl. 18 The Sound of Movie Music: i Domkyrkan. Musik från olika årtionden. Orgelmusik, chimesklockor och sång. Kantoreernas välgörenhetskonsert för Gemensamt Ansvar.

Ti 18.3 kl. 13.30. Allsång med Gaudeamus-skören – Östnyländska och andra folkvisor: Lundagatans festsal. Folkloristiker Anne Bergman berättar historier om visorna och folksångstraditionen. Kaffeservering.

BARN OCH FAMILJ

To 13.3 & 20.3 kl. 9–11.45: i Domprostgården

Må 17.3 kl. 13–15 Familjeträff: i Domprostgården

UNGA

To 13.3 kl. 18 Ungdomskväll: på Ungdomsgården, Domprostgården, Finnbyvägen 6. Välkommen till UD! Är du ung och söker vänner är du varmt välkommen till UD.

VUXNA

Sö 9.3 kl. 19–20 Kyrkfotis: i Kokonhallen, Ishockeyv.3

Må 10.3 kl. 14 Kaffeandakt: Café, Lundag. 5

On 12.3 kl. 17 Skapa och skratta: Festsalen, Lundag. 5

To 13.2 kl. 16 Missions- och bibelkväll: Café, Lundag. 5

Sö 16.3 kl. 12.15 Karadag: på Domprostgården. Vi träffas kl. 12.15 i högmässan i Domkyrkan. Samling för män från Östra Nyland. Sopplunch, kaffe och samtal i Domprostgården, Finnbyv. 6. Pris 5 €. Anmälan senast 11.3 till dan.krogars@evl.fi.

On 19.3 kl. 12.30 Mariakretsen: Café på Lundag. 5

Lö 22.3 kl. 18 Café au Lady-träff: på Kyrkotorget. Kvällsdopp och möjlighet till vinterbad och kvällsté, avslutning med Earth Hour-konsert i Domkyrkan.

SIBBO

Lö 8.3 kl. 18 Romanskonsert: Sibbo kyrka. Födelsedagskonsert, 110 år, med nordiska romanser. Camilla Wiksten-Rönbacka, sopran, Mikael Grönroos, tenor. Vid pianot Eric-Olof Söderström. Program 10 € som går oavkortat till Gemensamt Ansvar-insamlingen.

Sö 9.3 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 9.3 kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka.

Må 10.3 kl. 19 Vikings veranda: Prästgården. En diskussionsgrupp för män. Med Patrik Frisk.

On 12.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 12.3 kl. 12 Ättaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem. Lunch och samvaro för daglediga.

Sö 16.3 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka. Välsignelse av hjälpledarna.

Må 17.3 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Kyrkoby församlingshem.

Ti 18.3 kl. 13.30 Paipis missionskrets: Info Ann-Britt Olenius-Steffansson, tfn 050 523 3918.

On 19.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

”Det hjälper att göra något”

Att tända ett ljus känns som en liten sak, men det är något med ljus – det ger ändå en känsla av att något är lite bättre, säger ukrainska Iryna Gorkun-Silén om den ljuständning för Ukraina som Helsingfors kyrkliga samfällighet ordnade på treårsdagen av Ukrainakriget.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HELSINGFORS Den 24 februari hade det gått tre år sedan Ryssland invaderade Ukraina. För att minnas dagen och krigets offer ordnade Helsingfors kyrkliga samfällighet ljuständning på Senatstorget.

En som var där var ukrainska Iryna Gorkun-Silén, som är kulturkoordinatör vid Ukrainska föreningen i Finland.

Det har gått tre år sedan Ukraina invaderades, och kriget fortsätter. Hur känns den här dagen för dig?

– Jag kan inte tro att det redan gått tre år. Jag har ju hoppats och hoppats att det ska sluta snart. Och samtidigt är det just nu svårt att vara positiv.

För tre år sedan var hon höggravid hemma i Finland: hon skulle få barn i slutet av februari.

– Det var svårt för mig. Jag tittade på all nyheter och såg gravida kvinnor som inte hade det lika bra som jag. Jag var tvungen att försöka tänka på goda saker i stället.

I samband med kriget blev hon aktiv i Ukrainska föreningen i Finland. Hon är musiker, doktorand vid Sibelius-Akademien.

– När kriget bröt ut började vi göra mer tillsammans, och min halvtidsanställning som kulturproducent blev med tiden en heltidsanställning.

Under krigsåren har hon rest till Ukraina tre gånger.

– Varje gång tar jag med mig musikinstrument till unga ukrainska musiker. Jag har kontakt med musikskolor i Ukraina, bland annat i Irpin, Charkiv, Sumy och Borodjanka, och innan jag åker frågar jag vad de behöver. Vi säljer biljetter till konserter vi ordnar i Finland och för pengarna köper vi instrument.

Hur ser du på Ukrainas framtid?

– Det beror på vilken dag du frågar mig. Vissa dagar känns det att allt ser dåligt ut, jag vet inte ens om Ukraina finns nästa år. Det har gått så länge och ingenting händer. Så många människor och länder hjälper till, men det räcker ändå inte. Många av mina vänner har flyttat från Ukraina. Några har återvänt, men de som bor annanstans är ganska pessimistiska. De vet inte om de någonsin kommer att återvända.

– Men det kommer också dagar då jag tänker att det kan sluta bättre.

Det är bättre att vara aktiv, då mår man bättre, säger ukrainska Iryna Gorkun-Silén om känslan av hopplöshet tre år efter att Ryssland anföll Ukraina.

FOTO: PRIVAT

Här i Finland tänker vi kanske att det kan gå för Ukraina som för oss: att landet måste avstå från territorium men ändå bevara sin självständighet. Vad tror du?

– Jag tänker inte att det räcker, jag tror inte att det stoppar Ryssland. Jag känner många från Donetsk, eller sådana som flyttat från Krim eller Mariupol, Irpin och Butja. Jag tror att min bild av Ryssland påverkas av det. Jag tror inte att Ryssland nöjer sig med territorier. Det hjälper inte att prata om vad vi ska ge upp, något annat måste stoppa dem först.

Är det viktigt att finländare samlas och tänder ljus för Ukraina?

– Ja. Och jag tror inte det är viktigt bara för ukrainare utan för finländare också. Det påminner oss om att kriget inte är slut, det pågår fortfarande. Men det är också något med ljus – ett ljus ger en känsla av att något är lite bättre.

– Jag hörde en skådespelare säga att den bästa sak vi kan göra är att vara aktiva på något sätt. För det är något vi behöver. Jag är jätteimponerad av alla finländare som kör bilar med bistånd till Ukraina.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Ronja Nysten och Lydia Engblom ger vidare det fina de själva fått genom att ställa upp som hjälpisar.

FOTO: PRIVAT

”Jag hoppas de får känna samhörighet”

Att vara hjälpis är att ge mycket av sin tid och energi, men det är också att få vara med och skapa en trygg gemenskap.

– Under lägrets gång vågar konfirmanderna mer och mer, säger Ronja Nysten.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

SIBBO I mitten av februari är det skribaläger på Sibbo svenska församlings lägergård Nilsas. Två av de som befinner sig där är hjälpledarna Lydia Engblom 16 år och Ronja Nysten 18 år.

Fjärde dagen in på lägret är de riktigt nöjda. Sportlovsveckan har bjudit på snö och pulkaåkning har blivit en central lägeraktivitet.

– Stämningen har varit jättebra med trevliga konfirmander i år igen, säger Ronja Nysten och får medhåll av läger-kollegan Lydia Engblom.

– Sammanhållningen mellan ledare och kon-

»Jag tycker det är viktigt att man tar bort tabun från tron.«

firmander har varit jättebra på det här lägret, säger Lydia Engblom.

Just sammanhållningen är något som de i ledarteamet satsar mycket på inför och under skribaläger. Konkret handlar det om att gå den extra milen för att lära känna konfirmanderna i början av lägret.

– Vi försöker planera efter hurdan gruppen är. Om de är lite blygare planerar vi inte in program där man förväntas ge väldigt mycket av sig själv, men om det är en mer utåtriktad grupp kan de vara mer bekväma med att bjuda på sig själv.

– Det handlar mycket om att anpassa programmet, säger Ronja Nysten.

Vill ge det fina vidare

Att få vara med och skapa förutsättningar för gemenskap och en inkluderande miljö är en av de grejer som motiverar Ronja till att ställa upp som hjälpis. Men också att få visa på tron som i det egna livet bidrar med trygghet och gemenskap.

Lydia beskriver tron som en trygg punkt i det egna livet.

– Då något är jobbigt vet jag att jag alltid kan luta mig mot den.

Den egna konfirmandtiden, och framför allt lägret, minns hon som en unik och positiv upplevelse.

– Hjälpledarna gjorde det till ett så bra läger. Genom lekarna fick man låta sitt inre barn komma fram. Jag vill vara här som ledare nu eftersom jag själv hade en så bra skriba och vill ge det vidare.

Något av det finaste med att vara hjälpis, det är att få se konfirmandernas utveckling under lägret säger Ronja.

– I början är de kanske lite nervösa och tillbakadragna, men så under lägrets gång börjar de våga mer och mer.

Till de svåra delarna av uppdraget hör att ha tillräckligt med energi, också de dagar då man sovit dåligt. Men också att vara rättvis mot alla konfirmander eftersom alla har olika förutsättningar.

Vad hoppas ni som hjälpisar att skribalägren ska ge konfirmanderna?

– Jag hoppas att de får med sig en känsla av samhörighet med gruppen, att de får nya vänner och att de kanske börjar se på tron på ett annat sätt än innan de kom hit. Och att de får ha roligt, säger Ronja.

Hennes bild är att många konfirmander tycker att det är pinsamt och obekvämt att prata tro, men då de lär känna varandra och blir tryggare i gemenskapen blir det också enklare.

– Jag tycker det är viktigt att man tar bort tabun och det pinsamma från tron.

Lydia hoppas att lägren också ska få vara en möjlighet för konfirmanderna att lära känna sig själva bättre. Hon tror det är lätt att gå lite vilse i sig själv i tonåren.

– Och så hoppas jag att de ska få en bättre bild av tron, och att de ska få leka.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

HÖGMÄSSA OCH GUDSTJÄNST

Sö 9.3 kl. 9.30 Gudstjänst S:t Olofs, Pelling: Eisentraut-Söderström, Mikael Helenelund. Årsmöte i Storpellinge skola efter gudstjänsten.

Sö 9.3 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Jakobsson, Lindgård, Tollander. Ingolf Lindens gudstjänstgrupp

Sö 9.3 kl. 16 International Sunday: English service, Festsalen, Lundagatan 5

To 13.3 kl. 13.30 Andakt och uppvaktning vid Hjaltegravarna: med anledning av Vinterkrigets slut år 1940, Lundgren, Tollander

To 13.3 kl. 18 Mässa i Taizéstil: Domkyrkan, Lundgren, Tollander, frivilliga

Sö 16.3 kl. 10 Mässa Emsalö kapell: Jakobsson, Hätönen. Efteråt kapellföreningens årsmöte.

Sö 16.3 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Lundgren, Smeds, Hätönen, Anna Hennings gudstjänstgrupp

KONSERT

Sö 9.3 kl. 18 The Sound of Movie Music i Domkyrkan: Musik från olika årtionden. Orgelmusik, chimesklockor och sång. Kantoreernas välgörenhetskonsert för Gemensamt Ansvar.

Ti 18.3 kl. 13.30. Allsång med Gaudeamuskören: Östnyländska och andra folkvisor. Lundagatans festsal. Folkloristiker Anne Bergman berättar historier om visorna och folksångstraditionen. Kaffeservering.

BARN OCH FAMILJ

To 13.3 och 20.3 kl. 9–11.45 Familjeträff: Domprostgården
Må 17.3 kl. 13–15 Familjeträff: i Domprostgården

UNGA

To 13.3 kl. 18 Ungdomskväll på Ungdomsgården: Domprostgården, Finnbyvägen 6. Är du ung och söker vänner är du varmt välkommen till UD!

VUXNA

Sö 9.3 kl. 19–20 Kyrkfotis:

i Kokonhallen, Ishockeyvägen 3

Må 10.3 kl. 14 Kaffeandakt: Lilla salen, Lundag. 5

Ti 11.3 och 18.3 kl. 12 Andakt med lunch:

Festsalen, Lundagatan 5

On 12.3 kl. 17 Skapa och skratta:

Festsalen, Lundagatan 5

BORGÅ Återbruk

Loppis för barnfamiljer

Lördagen den 5 april kl. 10–14 ordnas det traditionella lopptorget för barnfamiljer i Domprostgården. Välkommen och shoppa eller kom med och sälj allt begagnat som barnfamiljer kan tänkas behöva!

För att boka en säljplats, skicka e-post: jenni.antila@evl.fi senast 31.3. Platshyra 5 euro går till insamlingen Gemensamt Ansvar.

BORGÅ Stillhet

Retreatdag i fastan

Söndagen den 6 april bjuder Domkyrkoförsamlingen in till en retreatdag mitt i fastan. Dagen inleds i Domprostgården kl. 9 och avslutas ca kl. 15.30. Programmet består av andakter, mässa, lunch och kaffe, egen tid och möjlighet till enskilda samtal. En stor del av dagen tillbringas i tystnad.

Retreatdagen leds av diakonen Henrika Lemberg och prästen Andreas Lundgren, båda utbildade retreatledare. Pris: 10 euro, måltider ingår. Anmälan med eventuella dieter senast 26.3 till henrika.lemberg@evl.fi.

VANDA Scenkonst

Vid livets gräns spelas i Vanda

Föreställningen *Vid livets gräns* **tisdag 18.3 kl. 18–19** i S:t Lars kapell. Fritt inträde. Programblad 10 euro.

En livsbejakande föreställning om möten, bemötande och musikens kraft vid en sjukhusavdelning.

Anna Brummer har i tio års tid varit frilansande sjukhusmusiker vid Storkärrs sjukhus och vid Terhohemmet i Helsingfors. Hon utgår från sitt eget perspektiv som sjukhusmusiker i föreställningens tematik kring sjukdom och åldrande.

Hon både ställer och ger en del svar på frågan: Vad behöver sist och slutligen en människa?

Föreställningen med många musiknummer har regisserats av Jaana Taskinen. Anna Brummer spelar rollen som sjukhusmusiker och skådespelare Helena Ryti de övriga rollerna.

BORGÅ Sticktalko

Vill du sticka dopsockor?

I våras hade vi sticktalko och fick in en hel del tågsockor. TACK till er alla som var med och stickade! Kanske också du vill sälla dig till den glada skaran som gör en värmande gåva till församlingens nydöpta medlemmar?

Församlingen delar ut beskrivningar och garn till tågsockor som ska vara vita och passa för barn i 3–6 månaders ålder. Ta kontant med församlingens diakoniarbetare Susann Stenberg, 040 528 6577 eller susann.stenberg@evl.fi

To 13.3 kl. 16 Missions- och bibelkväll: Lilla salen, Lundagatan 5. Sanna Lindström berättar om sitt besök på SAT-7 på Cypern.

Sö 16.3 kl. 12.15 Karadag på Domprostgården: Vi träffas kl. 12.15 i högmässan i Domkyrkan. Samling för män från Östra Nyland. Sopplunch, kaffe och samtal i Domprostgården, Finnbyvägen 6. Pris 5 euro. Anmälan senast 11.3 till dan.krogars@evl.fi.

On 19.3 kl. 12.30 Mariakretsen: Café på Lundagatan 5

Lö 22.3 kl. 18 Café au Lady-träff: på Kyrkotorget. Kvällsdopp och möjlighet till vinterbad och kvällste, avslutning med Earth Hour-konsert i Domkyrkan.

SIBBO

Lö 8.3 kl. 18 Romanskonsert: Sibbo kyrka. Födelsedagskonsert "110 år", med nordiska romanser. Camilla Wiksten-Rönnebacka, sopran, Mikael Grönroos, tenor. Vid pianot Eric-Olof Söderström. Program 10 euro som går oavkortat till Gemensamt Ansvar-insamlingen.

Sö 9.3 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.
– kl. 18 Kvällsmässa: Söderkulla kyrka.

Må 10.3 kl. 19 Vikings veranda: Prästgården. En diskussionsgrupp för män. Med Patrik Frisk.

On 12.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.
– kl. 12 Ättaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem. Lunch och samvaro för daglediga.

Sö 16.3 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka. Välsignelse av hjälpledarna.

Må 17.3 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Kyrkoby församlingshem.

Ti 18.3 kl. 13.30 Paipis missionskrets: Info Ann-Britt Olenius-Steffansson, 050 523 3918.

On 19.3 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

HELSINGE KYRKA S:T LARS

Kyrkovägen 45

Högmässa sö 9.3 kl. 10: Anu Paavola, Riitta-Leena Sihvola och Heidi Åberg.

Högmässa sö 16.3 kl. 10: Eva Ahl-Waris och Heidi Åberg.

Föreställningen "Vid livets gräns"

ti 18.3 kl. 18–19: OBS i S:t Lars kapell.

DICKURSBY KYRKA, Stationsvägen 12a

Sångstund för alla:

on 12.3, 19.3, kl. 18–19.

Ungdomskväll: on 12.3, 19.3, kl. 18–20.

Ungdomsmässa: on 12.3 kl. 17.30.

Musiklek: fr 7.3, 14.3, kl. 10–11.

MYRBACKA KYRKA, Strömfåravägen 1

Familjecafé: ti 11.3, 18.3 kl. 9.30–11.

Pensionärskrets: ti 11.3 kl. 11.30–13.

Träffpunkten: ti 18.3 kl. 11.30–13.

ÖVRIGT

Sportklubben: Tisdagar kl. 16–17 i Dickursby skola.

ViAnda-kören: övar på Helsinggård onsdagar kl. 12–14.

Vivandi-kören: övar på Bygård torsdagar kl. 18–20.

Skaparklubben: to 20.3 kl. 15–16.15 i Dickursby skola.

Veckomässa fr 7.3 kl. 14: i Folkhälsanhuset. Anu Paavola, Harshani Perera och Heidi Åberg. Berättelser från Sri Lanka.

Dickursbykretsen on 19.3 kl. 14–15

Diakonissans mottagning

on 19.3 kl. 15–16: i Folkhälsanhuset

INTERNATIONAL

Welcome to Sunday Service with Holy

Communion: every Sunday at 12pm at Tikkurila church. Fellowship after the service.

KOLUMNEN

HENRIKA LEMBERG

Ta av dig skorna

SOM FÖRSAMLINGENS miljöansvariga har jag tänkt mycket på, på vilket sätt jag kan få till stånd en förändring hos mig själv och i de sammanhang där jag verkar för att gå mot ett miljövänligare håll. Är det genom skuld, dåligt samvete, hopplöshet eller något annat?

JAG HAR landat i att för mig handlar det om en relation med skapelsen. En relation som behöver vårdas, som föds av en närvaro och en förundran. Bibelstället från andra Moseboken beskriver det här bra. Gud säger till Mose: "Ta av dig dina skor, du står på helig mark."

»Hon visste om att hon stod på helig mark. Hon var närvarande, hon tog emot vad skapelsen hade att säga«

JAG MINNS när min dotter var två år gammal, hur hon stod på vår terrass en sommardag med ansiktet vänt mot solen och ögonen slutna. Hon njöt uppenbarligen. Jag frågade henne efter en stund vad hon gjorde, och hon svarade: "Jag känner vinden i mitt hår." Hon visste om att hon stod på helig mark. Hon var närvarande, hon tog emot vad skapelsen hade att säga, hon var i en helig kontakt.

JAG BJUDER in mig själv och dig att följande gång du går ut i naturen, mentalt ta av dig skorna, och lyssna till vad skapelsen har att säga till dig. Marken du står på är helig.

Henrika Lemberg är diakoniarbetare i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

BORGÅ Tillsammans

Messy Church – gemenskap för alla

Till Messy Church samlas människor i alla åldrar – små och stora barn, unga, vuxna och äldre – för att tillsammans uppleva vad det innebär att vara en del av den kristna gemenskapen.

Vi sjunger, pysslar, diskuterar, leker, firar andakt, lagar mat och äter tillsammans. Vi kan vara både ute och inne, så klä er efter väder.

Du kan komma själv, tillsammans med din familj, ensam eller med en vän. För den som vill finns möjlighet att vara med och hjälpa till. Kom en timme innan träffen för att välja din uppgift.

Messy Church ordnas i Mariagården, Slingervägen 1 i Gammelbacka, kl. 17.30–19.30 fredagarna 28.3 och 25.4. Kom ihåg parkeringsskivan!

Jonas Harald och Anita Storm samarbetar kring projektet Cool Blue. I praktiken handlar det om att odla på vatten för att rena våra vattendrag. FOTO: PRIVAT

”Jag har blivit inskolad i handling”

Konkreta handlingar ger tillfredsställelse. Det konstaterar Anita Storm som vikt sitt liv åt att inspirera och informera om ekologi.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

BORGÅ Ekofastan är en kampanj som vill uppmuntra till måttfullhet och ansvarstagande. Att fasta kan nämligen gynna både kropp, själ, miljö och klimat.

Anita Storm har i många år jobbat som ekologirådgivare på Marthaförbundet och har också bidragit med kunskap och innehåll till ekofastakampanjen. Just nu arbetar hon med projekt för Novia och Aktion Österbotten.

Båda projekten strävar till att undersöka hur vi privatpersoner kan minska övergödningen i våra vattendrag med hjälp av dammusslor eller flytande trädgårdar.

– Det är ett problem att vi har olika evighets-

kemikalier i våra vatten, men vissa växter tar upp PFAS (samlingsnamn för en mängd industriellt framställda kemikalier).

– Genom att se på naturens eget reningssystem kan vi hjälpa Östersjön, säger Anita Storm.

Genom att odla på vattnet kan man alltså hjälpa till att rena det. Som magi – fast på riktigt.

Med tanke på ekofastan, på vilka områden tänker du att vi privatpersoner kunde vara mer måttfulla?

– Garderober, där kan vi vara mer måttfulla. Det är vanligt att köpa något för smått på rea och tänka att man ska komma i det till sommaren, så har vi en garderob med kläder som vi bara nästan kan ha.

Då det kommer till garderoben gäller det att ta hand om det man har, utforma den efter de behov man har på riktigt och att inte fylla den med onödiga plagg. Och de onödiga plaggen är de som inte används. Man måste kanske vara lite krass och ärlig mot sig själv då man ekiperar sig.

– Sen kan vi också vara måttfulla när det gäller att köpa importerade saker. I dagens läge är det väldigt viktigt att vi är lite patriotiska i vår konsumtion så att vi har jordbruk och produktion inom vårt lands gränser.

– En grej vi också kan vara mer måttliga med, om man har möjlighet att välja, är vilken temperatur man har hemma. Med det slipper man lite överflöps husdjur och kvalster, och så so-

ver man bättre. Det finns yllesockor, ylletröjor och annat gosigt att klä på sig.

Ibland kan ensegna insatser kännas så futtiga i en större kontext. Hur tänker du kring det?

– Ofta pratar man om de här sakerna på en väldigt hög nivå, utan att se de små gärningarna i vardagen. Men om alla förändrar lite kan vi åstadkomma mycket.

– Konkreta handlingar ger ofta en tillfredsställelse jämfört med att bara lyssna på vad som händer och sjunka ner i det trasket. Att hitta en konkret handling och lyckas med den stärker också självförtroendet. Jag tror att vi gör för lite handlingar som vi är nöjda med i dag, vi ser på skärmar istället för att handla och agera.

– Om man till exempel gör en flytande trädgård så får man se hur den växer, njuta av den på sommaren och kompostera den på hösten. En kvadratmeter flytande trädgård renar tio kvadratmeter vatten.

Du har ägnat ditt yrkesliv åt att utbilda, informera och lyfta frågor kring natur, miljö och ekologi, varifrån kommer din glöd?

– Jag har blivit inskolad i handling av min pappa. Det var viktigt för honom att man skulle göra rätt för sig och arbeta hårt.

– Jag har varit mycket ute i skogen med pappa och farmor: plockat bär, odlat grönsaker och alltid haft en nära kontakt till skogen. När andra talar om meditation plockar jag bär. Det är aktiv meditation.

»Jag tror vi gör för lite handlingar som vi är nöjda med i dag. Handlingar ger tillfredsställelse.«

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”De fattiga har ni alltid hos er”

KOLUMN

André Troberg
är teologie magister, diakoniarbetare, Johannes församling.

DET INGÅR i mina arbetsuppgifter som diakoniarbetare att på torsdagar hjälpa till med matutdelningen AndreasHelps i Helsingfors. Mathjälpen har redan pågått i tio års tid. Det sorgliga är att antalet som är i behov av hjälp har ökat markant. I början var det fråga om cirka 200 personer, men i dag är det oftast omkring 600 som kommer för att få matkassar. I slutet av januari slogs alla tiders rekord med klart över 700 personer i matutdelningen. Det

här är givetvis ett rekord man inte velat slå. Bäst vore det om alla vi som arbetar i AndreasHelps skulle vara sysslolösa.

TROTS ENORMA rikedomar och alla vetenskapliga framsteg finns fattigdomens problematik överallt i världen. Fören del kan det kännas häpnadsväckande att en del människor är utan mat i Finland, som ändå är ett av världens rikaste länder. För några veckor sedan, när jag räckte matkassen till en mycket mager dam, sa hon till mig att hon redan förlorat fjorton

kilo i vikt på grund av att hon ofta är helt och hållet utan mat.

ÄNDA FRAM till Kristi återkomst kommer fattigdom alltid att finnas runt omkring oss. I Matteusevangeliet säger Jesus själv det till oss med orden: ”De fattiga har ni alltid hos er.” Sammanhanget där Jesus uttrycker sig så (se Matt 26:6–13) berättar för oss framför allt om två saker. Det ena är att Gud gläds över människors omätliga kärlek till Jesus, som borde vara utgångspunkten i våra liv. Det andra är att vi kristna i alla tider kommer att möta utsatta människor, i detta fall de fattiga, och då ska vi visa barmhärtighet. Detta är Guds vilja.

VISKA ändå inte inbilla oss att vi skulle kunna upprätta himmelriket här på jorden. För Guds rike behövs en ny skapelse. I den nya skapelsen ska aldrig det onda, såsom svält, få utrymme. Men det bästa från denna värld, såsom barmhärtigheten, kommer att räddas till himmelriket.

»*Det andra är att vi kristna i alla tider kommer att möta utsatta människor, i detta fall de fattiga, och då ska vi visa barmhärtighet.*«

Hallå där Stella Wahlström!

Hon startar en ny barnkör i skolorna i vår.

STELLA HAR tidigare jobbat med familjekaféer och musik i Johannes församling och nu är hon anställd som projektledare vid Petrus församling för barnkören *Jubla!*. Kören är ett samarbete mellan Helsingfors svenska evangeliskt-lutherska församlingar och riktar sig till barn i årskurs två.

– Att sjunga i kör är en bra form av gemenskap, det motverkar ensamhet, säger hon.

JUBLA! ÖVAR i olika skolor en gång i veckan, med start under vårterminen, och till november planeras en stor gemensam konsert. Anmälningar och förfrågningar kan skickas till stella.wahlstrom@evl.fi.

– Jag hoppas att många vill komma med och uppleva glädjen i sång!

TEXT: EDIT KOSKINEN

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Förutom den söndag vi firar

Missa inte! Kvällsmässa: söndag 23.3 kl. 18. Regnbågsmässa med Trygve Cederberg som talare och Amigo Choral som gästande kör. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Molnet: Molnet: Ett tillfälle för bön varannan torsdag, jämna veckor, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

Barn, ungdom och familj

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt. Ingen musiklek v. 14!

Twentisdag för åk 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Ingen twentisdag v. 14!

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpedarutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubb: I skolorna på Matteus församlings område, torsdagar på eftistid. Catarina Bär-lund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören. Körerna har paus v. 14!

Barnklubb för 4–8-åringar: Torsdagar, lett program kl. 17–19, man får stanna till 19.30. Barnpassning för yngre barn från 17–19.30.

Natt i Matteus för åk 6 14–15.3: Alla barn i Matteus födda 2012 har fått inbjudan per post! Vi äter middag, har olika program och sover över i kyrksalen. På morgonen äter vi frukost tillsammans. Anmälan och frågor riktar till Catarina. Alla barn på åk 6 är varmt välkomna!

Musik

Matteus kyrkokör sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning tisdagar kl. 18–20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, tisdagar kl. 15.30. För åk 3–7.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna på eftistid. För åk 1–2.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769.

Nya sångare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10–14)

Matteus Afterwork varje torsdag: Torsdagar kl. 17 erbjuder församlingen pizzamiddag i församlingssalen. Maten kostar 3€ och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bönegrupp, bibelstudie och stickkafé) samt barnklubb och barnpassning. **Stickklubben:** Stickklubben träffas kl. 11–13 torsdagar jämna veckor. Kontakt Carita Riitakorpi 050–380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas var tredje vecka. Gruppen läser utgående från en på förhand utvald bok. Klubben fortsätter läsa Maria Küchens bok Livets vatten. Nya deltagare varmt välkomna att prova på! Måndagar 17.3 och 7.4 kl. 14. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Månadens första måndag kl. 18 i Matteuskyrkan. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. Fredagen den 14 mars. TD Robert Lemberg talar kring temat ”Kyrkan mitt i byn”. Kontakt Peter Andersson 040 533 6185.

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: För dig som vill fördjupa dig och diskutera. Torsdag 27.3 kl. 18 i Matteuskyrkan.

Missa inte! MatTroPrat: en torsdag i månaden i samband med Afterwork. 6.3 och 3.4 kl. 18. Middag med samtal om livets stora frågor för unga vuxna och vuxna.

Jumppa i Matteus: Torsdagar kl. 18 i Matteuskyrkan. Ta med egen jumppamatta!

Matteus församlings diakoniförening rfs årsmöte: Söndag 16.3 kl. 12 (efter mässan) i Matteussalen, Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. På mötet behandlas stadageenliga ärenden. Med vänliga hälsningar, Styrelsen.

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må–to kl. 11–13.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling.

Evenemang och info hittas också på vår webbsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050–380 3986.

Går du i giftastankar?

Välkommen på Nöd och lust-kväll i Johanneskyrkan, en kväll om kyrklig vigsel, torsdagen den 20 mars kl. 18–20.

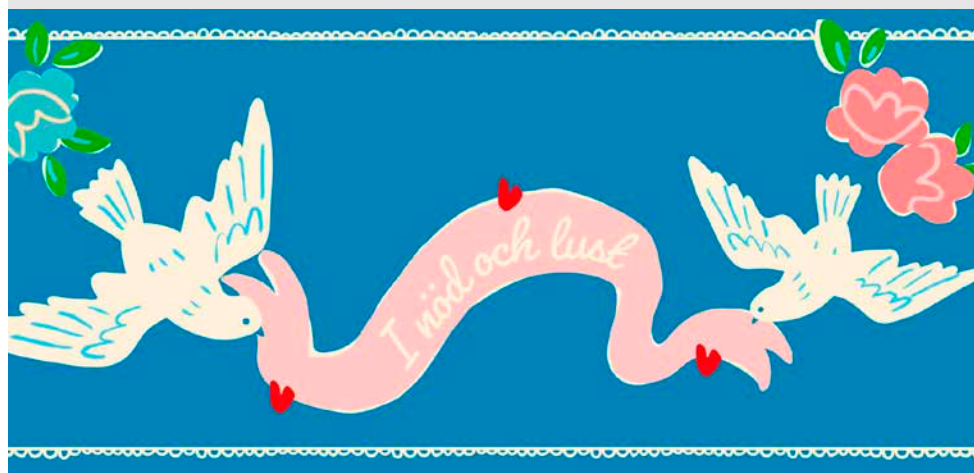
På programmet:

- lyssna på vigselmusik på Johanneskyrkans stora orgel
- gå igenom vigselformuläret, steg för steg
- provpromenera fram till altaret

Församlingarna bjuder på kaffe och bröllopstårta.

Plats: Johanneskyrkans krypta (Högbergsgatan 12). Kvällen är ett samarbete mellan de svenskspråkiga församlingarna i Helsingfors.

Frågor och mera info: Christina Elving-Andersén, tfn 050 575 4799 / christina.elving-andersen@evl.fi

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl. 10–14, telefontid ti och to kl. 10–14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: **Matteuskyrkan**, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 9.3, tvåspråkig högmässa: kl. 11 i Drumsö kyrka tillsammans med Lauttasaaren seurakunta.

Söndag 9.3, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 11.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 12.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 12.3, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 16.3, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Söndag 16.3, mässa: kl. 15 i Folkhälsans seniorhus.

Tisdag 18.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 19.3, middagsbön: kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 19.3, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 9.30–19. Stolgympa kl. 11, lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: 11.3: Torsten Sandell: Varför finns det en kristen väckelse i Mellanöstern? 18.3: Kantor Anna Maria Böckerman berättar om sitt liv. Eftermiddagskaffe kl. 15. Tyskabordet 11.3 kl. 15: Freizeit und Hobbys.

Diakoniträff: 13.3 kl. 13 i Pärilan i Drumsö kyrka, c-trappan.

Vardagsrummets handarbetscafé: Fredagar 28.2–11.4 kl. 15–18. Kom med och umgås och handarbetscafé tillsammans med andra! Vill du göra egna kort, få hjälp med att sticka hälen på sockan, laga trasiga kläder, lära dig virka mormorsrutor, eller något annat? Alla är välkomna oberoende av nivå. Vi kan lära oss av varandra! En del material finns, men ta gärna med dig om du behöver något särskilt. Vill du bara dricka kaffe och äta en bulle är du lika välkommen!

Träffpunkt: torsdag 20.3 kl. 14 i Högbergssalen. Gäst: Anna-Maria Böckerman.

Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel: måndag 17.3 kl. 18 i Hörnan. Gäst: Henrik Andersén.

PETRUS Mission**Mission och sång med Furahakören**

Fredag 21.3 kl. 19 i Petruskyrkan. Aktuell information från missionsfältet och sång av Furahakören. Ordnas i samband med fredagscafé. Välkommen!

MATTEUS Öppet hus**Matteuslördag 22.3**

Öppet hus i Matteuskyrkan för alla åldrar kl. 10–13. Musiklekl 10–10:30, sångstund för äldre barn kl. 11. Stort pyssel, spel och aktiviteter också för äldre barn, samvaro och servering. Kravlös lördag, ett lätt sätt att komma och umgås i Matteus. Ingen förhandsanmälan behövs. Mer info: Catarina Bärlund-Palm: 050 380 3936

JOHANNES Sommardagar**Helpension på Labbnäs**

Vill du delta i församlingens sommardagar för äldre? Sommardagarna går av stapeln **9–13.6** på Labbnäs semesterhem i Dragsfjärd. Priset är 350 euro och inkluderar helpension och resor. Antalet platser är begränsat. Mera information och anmälan: Gunvor Frände, 050 316 3160 gunvor.frande@evl.fi.

info: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuellt info!

Ungdomar

Ambient: Ungdomssamling kl. 18.30 i Petruskyrkan varannan fredag. (14.3) Kvällarna bjuder på andakt och varierande program tex. film, matlagning och tävlingar. Följ @petrusyouth_ på instagram för mer info eller kontakta nadine.mabinda@evl.fi. Välkommen med!

Evenemang och kurser

Missa inte! Petrufrukost: Lördag 22.3 kl. 10–12 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor i alla åldrar. Varje gång delar någon kvinna livserfarenheter eller tankar kring ett specifikt tema. Ingen förhandsanmälan behövs, frivillig avgift.

Fredagscafé i Petruskyrkan: Fredagar kl. 17–19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner!

Mission och sång med Furahakören: 21.3 kl. 19 i Petruskyrkan, i samband med fredagscafé.

Dagscafé för daglediga: Varannan tisdag kl. 13–14.30 i Petruskyrkan (11.3). Mer information av Tua Sandell 0503442711 eller Gunilla Riska 0505334774.

Andakt och bön

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönskväll varannan tisdag kl. 19 i Munkshöjdens kyrka (OBS! ny adress: Raumovägen 3) Lovsångskören övar kl. 18. (11.3 Torsten Sandell).

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

För familjer och barn

Familjecafé med musiklekl: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklekl kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 10–11 (musiklekl kl. 10) i Käätöpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklekl kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklekl kl. 10) i Pärlan i Drumsö kyrka, c-trappan.

Tvåspråkigt familjecafé med gröt: Ett samarbete med Lauttasaaren srk. Varje fredag kl. 9–11 i Drumsö kyrka, utrymmet Pärlan, c-trappan.

Musiklekl efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum.

Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärlan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Family fun: 19.3 kl. 17–19 i Hörnan. Tema: Bibelns djur. Mat, program, sång och andakt.

Johannes barnkör: torsdagar kl. 15 i Pärlan i Drumsö kyrka, c-trappan.

Information om verksamheten för unga hittar du på deras egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com.

För unga vuxna har vi en whatsappgrupp där vi meddelar om aktuella program. Skriv till André Troberg om du vill vara med i gruppen: 0406261035

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: **Johanneskyrkan**, Högbergsg. 12, **Högbergssalen**, Högbergsg. 10 (vån. 2), **Hörnan**, Högbergsg. 10 (gatuplan), **Folkhälsan** och **Majblomman**, Mannerheimv. 97, **Gamla kyrkan**, Lönnrotsgatan 6, **Drumsö kyrka**, Kvarnbergsbrinken 1, **Pärlan:** Drumsö kyrka, Kvarnbergsbrinken 1c, **Drumsö seniorhus**, Norrsvägen 1–3, **Arabiastrandens invånarhus**, Indiagatan 1, utrymmet ”Käätöpaikka”, **Johannes vardagsrum**, Tomaskyrkan, Rönnevägen 16, Mejlans.

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!

Missa inte! Petrusmessa: 9.3 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Gemensam gudstjänst för hela församlingen, eget program för barnen, middag och kaffe efteråt. Pia Kummel-Myrskog, Anne Koivula, Mathias Sandell m.fl. Varmt välkommen! (Obs inga övriga gudstjänster denna söndag!)

Söndagens högmässor: 16.3 kl. 10 i Petruskyrkan och kl. 13 Munkshöjdens kyrka. Camilla Vuoristo, Mathias Sandell, kyrkkaffe.

Petrus Puls: Söndag 16.3 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en ledigare gudstjänst med mera utrymme för lovsång, bön och bibelundervisning. Kyrkkaffe, välkommen!

Barnfamiljer

Musiklekl: torsdagar kl. 10 i Södra Haga (Hagasalen). Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer

Sjung i kör

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. För mer information: mathias.sandell@evl.fi, 050–4709222.

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två må i månaden. fionachow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack kvällarna i Munkshöjdens kyrka. mathias.sandell@evl.fi

PETRUS FÖRSAMLING

www.helsinginseurakunnat.fi/petrusforsamling

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–23407100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: **Petruskyrkan**, Skogsbäcksv. 15, **Munkshöjdens kyrka**, Raumov. 3, **Äggelby gamla kyrka**, Brofogdev. 12, **Hagasalen** och **Södra Haga kyrka**, Vesperv. 12.

”Det hjälper att göra något”

Att tända ett ljus känns som en liten sak, men det är något med ljus – det ger ändå en känsla av att något är lite bättre, säger ukrainska Iryna Gorkun-Silén om den ljusständning för Ukraina som Helsingfors kyrkliga samfällighet ordnade på treårsdagen av Ukrainakriget.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HELSINGFORS Den 24 februari hade det gått tre år sedan Ryssland invaderade Ukraina. För att minnas dagen och krigets offer ordnade Helsingfors kyrkliga samfällighet ljusständning på Senatstorget.

En som var där var ukrainska Iryna Gorkun-Silén, som är kulturkoordinator vid Ukrainska föreningen i Finland.

Det har gått tre år sedan Ukraina invaderades, och kriget fortsätter. Hur känns den här dagen för dig?

– Jag kan inte tro att det redan gått tre år. Jag har ju hoppats och hoppats att det ska sluta snart. Och samtidigt är det just nu svårt att vara positiv.

För tre år sedan var hon höggravid hemma i Finland: hon skulle få barn i slutet av februari.

– Det var svårt för mig. Jag tittade på all nyheter och såg gravida kvinnor som inte hade det lika bra som jag. Jag var tvungen att försöka tänka på goda saker i stället.

I samband med kriget blev hon aktiv i Ukrainska föreningen i Finland. Hon är musiker, doktorand vid Sibelius-Akademien.

– När kriget bröt ut började vi göra mer tillsammans, och min halvtidsanställning som kulturproducent blev med tiden en heltidsanställning.

Under krigsåren har hon rest till Ukraina tre gånger.

– Varje gång tar jag med mig musikinstrument till unga ukrainska musiker. Jag har kontakt med musikskolor i Ukraina, bland annat i Irpin, Charkiv, Sumy och Borodjanka, och innan jag åker frågar jag vad de behöver. Vi säljer biljetter till konserter vi ordnar i Finland och för pengarna köper vi instrument.

Hur ser du på Ukrainas framtid?

– Det beror på vilken dag du frågar mig. Vissa dagar känns det att allt ser dåligt ut, jag vet inte ens om Ukraina finns nästa år. Det har gått så länge och ingenting händer. Så många människor och länder hjälper till, men det räcker ändå inte. Många av mina vänner har flyttat från Ukrai-

»Det har gått så länge och ingenting händer.«

Ljushavet efter tre år av krig. FOTO: JANI LAUKKANEN

Det är bättre att vara aktiv, då mår man bättre, säger ukrainska Iryna Gorkun-Silén om känslan av hopp-löshet tre år efter att Ryssland anföll Ukraina. FOTO: PRIVAT

na. Några har återvänt, men de som bor annanstans är ganska pessimistiska. De vet inte om de någonsin kommer att återvända.

– Men det kommer också dagar då jag tänker att det kan sluta bättre.

Här i Finland tänker vi kanske att det kan gå för Ukraina som för oss: att landet måste avstå från territorium men ändå bevara sin självständighet. Vad tror du?

– Jag tänker inte att det räcker, jag tror inte att det stoppar Ryssland. Jag känner många från Donetsk, eller sådana som flyttat från Krim eller Mariupol, Irpin och Butja. Jag tror att min bild av Ryssland påverkas av det. Jag tror inte att Ryssland nöjer sig med territorier. Det hjälper inte att prata om vad vi ska ge upp, något annat måste stoppa dem först.

Är det viktigt att finländare samlas och tändar ljus för Ukraina?

– Ja. Och jag tror inte det är viktigt bara för ukrainare utan för finländare också. Det på-

minner oss om att kriget inte är slut, det pågår fortfarande. Men det är också något med ljus – ett ljus ger en känsla av att något är lite bättre.

– Jag hörde en skådespelare säga att den bästa sak vi kan göra är att vara aktiva på något sätt. För det är något vi behöver. Jag är jätteimponerad av alla finländare som kör bilar med bistånd till Ukraina.

Iryna Gorkun-Silén

Gör: Flöjtist, doktorand vid Sibelius-Akademien, kulturkoordinator vid Ukrainska föreningen i Finland.

Familj: Man, två barn och en hund.

Lärt sig svenska: av sin man, sina barn och på Arbis.

Vackraste ordet på ukrainska: ”kokhannya”, kärlek.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Lekmän får plats i gudstjänsten

En gång i månaden under våren hålls en av Kvevlax församlings gudstjänster på söndagskvällen i församlingshemmet. I kvällsgudstjänsterna får lekmännen en mera framträdande roll.

TEXT: JOHAN SANDBERG

KVEVLAX Bakgrunden är att det funnits en längtan bland församlingsmedlemmarna att få vara mera delaktiga i gudstjänsterna. Under våren är kyrkoherde Fredrik Kass ensam präst i församlingen, då man söker en efterträdare till Benjamin Häggblom, som blir sjukhuspräst i Vasa.

– Det ledde till att församlingsrådet ville utforska hur man kan öka församlingsmedlemmarnas engagemang och delaktighet i gudstjänstlivet. Förhoppningen är att öka lekmännens engagemang också i fortsättningen, säger Johanna Levälähti.

Hon har fått uppdraget att koordinera kvällsgudstjänsterna i församlingshemmet.

Redan tidigare har lekmän varit engagerade som gudstjänstvärdar och textläsare i gudstjänsterna i kyrkan. Kvällsgudstjänster i församlingshemmet är heller inget nytt.

– Församlingshemmet är en mera familjär miljö än kyrkan och där är det naturligt att hålla mera informella gudstjänster där också församlingsborna kan ha lägre tröskel att medverka.

Nu får lekmännen en ännu mera framträdande roll i kvällsgudstjänsterna.

– I kvällsgudstjänsten följer vi gudstjänstordningen men skalar av i de liturgiska sångerna. Vi ska försöka göra gudstjänstspråket mera förståeligt så att också besökare som inte är kyrkvana ska kunna möta helighet och påminnas om hur Gud, vår älskande himmelske Far, verkar i våra liv.

I kvällsgudstjänsterna försöker man också satsa på någon typ av kaffebordsgemenskap i samband med gudstjänsten.

– I praktiken tänker jag att en församlingsbor kan hälsa välkommen, läsa texter, skriva egna böneämnen och delta i den allmänna kyrkobönen. Jag försöker också engagera lekmän att dela saker i samband med predikan, säger Johanna.

Predikan under kvällsgudstjänsten kan se ut på olika sätt, men den hålls av lekmän som ut-

Johanna Levälähti koordinerar kvällsgudstjänsterna i församlingshemmet. FOTO: JOHANNA LEVÄLÄHTI OCH JUKKA IHATSU

»Eftersom det är församlingens lagstadgade gudstjänst måste en präst vara där.«

Gudstjänster i Kvevlax

Kvällsgudstjänsterna i församlingshemmet i Kvevlax är inplanerade följande söndagar:

30 mars klockan 18

27 april klockan 18

11 maj klockan 18

Övriga söndagar firas gudstjänst eller högmässa i vanlig ordning klockan 10 i kyrkan.

Följ med annonseringen för gudstjänsterna.

går från söndagens tema och bibeltexter.

– Eftersom det är församlingens lagstadgade gudstjänst måste en präst vara närvarande.

Prästen behövs för syndabekännelsen, avlösningen, välsignelsen och nattvarden. Någon nattvard har inte firats under kvällsgudstjänsterna. Under våren vikarierar olika präster kyrkoherden så att han får sitt lediga veckoslut en gång i månaden.

Johanna koordinerar kvällsgudstjänsterna och engagerar fler församlingsbor. Men på sikt skulle hon skulle gärna se att man bildade nå-

gon typ av team som planerar och förbereder gudstjänsterna.

– Jag tror inte det ska vara svårt att få frivilliga att ställa upp i gudstjänster som hålls en gång i månaden.

I den första kvällsgudstjänsten för två veckor sedan läste lekmän söndagens texter och deltog i kyrkobönen, en sånggrupp sjöng, två lekmän deltog i predikan och en höll program vid kaffet. Kyrkoherden stod för de moment som inte lekmän kan göra.

– Vi vill visa på tron som en relation till en levande Gud. I den här kontexten blir det kanske mera personliga berättelser av trons betydelse i livet. Målet är att vi ska få uppmuntra och hjälpa varandra i att växa i lärjungaskap och att använda gudagivna gåvor. För att tron på Gud allt mera ska få integreras och bära oss i vår vardag behöver vi hjälpa varandra.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Föräldra-barngrupp: fr 7.3 kl. 9.30 i Smedsby fg. Pyssel, kaffe/saft med dopp och sångstund. Mor- och farföräldrar välkomna med.

Högmässa: sö 9.3 kl. 11 i kyrkan, Lindblom, Wargh och kl. 13 i Smedsby fg, Isaksson, Wargh.

Under valven: sö 9.3 kl. 18 i kyrkan. ”Kyrkråttorna”, Patrik Knif på vibrafon, Mathias Sandberg på elgitarr och Stefan ”Kilju” Lindblom på elbas spelar jazzstandards. Servering. Gratis inträde.

Missionsgruppen: må 10.3 kl. 13.30 i Smedsby fg rum Glöd. Nya deltagare välkomna med.

Musikskolans matiné: må 10.3 kl. 18.30 i Sockenstugan. Elevframträdanden.

Bönegruppen: samlas varje ti kl. 18 i Smedsby fg. Nya deltagare välkomna med.

Föräldra-barngrupp: on 12.3 kl. 10–11.30 i Tölby hf.

Mellis för lågstadiesbarn: to 13.3 och 20.3 kl. 13.15–15 i Smedsby fg. Mellanmål och fri samvaro.

Mässa i fastetid: to 13.3 kl. 18.30 i kyrkkällaren. Isaksson, Wargh. Sång av Germivox.

Knattekyrka: fr 14.3 kl. 10 i Smedsby fg. Lindblom, Nordqvist-Källström samt barnledarna. Efteråt serveras kyrklunch.

Högmässa: sö 16.3 kl. 11 i kyrkan. Björklund, Lindblom, Nygård och Wargh. Adelcrantz blåsensemble medverkar. Efteråt 70- och 75-åringarnas födelsedagsfest i fh.

Karatträff: ti 18.3 kl. 13 i Smedsby fg, Gröna rummet.

Mässa i fastetid: to 20.3 kl. 18.30 i kyrkkällaren. Isaksson, Nordqvist-Källström.

KVEVLAX

Bön och nattvard: fr 7.3 och 14.3 kl. 8.45 i kyrkan.

Gudstjänst: sö 9.3 kl. 10 i kyrkan. Kass, Andrén.

Föräldra-barngruppen: on 12.3 och 19.3 i Stallet.

Pensionärssamling: on 12.3 i fh. Gemensam lunch kl. 12.30 (11 €) och program kl. 13. Dagens gäst är Bertil Blom. Vi lyssnar på och diskuterar olika tolkningar av klassisk musik. EK-kören medverkar med sång.

Karakaffe: to 13.3 i fh. Dagens gäst är Håkan Fant ”Från praktikant till konsult”.

Människa kom fram-mässa: sö 16.3 kl. 18. Kass, Andrén, kompgrupp och sånggrupp.

Syfoereningen: on 19.3 kl. 13 i ds.

REPLOT

Bönegruppen: fr 7.3 och 14.3 kl. 10 i fh. Ledare: Leif Galls.

Gudstjänst: sö 9.3 kl. 12.30 i Björkö. Ruth Vesterlund, Heidi Lång. Kyrkkaffe.

Öppet hus för föräldrar och barn: on 12.3 och 19.3 i Replot fh. Lek, sångstund och kaffe med Heidi Lång.

Mathörnan: on 12.3 kl. 13 i Björkögården. Gäst: Kaj Kanto och sångare. Husmanskost till självkostnadspris. Anm. senast må 10.3 till Barbro Lähdesmäki.

Kvällsmässa: sö 16.3 kl. 18 i Replot. Boije, Vesterlund och Lång.

Kvinnobrunch: lö 22.3 kl. 10 i Replot fh. Gäst: Mary Andrén-Pada pratar om sorgebearbetning. Frivillig avgift. Anmälan till pastorskansliet eller till Leif Galls.

SOLF

Högmässa: sö 9.3 kl. 10. Kanckos, Vidjeskog.

Små & Stora: ti 11.3 och 18.3 med drop-in från 9.30 i fh. Gemensam frukost (ca kl. 10.15), fri lek, samvaro och sångstund.

Pensionärsträff: on 12.3 kl. 13 i fh. Gäst Sonja Backlund som pratar om odlingsglädje.

Bibeldag: lö 15.3 i samarbete med KU. Bibelstudium med Tor-Erik Store kl. 16 i fh. Middag kl. 17.30 och kvällsmöte i kyrkan kl. 19. Cay-Håkan Englund, Paletten, Sofie Björkgren-Näse m.fl.

Gudstjänst: sö 16.3 kl. 10. Isaksson, Lång.

Karacafé: må 17.3 kl. 9 i fh. Gäst: Sini Hemming pratar om Stormossen och sopsortering.

Koralkören: on 19.3 kl. 18.30 i fh. Övning inför påskens framträdanden. Nya sångare välkomna! Körledare: Patrik Vidjeskog.

Tonårskväll: to 20.3 kl. 18.30 på prästgårdsvinden.

MALAX

Bergö

Sö 9.3 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 16.3 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

To 6.3 kl. 18.30: Malax-Petalax kyrkokör, OBS övning i Petalax FH!

Fr 7.3 kl. 18: Lovsångskväll i ÖM FH.

Sö 9.3 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

Ti 11.3 kl. 13: Syfoereningen i Övermalax FH.

To 13.3 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici, i ÖM FH.

Sö 16.3 kl. 10: Högmässa i Malax kyrka, Norrback, Lax.

Petalax

To 6.3 kl. 18.30: Malax-Petalax kyrkokör, OBS övning i Petalax FH!

Fr 7.3 kl. 13: Fredagssamling i FH. Gäst: Leif Erikson berättar om Dag Hammarskjöld

Sö 9.3 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax.

Sö 16.3 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

”Det hjälper att göra något”

Att tända ett ljus känns som en liten sak, men det är något med ljus – det ger ändå en känsla av att något är lite bättre, säger ukrainska Iryna Gorkun-Silén om den ljuständning för Ukraina som Helsingfors kyrkliga samfällighet ordnade på treårsdagen av Ukrainakriget.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HELSINGFORS Den 24 februari hade det gått tre år sedan Ryssland invaderade Ukraina. För att minnas dagen och krigets offer ordnade Helsingfors kyrkliga samfällighet ljuständning på Senatstorget.

En som var där var ukrainska Iryna Gorkun-Silén, som är kulturkoordinator vid Ukrainska föreningen i Finland.

Det har gått tre år sedan Ukraina invaderades, och kriget fortsätter. Hur känns den här dagen för dig?

– Jag kan inte tro att det redan gått tre år. Jag har ju hoppats och hoppats att det ska sluta snart. Och samtidigt är det just nu svårt att vara positiv.

För tre år sedan var hon höggravid hemma i Finland: hon skulle få barn i slutet av februari.

– Det var svårt för mig. Jag tittade på all nyheter och såg gravida kvinnor som inte hade det lika bra som jag. Jag var tvungen att försöka tänka på goda saker i stället.

I samband med kriget blev hon aktiv i Ukrainiska föreningen i Finland. Hon är musiker, doktorand vid Sibelius-Akademien.

– När kriget bröt ut började vi göra mer tillsammans, och min halvtidsanställning som kultur-

KVEVLAX För pensionärer

Samtal om klassisk musik

Bertil Blom gästas Pensionärssamlingen i Kvevlax **12.3**.

I vanlig ordning dukar vi **kl. 12.30** upp en god lunch (11€) för den som vill äta och ungefär **kl. 13** börjar vår samling. Med Bertil lyssnar vi till inslag från den klassiska musiken och diskuterar den. EK-kören medverkar också med sång och kyrkoherde Fredrik Kass håller andakt.

Välkommen med!

SOLF Bibeldag

Maria och Josef i fokus på bibelag i Solf

Lördagen den **15 mars** ordnas bibeldag i Solf. Dagen arrangeras i samarbete med Kyrkans Ungdom r.f. och programmet ser ut så här:

kl. 16.00 i församlingshemmet (Västervägen 12):

Bibelstudium med Tor-Erik Store. Tema ”Josef – Jesu far”.

Barnprogram med Sofie Björkgren-Näse och hjälpledare.

Barnpassning i dagklubben.

kl. 17.30 i församlingshemmet:

Middag, kaffe och dopp. Pris: 10€ för vuxna, 5 € för barn mellan 3–12 år. Under 3 år gratis.

kl. 19.00 i kyrkan:

Kvällsmöte med kören Paletten från Kronoby, Cay-Håkan Englund talar på temat: Jungfru Maria – världens viktigaste kvinna. Sofie Björkgren-Näse m.fl. medverkar.

Varmt välkommen!

Det är bättre att vara aktiv, då mår man bättre, säger ukrainska Iryna Gorkun-Silén om känslan av hopplöshet tre år efter att Ryssland anföll Ukraina. FOTO: PRIVAT

producent blev med tiden en heltidsanställning.

Under krigsåren har hon rest till Ukraina tre gånger.

– Varje gång tar jag med mig musikinstrument till unga ukrainska musiker. Jag har kontakt med musikskolor i Ukraina, bland annat i Irpin, Charkiv, Sumy och Borodjanka, och innan jag åker frågar jag vad de behöver. Vi säljer biljetter till konserter vi ordnar i Finland och för pengarna köper vi instrument.

Hur ser du på Ukrainas framtid?

– Det beror på vilken dag du frågar mig. Vissa dagar känns det att allt ser dåligt ut, jag vet inte ens om Ukraina finns nästa år. Det har gått så länge och ingenting hän-

der. Så många människor och länder hjälper till, men det räcker ändå inte. Många av mina vänner har flyttat från Ukraina. Några har återvänt, men de som bor annanstans är ganska pessimistiska. De vet inte om de någonsin kommer att återvända.

– Men det kommer också dagar då jag tänker att det kan sluta bättre.

Här i Finland tänker vi kanske att det kangå för Ukraina som för oss: att landet måste avstå från territorium men ändå bevara sin självständighet. Vad tror du?

– Jag tänker inte att det räcker, jag tror inte att det stoppar Ryssland. Jag känner många från Donetsk, eller sådana som flyttat från Krim eller Mariupol, Irpin och Butja. Jag tror att min bild av Ryssland påverkas av det. Jag tror inte att Ryssland nöjer sig med territorier. Det hjälper inte att prata om vad vi ska ge upp, något annat måste stoppa dem först.

Är det viktigt att finländare samlas och tänder ljus för Ukraina?

– Ja. Och jag tror inte det är viktigt bara för ukrainare utan för finländare också. Det påminner oss om att kriget inte är slut, det pågår fortfarande. Men det är också något med ljus – ett ljus ger en känsla av att något är lite bättre.

– Jag hörde en skådespelare säga att den bästa sak vi kan göra är att vara aktiva på något sätt. För det är något vi behöver. Jag är jätteimponerad av alla finländare som kör bilar med bistånd till Ukraina.

Iryna Gorkun-Silén

Gör: Flöjtist, doktorand vid Sibelius-Akademien, kulturkoordinator vid Ukrainska föreningen i Finland.

Familj: Man, två barn och en hund.

Lärt sig svenska: av sin man, sina barn och på Arbis.

Vackraste ordet på ukrainska: ”kokhan-nya”, kärlek.

KORSHOLM Musik

Kyrkråttorna spelar i kyrkkällaren

I musikserien Under valven i Korsholms kyrka kommer Patrik Knifs trio och spelar jazzstandards i kyrkkällaren **söndagen den 9 mars**. Den internationellt kända och flitigt turnerande Vasagitaristen Matias Sandberg gästtar trion, som för kvällen går under namnet ”Kyrkråttorna”. På elbas får vi höra Stefan ”Kilju” Lindblom. Knif spelar själv vibrafon. Konserten börjar klockan 18 och är helt gratis och avslutas med servering.

KOLUMNEN

FOTO: AMOS LEVÄLAHTI

JOHANNA LEVÄLAHTI

På väg

EN VÅRVINTERDAG promenerade jag i skogen. Jag gick långsamt på en upptrampad stig. Jag fick för mig att stanna. Ibland väljer Gud att tala i det konkreta. Där och då talade Gud om omvändelse. Jag vände mig om och började gå tillbaka.

Det var ett aktivt beslut. Jag började gå i en annan riktning. I skogen innebar det att möta det jag just passerat, att se samma omgivning ur ett annat perspektiv. Nya landskap öppnade sig. Och ... de krångliga partier jag just passerat måste jag möta igen!

JAG TROR att det här kan vara en bild av vad daglig omvändelse till Gud kan betyda. Vi stannar upp. Tar tid att lyssna. Vi väljer att tro att Jesus död och uppståndelse gäller mig idag. Guds möjligheter blir våra. Ingen är ensam. Vi får Guds perspektiv på vårt dagliga landskap, och hjälp att navigera.

»Vi väljer att tro att Jesus död och uppståndelse gäller mig idag.«

DÄR I skogen upptäckte jag att ett skogsparti som var krångligt i en riktning gick lättare att passera när jag vänt om. Minnet av ditvägen fanns kvar, men att efter omvändelsen möta samma plats igen var inte det samma. I överförd bemärkelse handlar det om att tillsammans med en kärleksfull Gud våga möta smärtpunkterna. När Gud rör vid oss blir något annorlunda.

Eller som en av söndagens texter (Hebr 4:14–16) uttrycker det: ”När vi nu har en mäktig överstepräst som har stigit upp genom himlarna, Jesus, Guds son, låt oss då hålla fast vid vår bekännelse. Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd. Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp.”

MIN SKOGSPROMENAD blev speciell. Den gav mig inte bara motion och frisk luft. Den påminde mig om vilka löften Gud gett, hur det kan förändra min dag att stanna upp, vända om och lyssna in hans perspektiv. Med lättare steg gick jag hemåt.

Johanna Levälahti är maka, mor, politices magister och församlingsaktiv. Idag tänker hon att det är stort att få dela det liv med Gud och varandra. Hennes tips: utrusta dig med lämpliga skor för vandringen.

Bibeldag med Jesu föräldrar som tema

Vad kan vi lära oss av Maria och Josef idag? Det ska KU:s krets i Solf-Sundom ta reda på den 15 mars tillsammans med Solfs församling och prästerna Tor-Erik Store och Cay-Håkan Englund.

TEXT: JOHAN SANDBERG

SOLF Det är länge sedan vi haft nån bibelfördjupningsgrej, konstaterade styrelsen för Kyrkans ungdoms krets i Solf-Sundom och gjorde slag i saken för att rätta till det.

– Jag minns inte när vi har haft bibeldagar senast. Senaste höst ordnade vi Livspusselkvällar som byggde på att man fick diskutera. Nu är betoningen mera på undervisning, säger kretsens ordförande Sofia Böckelman som också är församlingens ungdomsarbetsledare.

Solfs församling var med på noterna så nu ordnar man dagen tillsammans.

–Församlingen brukar ordna familjedagar. Det här är nu en variant av dem.

Temat för bibelstudierna under dagen hänger ihop. Tor-Erik Store inleder kl. 16 med temat *Josef – Jesu far*. På kvällen kl. 19 i kyrkan talar Cay-Håkan Englund över temat *Jungfru Maria – världens viktigaste kvinna*.

I det inledande bibelstudiet belyser Tor-Erik Store pappaperspektivet utgående från Josef.

–Josef är en viktig person i evangelierna. Idag finns många sorters papparoller. Många pappor är också i en situation där de tar hand om barn som inte är deras egna biologiska barn. Vad kan man där lära sig av Josef? Han hamnade ju också i en situation som han själv inte hade valt. Det finns många spännande vinklar på Josefs uppdrag, säger Sofia.

Efter middagen fortsätter programmet i kyrkan.

– Maria är aktuell, för söndagen veckan därpå är det Maria bebådelsedag. Cay-Håkan kommer att tala om vad Maria kan betyda för oss idag.

Det blir alltså en dag när man kan lära sig något av vad som är relevant gällande Marias och Josefs uppdrag idag.

Dagen riktar sig till hela familjer och till alla åldrar. Medan de vuxna är på eftermiddagens bibelstudium har barnen eget program.

– Då håller Sofie Björkgren-Näse, ungdomsarbetsledare inom förbundet Kyrkans Ungdom roligt program för barnen i skolåldern. Församlingens barnledare leker och pysslar samtidigt med de yngre barnen i dagklubbens utrymmen.

Mellan passen serveras det middag i försam-

Sofia Böckelman ser fram emot att få fördjupa sig i Maria och Josef

FOTO: CAMILLA OSTBERG

lingshemmet så man behöver inte åka hem för att äta.

– Det lutar åt att barnen får hänga med till kyrkan på kvällen där Sofie Björkgren-Näse håller något program för dem eller tillsammans med dem.

Kören Paletten från Kronoby under ledning av Ingmar Byskata medverkar också i kyrkan.

KU:s krets i Solf och Sundom ordar olika samlingar under året. Kretsen har 63 medlemmar och namnet till trots omfattar den inte bara Solf- och Sundombor.

– Nej, vi har medlemmar från ett mycket större område, bland annat från Malax, Kvevlax, Vasa och Korsholm. Vi är en liten men ganska aktiv krets.

Sofia hoppas att människorna hittar till den här dagen.

– Den är för alla, inte bara för dem som bru-

kar komma. Det är jätteviktigt att få träffas och umgås. Vi har jätteroligt tillsammans.

Bibeldag i Solf den 15 mars

Kl. 16.00 Bibelstudium med Tor-Erik Store i församlingshemmet. Tema *Josef – Jesu far*. Barnprogram med Sofie Björkgren-Näse och hjälpledare. Barnpassning i dagklubben.

Kl. 17.30 Middag, kaffe och dopp i församlingshemmet. 10 euro för vuxna, 5 euro för 3–12-åringar. Under 3 år gratis.

Kl. 19.00 Kvällsmöte i kyrkan med Cay-Håkan Englund med temat: *Jungfru Maria – världens viktigaste kvinna*. Kören Paletten, Sofie Björkgren-Näse med flera medverkar.

»Vi har jätteroligt tillsammans.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. **Redaktör:** Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Åsa Forsman och Mats Edman är glada över den hjälpvilja som finns i Nykarleby. Den behövs extra mycket nu. FOTO: MONICA SANDSTRÖM

Hjälpviljan är stor i Nykarleby

Nykarlebyborna utmärker sig positivt när det gäller att öppna sina hjärtan och plånböcker. Nu är insamlingen Gemensamt Ansvar igång igen, och hjälp behövs – både i världen och i Nykarleby.

TEXT: REBECCA PETETRSSON

NYKARLEBY Just nu pågår insamlingen Gemensamt Ansvar för 75:e gången. Gemensamt Ansvar är kyrkans årliga välgörenhetsinsamling och i år går pengarna till Finlands scouter, Kyrkans utlandshjälp och till församlingarna själva.

Nykarleby församling är faktiskt ett föredöme då det kommer till hjälpvilja och placerar sig över genomsnittet bland församlingarna i Finland. I fjol gav Nykarlebyborna 6 579 euro till Gemensamt Ansvar.

– Vi tycker det är ett jättebra resultat som förstås kan förbättras, säger kyrkoherde Mats Edman.

Nytt för i år är att den insamlade församlingen får behålla 30 procent av intäkterna själv, jämfört med 20 procent tidigare år. Det är Mats Edman tacksam över.

– Vi har stora behov inom diakoni-verksamheten. Bidragen har minskat och vi märker av att det skärs ner från regeringshåll.

– Vi kan inte hjälpa mycket men vi försöker hjälpa i alla fall lite. Vi hjälper människor oberoende av religion.

Om man vill vara med och hjälpa genom Gemensamt Ansvar finns kontouppgifter och Mobilepay-nummer på församlingens webbplats. Det kommer också ske insamlingar med sparbössa utanför butikerna i Nykarleby under våren, och så blir det också en konsert till förmån för Gemensamt Ansvar.

Alla välkomna på konsert

Åsa Forsman fyller 80 år i vår. Hon är ordförande för församlingens styrgrupp för diakoni och mission, och hennes hjärta har alltid bankat lite extra för diakoni i allmänhet och Gemensamt Ansvar i synnerhet.

– Jag har alltid tyckt att den som har det gott ställt också ska bidra till att hjälpa andra. I synnerhet nu då de statliga insatserna minskar är det extra viktigt, säger hon.

Torsdagen den 22 maj klockan 18 firar Åsa således sina 80 år med en välgörenhetskonsert till förmån för Gemensamt Ansvar i Sankta Birgitta kyrka. Dit är alla varmt välkomna. På programmet står bland annat psalmsång till orkesterackompanjering.

– Det betyder mycket för mig att vi ska sjunga tillsammans. Jag tycker att psalmsången är viktig. Om man ser på saken kyrkohistoriskt är det en av de viktigaste sakerna som reformationen förde med sig.

»Vi kan inte hjälpa mycket men vi försöker hjälpa i alla fall lite.«

Nykarleby stråkorkester medverkar och Åsas bror, Jarl Ahlbeck, samt hans dotter Lotta Ahlbeck, kommer också att bjuda på folkmusik.

Efter konserten blir det födelsedagsmingel med saft och bulle i kyrkan.

– Jag hade tänkt att bjudningen efteråt skulle heta ”fri samvaro”, men så sa kyrkoherden Mats ”efteråt blir det mingel”. Jag har inte associerat det ordet med kyrkan tidigare, men då han sa det tänkte jag ”ja, det är ju precis det som det ska vara!”

Åsa inbjuder alla församlingsbor, vänner och bekanta att reservera den 22 maj i kalendern.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 7.3 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungdom, Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 9.3 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, B Salo, Wester. Maria Salos gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 11.3 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

TO 13.3 kl. 8.30: Morgonmässa i fastan i Församlingscentrets kapell, Edman.

TO 13.3 kl. 9.00: Gemensam frukost i Församlingscentret. Frivillig avgift.

TO 13.3 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Anna-Karin Johansson, flöjt, Borgmästars, orgel.

FR 14.3 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungdom, Mård.

SÖ 16.3 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Edman, Wester. Johan Sandbergs gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 18.3 kl. 11–13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

ON 19.3 kl. 12.00: Taizéandakt i Johanneskapellet, Wester, Borgmästars.

ON 19.3 kl. 14.00: Samtalsgrupp kring sorg i Församlingscentret, Turpeinen, Ekman.

TO 20.3 kl. 8.30: Morgonmässa i fastan i Församlingscentrets kapell, Björk.

TO 20.3 kl. 9.00: Gemensam frukost i Församlingscentret. Frivillig avgift.

TO 20.3 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Wester.

TO 20.3 kl. 13.00: SLEF:s missionssamling i Församlingscentret, Evans Orori.

KRONOBY

Mässa: Sö 9.3 10.00 Kronoby församlingshem, Kavilo, Smedjebacka.

Läsmöte: Sö 9.3 12.00 Kronoby församlingshem, Kavilo, Smedjebacka.

Gudstjänst: Sö 16.3 10.00 Kronoby församlingshem, Heikkilä, Klingenberg. Kronoby kyrkokör.

TERJÄRV

Gudstjänst: Sö 9.3 13.00 Terjärv församlingshem, Heikkilä, Leni Granholm.

JAKOBSTAD Dagklubben

Anmälan till dagklubben i Jakobstads svenska församling

Nu är det tid att anmäla barn till församlingens dagklubb för verksamhetsåret 2025–2026. Dagklubben startar vecka 36. En grupp för tre–femåringar i Församlingscentret kl. 8.30–12.30. Anmälningstiden är 1–31.3.2025. Elektronisk anmälan och mera info på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi eller Annette Tallgren tfn 040–3100419.

Messu: Sö 16.3 10.00 Teerijärven seurakuntakoti, Kavilo, Smedjebacka, Mariat kuoro.

NEDERVETIL

Gudstjänst: Sö 9.3 10.00 Nedervetil församlingshem, Heikkilä, Marguerithe Sandstedt-Granvik.

Mässa: Sö 16.3 13.00 Nedervetil församlingshem, Kavilo, Borgmästars, Kristine Hänninen, violin.

www.kronobyforsamling.fi

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

On 5.3 kl. 17–19 Kaffekväll i Bosund missionsstuga: för-

säljning av loppissaker, hembakt, servering.

To 6.3 kl. 13 Anpassad nattvardsgång: i församlingshemmet, Nygård, Forsman.

Lö 8.3 kl. 10 Kvinnobrunch: i församlingshemmet, Kerstin Mitts medverkar. OBS tiden!

Sö 9.3 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Forsman, sång Lars-Victor Öst. Kyrkvård: Murmästar.

• **kl. 18 Finsk mässa:** Sjöblom, Forsman.

To 13.3 kl. 11–12.30 Sopplunch: i Holm bönehus.

Lö 15.3 kl. 18.30 Lördagssamling: i församlingshemmet, Håkan Häggblom talar om Guds plan för Israel, servering, barnpassning.

Sö 16.3 kl. 10 Gudstjänst: Markus Ventin, Forsman, sång Eivor & Nils Johansson. Kyrkvård: Furuholmen. Kyrkkaffe

• **kl. 15 Nattvardsmässa i Risöhall bönehus:** Stig-Erik Enkvist.

To 20.3 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Nygård, Forsman.

NYKARLEBY Mässor

Högmässor i fastetid

Den 9 mars kl. 10 firar Nykarleby församling gemensam högmässa på första söndagen i fastan i Munsala kyrka. Mässan är gemensam för alla tre församlingsdelar och förrättas av kyrkoherden Mats Edman, medan kaplanen Helena Smeds predikar. Kantor är Mikaela Lönnqvist och Nykarleby damkör medverkar med sång. Efteråt serveras kyrkkaffe i församlingshemmet.

Följande **söndag, 16.3**, hålls en Gloria Dei-mässa med Svenska Lutherska Evangeliföreningens Norra distrikt i Nykarleby församlingshem. Varmt välkomna med!

LARSMO Gemenskap

Kvinnobrunch i Larsmo

Lördag 8.3 klockan 10: Kvinnor i alla åldrar välkomnas till kvinnoträff i församlingshemmet med läcker brunch!

Kerstin Mitts medverkar och kommer att prata om "Min identitet i Kristus". Det blir lovsång och möjlighet till förbön.

Anmäl gärna till pastorskansliet senast 6.3. tel. 0408686956 eller e-post larsmo.forsamling@evl.fi. OBS tiden!

Lö 22.3 kl. 19 Körafton i kyrkan: körerna Adorate, Cantate och Gloriakören sjunger sånger av Lina Sandell, dirigenter Lisen Borgmästars och Annika Wester, berättare Katarina Vestersund, solist Ronny Enkvist. Fritt inträde. Kollekt uppbärs för Orgelföreningen i Larsmo.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 9.3 kl. 10 Högmässa: gemensam, Munsala kyrka, Edman, Smeds, Lönnqvist, Nkby damkör, kyrkkaffe

- **kl. 14 Högmässa:** Pensala bönehus, Samuel Erikson, Birgitta Sarelin, SLEF Pensala

Sö 16.3 kl. 10 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Smeds, Ringwall, söndagsskola

- **kl. 18 Gloria Dei-mässa:** Nkby fh, Östman, Ove Lillas, Mats Sjölin, barnprogram, SLEF:s norra distrikt

Samlingar och grupper

On 12.3 kl. 13 Nattvardsandakt: Jeppo bönehus, Östman

To 13.3 kl. 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Birgitta Sarelin

Sö 16.3 kl. 15 Lovsång o bön: Socklot bönehus, Bo o Stella Ahlvin, servering

- **kl. 16 Bibelstudium:** Nkby fh, Samuel Erikson, soppa o smörgås, SLEF:s norra distrikt

Må 17.3 kl. 18 Missionsafton: Nkby fh, Mikaela Malmsten-Ahlsved o vänner

Ti 18.3 kl. 18.30 Årsmöte: Socklot lutherska bönehusförening, bönehuset.

PEDERSÖRE

Lö 8.3 kl. 18 Orgelcafé: Esse förs.hem. "Pärlor från 1600-talet". Anders Forsman

- **kl. 19 Sammankomst:** Flynängens bönehus

Sö 9.3 kl. 10 Barnens kyrka med nattvard: Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved, Borgmästars, Flinck-Ahlvik. Dagklubben, Barnkören

- **kl. 10 Gudstjänst:** Pedersöre kyrka. Björk, Pandey

- **kl. 10 Gudstjänst:** Purmo kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved, sång av EISE, Strömning i Youtube

- **kl. 13 Gudstjänst:** Forsby bykyrka. Björk, Pandey. Årsmöte

- **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus

- **kl. 15 o 18 Sammankomst:** Flynängens bönehus

- **kl. 18 Kvällsmöte med nattvard:** Esse förs.hem. Björk

Må 10.3 kl. 13 Symöte: Kållby bönehus

On 12.3 kl. 13 Stickcafé för missionen: Esse förs.hem

- **kl. 14 Sörgegrupp startar:** Bennäs kyrkhem. Anmäl åt Cecilia, 040-3100463

Lö 15.3 kl. 11-13 Försäljning av köttsoffa:

Esse förs.hem. Pris 12€/l. Snabblotteri. Vinsten går till dagklubbarna

- **kl. 19 Musikcafé:** Bennäs kyrkhem. Maria Holmgård & Jenny Pulkkinen

Sö 16.3 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved. Lovsång med JAM-Jonas, Annika, Malin

- **kl. 10 Högmässa:** Pedersöre kyrka. Björk, Östman. Manskören. Strömning i Youtube

- **kl. 15 Sammankomst:** Flynängens bönehus

- **kl. 18 Kvällsmässa:** Purmo kyrka. Björk, Pandey

Må 17.3 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka. Gun-Maj Näse

- **kl. 13 Salamu:** Purmo kyrkhem

Ti 18.3 kl. 13.30 Sundby-Karby symöte:

Sundby byahem. Emet

- **kl. 13.30 Missionsmöte:** hos Ahlskogs, Nordanåv. 202, Purmo

To 20.3 kl. 14 Andakt: Essehemmet. M Björk

Lö 22.3 kl. 19 Hela kyrkan sjunger: Pedersöre kyrka. Församlingens vuxenkörer, scouterna, Monica Cederberg

Kom med!

Karakaffe: Bennäs kyrkhem. Varje tisdag kl. 9.30. Komulainen med 4.3

Bibel o bön: Bennäs kyrkhem. Varje tisdag kl. 18

Bön: Purmo kyrkhem. Varje torsdag kl. 18

Samtal o bön: Ytteresse bönehus. Varje torsdag kl. 19

Anmälningar till dagklubben: pedersorefor-samling.fi

KOLUMNEN

SIV NYLUND

Fem bröd är fler än två fiskar

MITT NAMN är Siv Nylund och jag har världens bästa jobb. Det ramlade över mig för lite mer än ett år sedan, som en gåva från himlen.

Barnledare i Nykarleby församling, titulerar jag mig numera som. Det är en ära, ett förtroende.

För att arbeta med barn ska man vara snabb i både tanke och rörelse. En god kondition är önskvärd. Man behöver ha minst åtta armar, ögon i nacken samt röntgenblick. Man ska vara kreativ, tålmodig, pedagogisk och insatt i grundläggande sjukvård. Eftersom det är ett arbete inom församlingen bör man vara grundligt insatt i den kristna tron och kunna sin bibel. Några års studier i teologi skadar inte.

Eftersom jag inte uppfyller speciellt mycket av det här så är jag tvungen att be väldigt mycket.

DET ÄR främst dagklubbarn jag arbetar med. De är i åldern tre till sex år. En underbar och krävande åldersgrupp. Dagarna är inte speciellt långa, bara tre och en halv timme. De känns ibland längre. Ibland kortare. Tid verkar vara relativt.

En dagklubbssdag har ett givet program: först en stund fri lek, sedan samling med bibelberättelse, sånger och presentation av dagens pyssel. Sedan blir det handtvätt och mellanmål. Därefter mera lek, dagens pyssel och eventuellt lite högläsning. Dagen avslutas med en liten samling där ljussläckningen är oerhört viktigt. Utomhusvistelse i början eller slutet av dagen brukar vi också hinna med.

Bibelberättelserna är dagens höjdpunkt. Jag älskar att berätta om Jesus för barnen. En mer krävande publik får man leta efter. Tappar de intresset glider de ner under bänken. Det gäller att hålla dem på bänken.

»En mer krävande publik får man leta efter. Tappar de intresset glider de ner under bänken.«

NÄR JAG berättade om matundret med fem bröd och två fiskar hade jag med mig tusen knappar som jag bredde ut på ett grönt tyg. Det är nämligen svårt att förstå hur mycket 5 000 människor är. Men ser man 1 000 knappar så fattar man att det är mycket folk. Jag hade fem bröd också. När jag berättade att Jesus bröt brödet och delade det åt lärjungarna så bröt jag brödet. Och lärjungarna fortsatte att bryta brödet och dela ut det åt alla, och jag fortsatte att bryta brödet i fler och fler bitar. Barnen såg på med stora ögon. De satt tysta och lyssnade.

Och ingen gled ner under bänken.

Siv Nylund är barnledare i Nykarleby församling.

PEDERSÖRE Stöd dagklubbarna

Köp köttsoffa och stöd dagklubbarnas verksamhet

Lördagen den 15.3 kl. 11-13 säljs köttsoffa i Esse församlingshem. Priset är 12 euro/liter och vinsten går till dagklubbarna i församlingen.

Det finns även möjlighet att köpa snabblotter och vinna intressanta priser.

Passa på att fixa dagens lunch på det här enkla sättet!

”En bra och viktig tid”

På Norges nationaldag 1986 blev han prästvigd. Nu är han nybliven pensionär. Då Max-Olav Lassila ser tillbaka på åren som kyrkoherde i Larsmo är det med tacksamhet. Kanske har församlingen också blivit lite helare.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

LARSMO Den 17 maj 1986 blev Max-Olav Lassila prästvigd. Hans första förordnande blev i Pedersöre församling där det behövdes en insats, men ganska snart gick flyttlasset till Helsingfors.

I drygt fyra år jobbade Max-Olav i Norra svenska församlingen i Helsingfors, som i dag är en del av Johannes församling. Han och frun Carola trivdes bra i storstaden, men tidigt under den perioden drabbades de också av sorg.

– Då vi kom dit väntade vi vårt första barn som dog. Det var också en erfarenhet. En erfarenhet som trots allt varit till hjälp i det här arbetet och i att möta människor i sorg.

I december 90 flyttade familjen Lassila från Helsingfors till Larsmo. I Larsmo växte församlingen och det behövdes en präst till. Boris Salo var kyrkoherde och Max-Olav Lassila blev den första innehavaren av tjänsten som kaplan i Larsmo församling.

År 2003 blev Max-Olav själv kyrkoherde i Larsmo församling, och det har han varit fram tills nu.

Finns det något du brunnit särskilt mycket för i ditt arbete?

– En viktig sak här i Larsmo har varit att skapa enhet i församlingen, men jag har också brunnit för gudstjänsten som mötesplats och centrum i församlingslivet.

– Det är inget väldigt exklusivt för en kyrkoherde att bry sig om gudstjänsten, men här i Larsmo finns den här starka väckelseanknytningen och tre bönehus. Min bedömning är att vi är en helare församling i dag än vi var 1991.

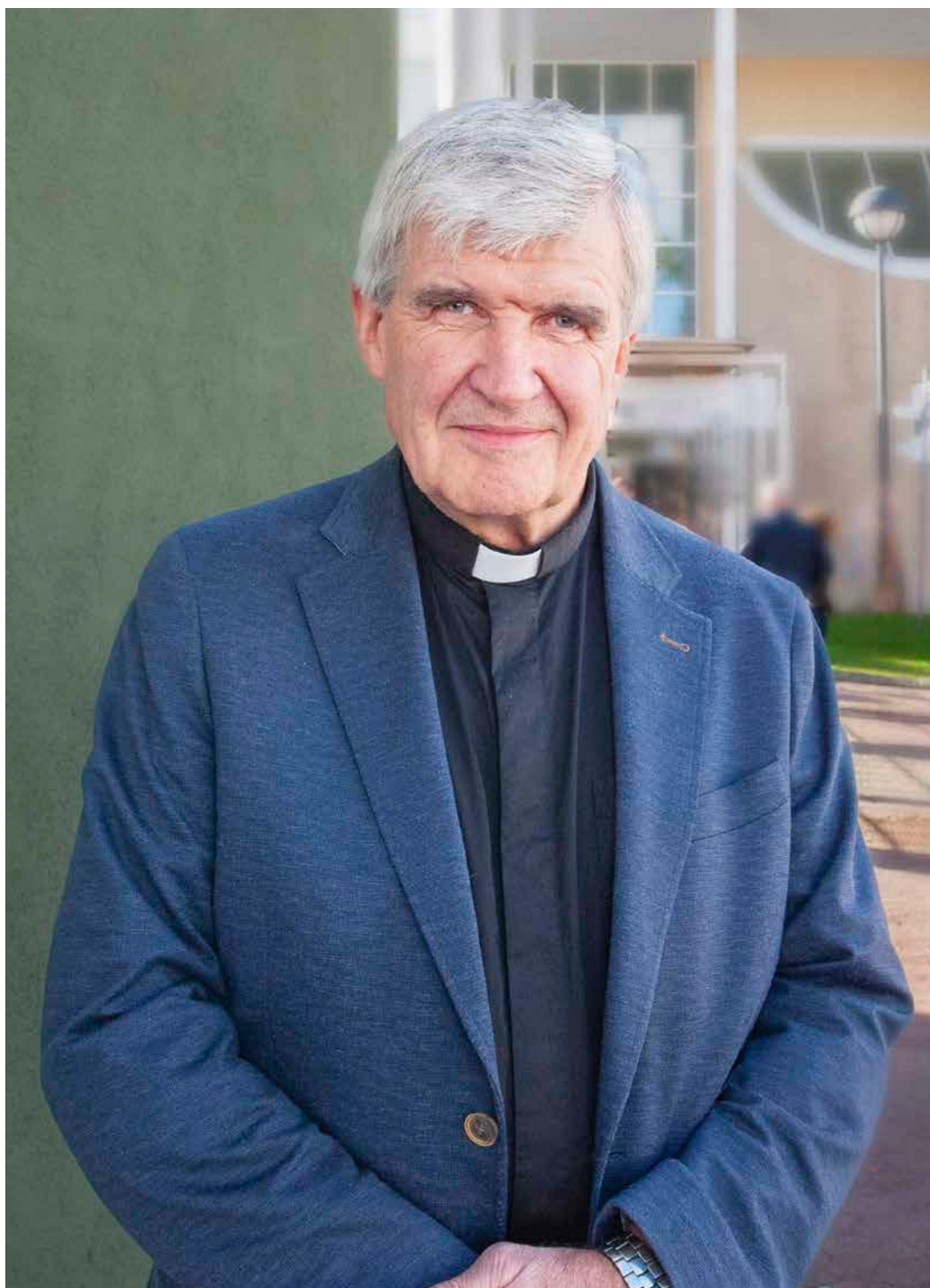
Helare på vilket sätt?

– Det finns en större kontakt över gränserna i dag. Vi har en väldigt stor del med laestadiansk bakgrund som är aktiva i gudstjänsten, och vi har ett utbyte också på det sättet att vi ibland har utlokaliserat högmässorna till något av bönehusen. Det här utan att glömma bort att vi också har andra människor i Larsmo.

Vad har du för känslor inför det här med att gå i pension?

– Det är både och. Det är med ett visst vemod även om det också ska bli skönt att få mer tid

Sedan den första mars är Max-Olav Lassila officiellt pensionär.

för familjen, barnbarnen och egna intressen. Sen innebär pensioneringen också att jag kan vara friare då det kommer till att ta emot kallelser, säger Max-Olav, nyss hemkommen från en predikoresa till Helsingfors.

Till de egna intressena hör bland annat skogsarbete och läsning.

– Jag hoppas få lite mer tid att läsa och förkovra mig. Det upplever jag att har varit en brist, att jag inte hunnit vara så påläst som jag velat vara.

Då han hittar tid för läsning blir det främst teologisk litteratur. Kristen apologetik intresserar särskilt, men inte bara.

– C.S. Lewis är en författare jag tycker mycket om.

Om du ser tillbaka, vad önskar du att du vetat då du var ny som präst som du vet i dag?

– Då jag tänker på första tiden i Helsingfors och de själavårdssamtal och kontakter jag hade där så borde jag ha förstått bättre vad jag förmår göra och hur mycket jag kan ge både tidsmässigt och också vad gäller hjälp.

– Med stigande ålder och mer erfarenhet så har man kanske lite lättare att sätta gränser för vad man kan göra.

Vill du hälsa församlingsborna i Larsmo något?

– Det här har varit en viktig och bra tid för oss som familj, och på ett sätt har hela familjen varit engagerad. Församlingslivet har också varit min frus gebit och tre av våra fem barn bor i Larsmo i dag. Det säger något om hur mycket det betytt också för dem.

»Jag har brunnit för gudstjänsten som centrum i församlingslivet.«

Han brinner för att hjälpa

Klaus Wiberg har sett en del av livets tuffare sidor. Idag använder han sig av sina erfarenheter för att stöda andra på olika sätt.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

MALAX Klaus Wiberg jobbar sedan i höstas deltid som vaktmästare och barn- och ungdomsarbetsledare i Malax församling. Han känner att han är på rätt plats.

– Det känns fint, ärofyllt på något sätt, att få tjäna andra. Att se till att det är fint på gravgårdar när de anhöriga kommer dit och så här, beskriver han.

Till uppdragen hör att ha hand om grönområden och begravningsplatser, snöröjning och sandning av vägar, och att medverka vid gudstjänster och begravningar.

– Det är liksom allt! Man tänker inte alltid på hur mycket arbete det ligger bakom.

Varannan tisdag går till arbetet med barn och ungdom. I Bergö står minior och tisdagshäng med årskurs 4–6 på programmet, och i Petalax har han hand om ungdomskvällen.

– Jag trivs med ungdomarna. Man har mycket att lära sig av dem, säger han.

Just nu jobbar han 60 procent i församlingen och 40 procent i företaget ”En hjälpande hand”, som erbjuder hjälp med praktiska tjänster. Under sommarsäsongen väntar heltidsjobb i församlingen, när han blir säsongsarbetare och arbetsledare för sommarjobbarna.

Klaus Wiberg har många olika uppgifter i sitt jobb i församlingen.

FOTO: PRIVAT

”Jag behöver hjälp”

Klaus Wiberg är Hangöbo och kom ursprungligen till Malax år 2009 via Pixneklinden. Hemma i Hangö hade han hamnat på fel spår i livet och så småningom glidit in i ett missbruk. Han kom till en punkt där det inte längre gick.

– Till sist måste jag bara säga de här tre orden: ”Jag behöver hjälp.” Det var de som var svårast att säga.

På Pixneklinden fick han hjälp att bryta med beroendet och sitt gamla liv.

– Jag fick ett helt nytt liv här i Malax! Nu har jag varit drogfri i femton år.

Han jobbade med tolvstegsmetoden, utbildade sig till plåtslagare och svetsare och kände att han kom på fötter igen.

Träffades via tacksamhetsnätverk

Sin svenska fru Jessica träffade han via Facebook och sidan ”Tacksamhetsnätverket”. Tan-

»Kanske kan jag bidra med min erfarenhet på något vis.«

ken med sidan var att man varje dag skulle skriva upp något som man var tacksam för, och lägga upp en bild.

– Det där höll jag på med. Sen var det en som började gilla det som jag skrev. Sen fick jag något meddelande ...

Så småningom träffades de, och 2017 flyttade Jessica till Malax med sina två barn. Klaus son från ett tidigare förhållande bor i Karis och kommer ofta upp på loven.

Hur kan jag bidra?

På fritiden är han engagerad i olika föreningar och grupper, bland annat som scoutledare varje onsdag. Han har själv varit scout som barn, och tycker att det är en bra verksamhet.

– Det är jättekul! Vi fick en skogsplätt till

vårt förfogande av Malax församling, så nu vi har byggt vindsydd och en eldstad.

– Det är givande att kunna ge något åt barnen.

I Vasa är han med i föreningen KRIS, Kriminellas revansch i samhället, som stöder personer som sitter i fängelse.

– Den har bara funnits på finska förut, men nu startade vi en tvåspråkig förening i Vasa. Det handlar om att ge stöd och visa på att det finns ett annat liv.

En annan förening han nyligen engagerat sig i är Träffpunkten i Malax, som bland annat hjälper långtidsarbetslösa.

– Kanske kan jag bidra med min erfarenhet på något vis. Att kunna hjälpa andra människor är det som jag brinner för!

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Måltidsgemenskap fr 7.3 kl. 11: för dej som oftast äter ensam. Kom och trivs ilag! Anmäl dej senast **to 6.3** till Hanna 044 4101825.

Du närståendevårdare: anmäl dig till Lyfta tillsammans-kursen, träffar för närståendevårdare senast **fr 7.3**. Se puff!

Innerlighetens mässa sö 9.3 kl. 11: i Korsnäs kyrka, sång av församlingsskören, Friman, Granholm.

Beställ vårrullar: 2 €/st till förmån för Gemensamt Ansvar senast **to 6.3**. Meddela Hanna (se ovan) hur många och vilken sort (med kött/eller vegetariska). Vårrullarna finns sedan att hämtas eller avnjutas i församlingshemmet **sö 9.3 kl. 12–12.30**.

Promenixarna måndag 10.3 kl. 9: i församlingshemmet. Kaffestund (till förmån för missionen), därefter gemensam promenad i egen takt.

Baltikumvännernas loppis: öppet varje tisdag kl. 13–18.

Liten & stor ti 11.3 kl. 9.30–11.30: i församlingshemmet

Träffpunkt i Taklax ti 11.3 kl. 14: i bönehuset

Kyrkans barntimme ti 11.3 kl. 18: i Taklax bönehus

Kaffestund och matutdelning: varje onsdag kl. 10 i församlingshemmet.

Kyrkans barntimme on 12.3 kl. 18: i Korsnäs församlingshem

Sexuell likvärdighet, författarbesök, sö 16.3 kl. 16: i församlingshemmet, se puff

Kvällsmässa sö 16.3 kl. 18: i Korsnäs kyrka, Friman, Granholm

Liten & stor ti 18.3 kl. 9.30–11.30: i församlingshemmet

Karacafé ti 18.3 kl. 18.30: i Taklax bönehus

Baltikumvännerna: Vi sänder en hjälpsändning till Estland **on 19.3 kl. 13**. Vill du komma med och lasta? Anmäl dig helst senast **fr 14.3** till Hanna.

Kyrkans barntimme on 19.3 kl. 18: i Korsnäs församlingshem

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Lö 8.3 kl. 18: Sångkväll i Lfds förs.hem. Kyrkokörerna, sångtersett, gitarrgrupp. Andakt Johan Eklöf. Servering. Kollekt till Gemensamt Ansvar.

Sö 9.3 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka. Norrback, Martikainen.

Sö 9.3 kl. 15: Gudstjänst i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen, Glädjedropparna.

Ti 11.3 kl. 18: Gemenskap kring Bibeln i Krs kyrka. Kontaktperson Anna-Lisa Nilsson.

To 13.3 kl. 12: Pensionärssamling i Sideby kyrka. Mona

KORSNÄS Samtal & träffar

Lyfta tillsammans

Nu startar en samtalsgrupp för närståendevårdare/anhöriga! Samtalen utgår från olika teman som glädje och sorg, hemmet en arbetsplats – arbetsplatsen ett hem, rätten till eget liv, se människan samt separation. Ledare är Pia Nabb och Hanna Hofman. Du är varmt välkommen med!

Tid: 11.3, 18.3, 25.3, 1.4 och 8.4 kl. 13–15.30

Plats: Församlingshemmet i Korsnäs.

Anmäl: senast 7.3 till Pia Nabb 050 542 8175, pia.nabb@folkahalsan.fi.

Arrangörer: Folkhälsan och Korsnäs församling.

Sexuell likvärdighet i kyrka och samhälle

Välkommen att ta del av föreläsning och diskussion i Korsnäs församlingshem **söndag 16.3 kl. 16.00!** Professor Björn Vikström inleder. Päivi Jokitalo, lärare, utbildare och läsare medverkar i samtal med Björn Vikström och Rose-Maj Friman.

Servering efteråt. Ställ dina frågor på förhand till rose-maj.friman@evl.fi eller lämna dem i församlingens postlåda. Träffen arrangeras i samarbete med Korsnäs bibliotek och kultur.

Gullmes, Inga-Lene af Hällström och Anna Karin Martikainen medverkar. Vid transport ring dagen före till Daniel Hellman 040 7204260

Fr 14.3 kl. 18.30: Internationell kväll i Krs kyrka. Andakt, sång och möjlighet att få förbön. Kvällen avslutas med servering.

Lö 15.3 kl. 18: Temakväll i Krs kyrka. Gäst Tua Sandell från Open Doors. Servering.

Sö 16.3 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Toivonen, Martikainen.

Sö 16.3 kl. 18: Gudstjänst i kyrksalen i Lfds förs.hem. Eklöf, Martikainen.

Ti 18.3 kl. 12.30: Missionsstugan. Vårens träffar hålls i Metodistkyrkan.

Ti 18.3 kl. 13: Kenya syförening i Lfds förs.hem.

On 19.3 kl. 17: Get Together Café på Vänstugan Primula.

On 19.3 kl. 18: Orgelkonsert i Krs kyrka. Keijo Vättö.

On 19.3 kl. 19: Karagruppen samlas i Lfds förs.hem.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö. 8.3 kl. 18: Missionscafé i Norrnäs bönehus. Anna och Magnus Dahlbacka, Tom Ingvesgård samt deltagare från Safari-24 (en resa för ungdomar till Kenya)

Sö. 9.3 kl. 16: Musikföreställning ”Moder Jord, Mr FNatt & Living Stones” i Närpes kyrka. Musikalkör, Små Toner-

KORSNÄS Mat

Vårrullar för Gemensamt Ansvar

Beställ goda vårrullar! Det finns både vegetariska och med kött. Vårrullarna hämtas **9.3 kl. 12–12.30** efter Innerlighetens mässa i kyrkan. Kom och hämta vårrullarna eller åt dem i gott sällskap i församlingshemmet!

Beställ: senast torsdag 6.3 via Hanna Hofman på 044 4101825 eller hanna.hofman@evl.fi.

Pris: 2 euro/rulle (1 euro går till Gemensamt Ansvar). Obs! Begränsad mängd tillverkas.

NÄRPES Kurs

Öppna dörrar – kurs för närståendevårdare

Det här är en kurs för dig som är närstående till någon som behöver din vård eller omsorg. Vi diskuterar vad det innebär ur olika synvinklar och vad samhället erbjuder för stöd. Vi diskuterar också förändringar i livet samt källor till kraft. Varmt välkommen!

Kursdatum: onsdagar 19.3, 26.3, 2.4 och 9.4 kl. 11–15.

Anmäl: senast 27.2 till Pia Nabb 050 542 8175 eller Kristina Örn 040 711 7685

Arrangörer: Folkhälsan i samarbete med Närpes församling och Österbottens välfärdsområde.

Get Together Café

Kom och få nya vänner och lär känna andra kulturer! Get Together Café är en mötesplats på Vänstugan Primula. Nästa träff: **onsdag 19.3 kl. 17.**

Vi samlar in donationer till Ukraina som förmedlas genom föreningen Kalyna. Info om vad som behövs i Ukraina just nu finns på Kalynas hemsida. Vi har programinslag med t.ex. pyssel eller bakning. Servering.

na, Glada Noter, Kompgrupp. Gerd Lindén-Liljehage, Jan-Ola Granholm m.fl.

Ti. 11.3 kl.10: Karasamling i församlingshemmet. Blomberg.

On. 12.3 kl. 12: Matgemenskap för alla i församlingshemmet. Anmäl senast 10.3 till Pia: 050 386 4565

Fr. 14.3 kl. 18: Sångkväll i Töjby gamla skola. Vi sjunger tillsammans ur Sionsharpan och Psalm-boken med Gerd Linden-Liljehage. Solosång av Jan Liljehage.

Lö. 15.3 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Laudate, Sam Lindén

Sö. 16.3 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Sundqvist, Lindén-Liljehage.

Sö. 16.3 kl. 18: Samling i Luthergården. Tuomas Toivonen.

Må. 17.3 kl. 10: Utdelning av matkassar, Café Albert.

On. 19.3 kl. 18: Litteraturskafferiet, NärBok. Blomberg, Nyberg.

Övermark

Sö. 9.3 kl.18: Lutherska bönhuset i Övermark. Söndagssamling med Juhani Martikainen.

Sö. 16.3 kl. 10: Gudstjänst i församlingshemmet. Toivonen, Granholm.

Pörtom

Sö. 9.3 kl. 10: Högmässa i församlingshemmet. Toivonen, Elias Jakobsson.

MALAX Lovsång

Välkommen på lovsångskväll i Malax!

Vi samlas i en värmande gemenskap och lovsjunger tillsammans. Jonas Björkstrand delar ordet. Lovsången leds av Susanna Sandell och förebedjare för kvällen bjuder in till förbön.

Var? Övermalax församlingshem, Övermalax långtået 7

När? Fredag 7.3.2025 kl. 18

För vem? Alla åldrar välkomna!

För barnen ordnas lek och samvaro i barnutrymmet med församlingens hjälpisar. Kvällsmål efter samlingen, frivilligt bidrag.

To. 20.3 kl. 12: Matgemenskap för alla i församlingshemmet. Anmäl senast 18.3 till Blomberg 040 711 7696.

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Bergö

Sö 9.3 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Sö 16.3 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

To 6.3 kl. 18.30: Malax-Petalax kyrkokör, OBS övning i Petalax FH!

Fr 7.3 kl. 18: Lovsångskväll i ÖM FH.

Sö 9.3 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

Ti 11.3 kl. 13: Syföreningen i Övermalax FH.

To 13.3 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici, i ÖM FH.

Sö 16.3 kl. 10: Högmässa i Malax kyrka, Norrback, Lax.

Petalax

To 6.3 kl. 18.30: Malax-Petalax kyrkokör, OBS övning i Petalax FH!

Fr 7.3 kl. 13: Fredagssamling i FH. Gäst: Leif Erikson berättar om Dag Hammarskjöld.

Sö 9.3 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax.

Sö 16.3 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Englund, Brunell.

ROSE-MAJ FRIMAN

Vi går tillsammans

BORGÅ STIFT har fått en ny vägledning. Den heter "Gå med mig" och använder pilgrimsvandringen som en bild för vår gemensamma resa i församlingen.

För mig stiger följande ord fram som ledord i vägledningen: *gemenskap, tillsammans, inkludera, medvetna och avvägda vägval*. Vi vandrar vår pilgrimsfärd tillsammans, givna varandra av vår Herre genom dopet.

Att vi är givna varandra var en ögonöppnare för mig. Jesus säger ju också: "Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er" (Joh 15:16). Församlingen i Korsnäs består av just de som Gud tänkt. Det är vi som vandrar tillsammans.

Vår gemensamma pilgrimsvandring är vår livsuppgift. Vi går tillsammans mot vårt gemensamma mål. Målet fick vi också i dopet: det eviga livet. Vandringens början (dopet) och målet (det eviga livet) har Gud gett oss, som startkassan i Monopol-spelet. Det som händer under vandringen mellan start och mål är i våra egna händer.

I KORSNÄS har vi jobbat med tillgänglighet, att det ska gå obehindrat att komma till våra utrymmen. Självklart är det inte bara en yttre, fysisk sak att ha låga trösklar och breda dörrar, men för mig behövdes vägledningens raka fråga:

"En hurudan församling möter en människa som kommer till er och är: singel, ensamstående förälder, liten, ivrig att hjälpa till, ung, har en kognitiv funktionsvariation, arbetslös, HBTQ-person, introvert, begränsad i sin rörlighet?"

Då jag ställer mig och församlingen inför den spegeln så förstår jag att det är dags att kavla upp ärmarna, dra upp huvudet ur sanden, komma utanför boxen och bekvämlighetszonen.

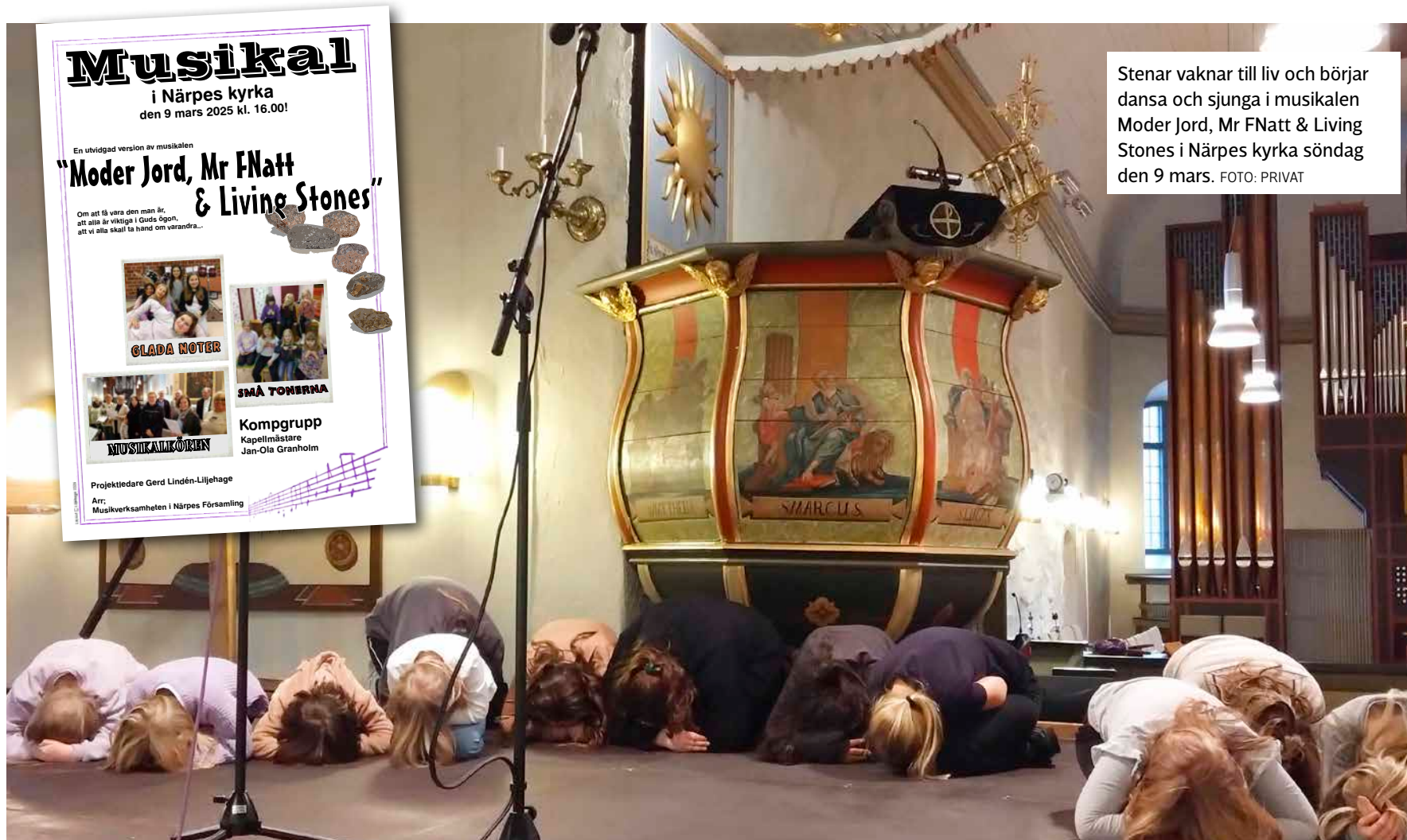
Björn Vikströms författarbesök i Korsnäs har för mig varit att komma ur min bekvämlighetszon. Hans rubrik är: "Sexuell likvärdighet i kyrka och samhälle." Det är en fråga om tillgänglighet i församlingen.

Är församlingen i Korsnäs tillgänglig för riktigt alla? Eller bara dem som jag och du väljer att öppna upp för, väljer att se? "Vilka är de röster som inte hörs – som tystnar, eller tystas?" frågas det i vägledningen.

VI ÄR många som inte passar in på alla ställen. Också jag möts ibland av oförståelse – vänlig men märkbar. Det känns, i hjärtat. Efteråt försöker jag undvika de sammanhang där den obehagliga känslan uppstod.

Vänlig men märkbar otillgänglighet – så ska vi väl inte ha det? Vi ska göra oss tillgängliga för varandra, från alla håll. Det är att göra tankar, upplevelser och behov synliga, att ge och få förtroende. Vi går tillsammans.

Rose-Maj Friman är kyrkoherde i Korsnäs församling.

Stenar vaknar till liv och börjar dansa och sjunga i musikalen **Moder Jord, Mr FNatt & Living Stones** i Närpes kyrka söndag den 9 mars. FOTO: PRIVAT

Lyssna på oss!

Snart bjuds det på musikal i Närpes kyrka. "Moder Jord, Mr FNatt & Living Stones" lyfter fram barnens röst, fred och vänskap – och att vi är starka tillsammans.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Det blir musikal i Närpes kyrka också i år! Barnkörerna Små Tonerna och Glada Noter har tillsammans med en musikalkör övat in "Moder Jord, Mr FNatt & Living Stones" som de framför söndagen den 9 mars.

– Vi gjorde en musikal i fjol och då tyckte barnen att det var ganska roligt, berättar kantor och projektledare **Gerd Lindén-Liljehage**.

– Så de sa: "Kan vi inte göra någonting igen?"

Att hitta rätt pjäs visade sig vara utmanande. Till sist föll hon för musikalen "Moder Jord, Mr FNatt & Living Stones", som är skriven av den svenska musikkonsulenten Gun-Britt Holgersson.

Musikalen tar upp centrala teman som att man ska få vara den man är, att alla är viktiga i Guds ögon och att

vi alla ska ta hand om varandra.

– Det är en rolig pjäs med fyra större talroller för vuxna.

Moder Jord spelas av **Birgitta Eklund** och Mr FNatt, som är barnens ombud i FN, av **Anders Blomberg**. Dessutom medverkar ett föräldrapar som har så mycket att prata med varandra om så att de inte alls hinner höra på barnen.

– Till sist blir alla barnen jättearga och skriker och stampar åt dem: "Lyssna på oss!"

Mamman spelas av **Anki Bonde** och

»Vi finns tillsammans för varandra och alla är viktiga.«

pappan av **Simon Smeds**.

Och Living Stones? Det syftar på de levande stenar som gestaltas av barnkörerna.

– Livet i Guds församling är ju ett pågående bygge. Och det behövs levande stenar för att det ska fungera.

Alla generationer är med

Musikalkören med ett tiotal vuxna backar upp barnkörerna.

– Den här gången är det så roligt att tre av mammorna till barnen är med – och så är det också en mommo med! säger Gerd Lindén-Liljehage.

Eftersom det är fråga om en rätt kort musikal har den kompletterats med nyare sånger.

– Vi kommer att börja med Borgå stifts jubelsång. Också i den är budskapet att vi finns tillsammans för varandra och att alla är viktiga.

Andra sånger som vävs in i musikalen är "Vår tid, vårt land", "Låt det bli fred på vår jord" och "Anti-jantesång". Det hela avslutas med "Sträck ut din hand" av Lasse Berghagen.

Äldre kyrkor är inte idealiska med tanke på framförande av musikal – så inte heller Närpes kyrka. Men tack vare stabila konstruktioner av alltiällo **Lars-Åke Hannus** och hans medhjälpare **Stefan Nynäs** är det möjligt att lyfta fram alla medverkande så att både barn och vuxna syns.

Sagt om musikalen i Små Tonerna (5–10 år):

- Jag tycker att det är roligt att vara med och sjunga i kören, men det är nog lite svårt att lära sig så många nya sånger. Hoppas det kommer mycket folk till kyrkan och lyssnar på oss, för då blir vi glada!
- Det är kul att träffa kompisarna och sjunga tillsammans. Det är roligt att uppträda inför publik!

... och i Glada Noter (11–14 år):

- Musikalen är rolig. Den visar att det är bra att vara omtänksam, kreativ och hjälpsam.
- Det är viktigt att vuxna lyssnar på barn och visar respekt.

– Han har byggt en scen åt oss som vi har uppe på kyrkbänkarna. Så alla ser nog det som behöver ses!

MUSIKALEN MODER JORD, MR FNATT & LIVING STONES

När och var? Närpes kyrka, söndag 9 mars kl. 16.

Medverkande: Barnkörerna Små Tonerna och Glada Noter samt en musikalkör.

Kompband: Jan-Ola Granholm, Patrik Sjölander och Andreas Skrifvars.

Ljud: Jan Liljehage.

Projektledare: Gerd Lindén-Liljehage.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Här förvandlades Frans Erlandsson från blyg tonåring till pratsam gemenskapsskapare.
FOTO: PRIVAT

Människorna är det bästa här

För Frans Erlandsson blev församlingens ungdomsgård en plats där han såg sig förvandlas socialt.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN Villa Carita är Mariehamns församlings ungdomsgård. Där samlas ungdomar varje torsdag.

Frans Erlandsson började gå där efter sitt konfirmandläger.

– Jag hade jättetrevligt på lägret, och efter lägret hade jag det jättetrevligt på Villa Carita. Jag har fortfarande trevligt där!

Idag är han nitton år och går sista året i gymnasiet. På Villa Carita har han alltså trivts redan i fyra-fem år.

– Människorna är det bästa där. Ibland spelar vi spel, andra gånger är det mer uppstyrt program. Hur många

som kommer har varierat mycket under åren, just nu brukar det vara omkring tio personer som samlas.

Inför intervjun fick KP besked om att Frans Erlandsson är en "fantastisk gemenskapsskapare" på Villa Carita. Själv är han lite tveksam inför den beskrivningen.

Men hur gör du för att få andra att trivas? Har du några knep?

– Jag försöker prata med alla. Om det kommer någon ny som inte varit där förr så pratar jag särskilt med den personen. Jag vill visa nya personer att det

är trevligt att vara där, och att det är tryggt att delta i diskussionen.

Han själv identifierar sig snarare som introvert än extrovert.

– Allra första gången jag var på ungdomsgården var jag jätteblyg och tror inte jag sa något mer än "hej". Om mitt tretton-fjortonåriga jag skulle träffa mig nu tror jag inte vi skulle känna igen varandra. Mycket av min förändring handlar om gemenskapen och umgänget där.

Han tror att det hjälper att Villa Carita är ganska litet och mysigt.

– Där finns inte jättemånga människor, det känns lugnt och dämpat. Det är kanske ett ställe där det är lätt att våga ta lite utrymme? Jag vet att många introverta trivs bra där. Så om man vill umgås med folk men känner sig blyg är det ett bra ställe att börja på.

Nuförtiden talas det i medierna mycket om att särskilt unga män har ett ökande intresse för kristen tro. Märker du av det i Villa Carita?

Frans Erlandsson funderar en stund.

– Inte egentligen. Åtminstone på Villa Carita rör sig människor av olika anledningar, en del på grund av sin tro och andra bara för att hänga där.

Frans Erlandsson

Nitton år, går sista året i gymnasiet.

Familj: Mamma, pappa och två yngre syskon.

Brinner för: att läsa och skriva.

Drömmer om att göra i framtiden: Studera vidare i Åbo. Vill göra något som har med läsande och skrivande att göra.

Också för honom själv är det sociala umgänget den största lockelsen.

– Jag känner att Villa Carita är ett ställe dit du får komma som du är.

Nu träffas ni där varje torsdag. Borde det finnas en chans att komma oftare?

– Kanske. Överlag skulle det vara trevligt om man kunde ha en "torsdagskväll" fler dagar i veckan. Jag vet också att det finns många som skulle vilja komma men inte kan vara med just på torsdagar, för att de har annat då. Jag tror att det skulle vara väldigt olika gäng där om träffarna ordnades två gånger i veckan, men det kunde också vara en bra sak.

CARINA AALTONEN

Bryt tystnaden!

”**TALA ÄR SILVER**, men tiga är guld” är ett av de första ord-språk jag lärde mig. Vi är många som fått med oss från barns-ben att det alltid är bättre att tiga än att tala. Och som det har tigits och fortfarande tigs. Man vill inte lägga sig i eller är rädd för att inte bli trodd. Man håller käften fast man vet att man bor-de prata och säga ifrån.

NÄR MIN SON gick i femman blev han – och jag, hans ömma moder – inkallade på ett möte till rektorn efter skoltid. När vi på skakiga knän satte oss ner i soffan på rektorns kansli var det enda vi visste att det handlade om ett mobbningsfall på skolan. Det var en mycket olustig känsla. Både sonen och jag visste ju att han varken var en mobbare eller ett offer. Men varför satt vi där, hos rektorn? Ja, orsaken var att sonen hade stått på sidan och sett på när en äldre kille hade gett sig på en mindre elev. Han hade inte agerat och sagt ifrån. Rektorn förklarade att min son i och med detta var en medlöpare. Vi grät floder där på sof-fan, jag och min pojke. Det var en i grunden omskakande kän-sla att få veta att man är precis lika medskyldig när man ser på eller tittar bort när någon blir mobbad och inte gör något, som att vara den som mobbar. Jag är idag mycket tacksam för att rek-torn bjöd in till detta samtal. Det är min son också, även om det var svårt i stunden.

»Ikonen föll från sin piedestal när människor vågade tala.«

JAG TÄNKER PÅ hur tystnadskulturen kunde frodas kring Em-mausrörelsens grundare, prästen Abbé Pierre. Mannen som blivit vald till Frankrikes populäraste person sjutton år i rad. Sjutton år efter hans död avslöjades det att han även hade en mörk sida. Sexuella övergrepp var en del av hans vardag i över 60 år. Hittills har ett trettiotal personer vittnat om olika former av övergrepp på kvinnor, män och barn. Troligen är detta bara toppen på ett isberg. Det unika är att det är vi själva, Emmausrörelsen, som har offentliggjort detta avskyvärda. Vi har tagit offrens vittnesmål på allvar, trott på dem som talat. Idag har vi ledare som lyssnat och agerat. Nu är alla bilder på grundaren nedtagna från väg-garna. Ikonen föll från sin piedestal när människor vågade tala.

RESPEKT TILL ALLA som bryter tystnadskulturen, till alla som lyssnar och till alla som vågar vara medlöpare.

Carina Aaltonen är ordförande för Jomala kyrko-fullmäktige samt ordförande för Emmaus Europa.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas sockenförsamling:

Sö 9.3 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

– **kl. 18 Konsert för Gemensamt Ansvar:** i Pargas kyrka. I konserten ”Framtid och hopp” medverkar Pargas Damkör, Pargas Manskör, barnkören Da Capo, Paraisten Laulavaiset, Partetten, Pargas kyrkokör och Pargas Amatörorkester.

On 12.3 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Ot-to Lindén, Harri Kahlos.

Sö 16.3 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Otto Lindén, Hanna Lehtonen.

On 19.3 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Nagu sockenförsamling:

Sö 9.3 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Korpo sockenförsamling:

Sö 9.3 kl. 18: Kvällsmässa i Korpo kyrka, Terttu Laaksonen, Mikael Granlund.

Sö 16.3 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Janet-te Lagerroos, Mikael Granlund.

Houtskärs sockenförsamling:

Sö 9.3 kl. 11: Högmässa i Houtskärs kyrka, Sara Grönqvist, Caroline Törnqvist, Mikael Granlund.

Sö 16.3 kl. 18: Kvällsgudstjänst i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

Iniö sockenförsamling:

Sö 16.3 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Nalle Öhman, Harri Kahlos.

ÅBO

lör 8.3:

– **kl. 15–17.30:** Träff för ensamstående föräld-rar med barn, Aurelia. Anmälan senast 6.3 till agneta.markkula@evl.fi.

– **kl. 18.30–20.30:** Träffar för vuxna ”Musik bingo”, Aurelia. Anmälan senast 6.3 till agne-ta.markkula@evl.fi.

sön 9.3:

– **kl. 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Liljeström (lit), Danielsson, Söderlund. Gudstjänstgrupp Ester medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

– **kl. 15:** Mässa, S:t Karins kyrka. Björkgren, Söderlund. Gudstjänstgrupp S:t Karin medverkar. Kyrkkaffe.

mån 10.3:

– **kl. 13–15:** Café Orchidé, Aurelia. Saija Wes-terlund–Cook från Folkhälsan: Om självmed-känsla.

– **kl. 19–20:** Stillhetens yoga, Domkyrkan. Ta med underlag.

tis 11.3:

– **kl. 12–12.15:** Lunchbön, Domkyrkan.

– **kl. 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl. 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 12.3:

– **kl. 10–12:** Familjecafé, Papinholma försam-lingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– **kl. 13:** Frukostklubben, Teini (Nylandsg. 1, Åbo). Ville Hupa: En USA–korrespondents funderingar. Anmälan senast 10.3 kl. 10 hedlu50@gmail.com.

– **kl. 13.30–16:** Barnhålan för åk 3–6, Aurelia.

– **kl. 18–19.30:** Äventyrsklubben, Aurelia. För 3–9-åringar, max 25 barn/gång. Anmälan se-nast 11.3 janna.koivunen@evl.fi.

– **kl. 18–19.30:** Bibeln i vår tid, Aurelia. Cecilia Nahnfeldt: Har omsorgen om andra gränser i Bibeln? Om Bibelns människosyn.

tor 13.3:

– **kl. 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelia.

– **kl. 11.30–13:** Brunch för alla, Aurelia. Frivillig avgift.

– **kl. 18–19.30:** TESammans – samtal om liv och sorg över en kopp te, Aurelia.

– **kl. 19:** Veckomässa, Skarpskyttekapellet. Björkgren–Vikström.

lör 15.3:

– **11–13.30:** Livslust, samtal om konsumtion

MARIEHAMN Nattkyrka

Sov en natt i kyrkan!

Övernattning med program i S:t Görans kyrka **lördag–söndag 22–23 mars** för dig mellan 10–14 år. Anmälningar via hemsidan www.mariehamnsförsamling.fi se-nast 18 mars. Välkommen med!

JOMALA Flytt

Pastorskansliet nu i prästgården

Renoveringsarbeten pågår i Olofsgården och under tiden hittas pastorskansliet i Prästgården (Godbyvägen 375).
Välkommen in med ditt ärende!

JOMALA Gruppres

Kom med på resa till Dalarna!

Vi gör en kombinerad kör- och församlingsresa till Rättvik **16–18.5.2025**. Körkonsert och utflykter i Siljansneiden, bl.a. Nusen och Nittsjö. Kostnad ca 250 euro, inkluderar resor, boende, måltider. Anmälan till kansliet senast 2.4.2025.

Mer info på jomala.evl.ax/forsamlingsresa

och habegär, Aurelia. Lunchservering, frivillig avgift till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.

sön 16.3:

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Nykvist (pred), Björkgren–Viktröm (lit), Eklund, Söderlund. Gudstjänstgrupp Rut medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 17.3:

– kl. 12–12.15: Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.
– kl. 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Marjo Danielsson: Lina Sandells liv och sånger.
– kl. 17.30–20: Träff för unga vuxna, Aurelia.
– kl. 19–20: Stillhetens yoga, Domkyrkan. Ta med underlag.

tis 18.3:

– kl. 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia.
– kl. 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 19.3:

– kl. 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.
– kl. 13.30–16: Barnhålan för åk 3–6, Aurelia.

– kl. 18.30: Bönegruppen, Aurelia.

tor 20.3:

– kl. 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelia.
– kl. 19: Veckomässa, Skarpskyttekapellet.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 9.3 kl. 11 Högmässa: Äng, Serell, Hansen
Mån 10.3 & 17.3 kl. 19–20 Meditation: i Olofsgården
Ons 12.3 kl. 18.30 Lovsång och bön: i kyrkan
Sön 16.3 kl. 11 Högmässa: Äng, Serell, Hansen
Tors 20.3 kl. 12 Sopplunch: på Rönngården

MARIEHAMN

SÖ 9.3 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *
TO 13.3 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.
TO 13.3 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.
SÖ 16.3 kl. 18.00: Gospelmässa på Margaretagården.

*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.

Om att avstå

Fastan är här, och pågår fram till stilla veckan. Man brukar säga att fasta är att avstå från något för att vinna något annat.

Vad vill du avstå från? Slötid med telefonen för att istället be för någon i tre minuter? Ditt dåliga morgonhumör för att le mot folk på väg till jobbet? Börja smått.

ÅBO Samtal

Livslust – samtal om konsumtion & habegär

Lyssna på samtalet i Aurelia **lördagen den 15 mars kl. 11–13.30**. Kan vi påverka vårt välbefinnande genom att ta i beaktande vår dagliga konsumtion? Varför är det så svårt att stå emot att köpa den nya tröjan, fast det redan finns en nästan likadan där hemma? Nora Backlund, koordinatör för hållbarhetsveckan samtalar med Petra Ziliacus, psykolog och familjerådgivare om konsumtion och habegär. Tillfället är en del av årets diakoniutmaning som handlar om att leva mera skapelsevänligt. Lunchservering efter samtalet. Frivillig avgift till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.

VÄSTABOLAND Föredrag

Vargskall på lunchklubben i Pargas

Församlingens lunchklubb i Pargas samlas en gång i månaden över något aktuellt ämne. Vargen har igen blivit ett återkommande inslag, inte bara i debatten, utan även ute i byarna. Hur hanterades vargfrågan förr? **Onsdagen den 12.3 kl. 12** håller historiker Markus Lepola lunchföredrag om vargskall och gamla varggropar i Pargas. Lunchklubben träffas i kabinettet på restaurang Hunger & Törst på Kalkholmen.

Kören kan vara som en familj

Den 9 mars bidrar Pargas-körer till Gemensamt ansvar-insamlingen med en konsert i Pargas kyrka. – Det sägs att körsångare lever längre än andra – och ser man på våra sångare märker man att det är så, säger dirigenten Martina Lindberg.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS När församlingen ordnar en konsert för Gemensamt ansvar-insamlingen i Pargas kyrka söndagen den 9 mars uppträder både Pargas damkör och Pargas manskör. De bidrar med några sånger enskilt och sjunger också *Somewhere* från West Side Story tillsammans.

– Jag tycker vi har en jättefin tradition i Pargas med gemensamma konserter i kyrkan, där alla ensembler är välkomna, säger Martina Lindberg, som dirigerar både Pargas damkör och Pargas manskör. Hon vet att det är stort engagemang och stor gemenskap som håller körerna samman.

– Damkören har en sångare som bor i Grankulla och kör till Pargas för övning varje torsdag. Hon har sjungit med i kören i 40 år, och ville inte sluta fast hon flyttade från Pargas. Kören blir i bästa fall som ens familj.

Själv har Martina Lindberg sjungit i kör sedan studietiden och är nu "glad amatördirigent". År 2015 gick hon en kort kurs i dirigering och lärde sig grundslagen.

– Vid första övningen fick jag påminna mig om att andas också. Det gällde att hålla rytmen och visa tydligt vad jag ville att kören skulle göra och se glad ut. Jag älskar utmaningar, och att dirigera hör till de största och svåraste utmaningar jag antagit. Men samtidigt är det nog det roligaste jag gjort.

Vad har varit det mest utmanande för dig när det gällt att dirigera en kör?

– Den tekniska biten har jag kämpat mest med. Min brist är att jag inte haft tid att verkligen öva mitt dirigerande.

I början var hon nervös över att inte hitta rätt toner med hjälp av stämgaflöjs – men övning gav färdighet. Hon kände sig också osäker över sin egen röst.

– Själv har jag alltid tyckt om att sjunga i kör, men jag skulle aldrig sjunga solo. När jag första gången skulle ställa mig framför kören och sjunga tonerna trodde jag inte jag skulle klara

Martina Lindberg fick övervinna sin osäkerhet när hon började dirigera – nu leder hon tre körer. FOTO: PRIVAT

det. I och med att jag haft problem med min egen röst försöker jag hitta nya sätt att få körsångare att känna sig mer bekväma. Igår sa jag till exempel till andra sopranerna som tyckte att stämman kändes hög att de skulle stå på ett ben och sjunga. När hjärnan fokuserar på något annat är det lättare att sjunga avslappnat.

Varför tror du att så många finlandssvenskar sjunger i kör?

– Det sägs ju att körsångare är lyckligare och lever längre än andra – och om man ser på medelåldern i våra körer så stämmer det troligen. Den energi och samklang och gemenskap som kören erbjuder är så värdefull.

När hon själv började sjunga i Pargas damkör bodde hon i Fiskars och körde till körövningen en gång i veckan. På den tiden jobbade hon ohälsosamt långa dagar.

– När jag klockan 17 stängde kontorsdörren och började köra var jag så trött. Men efter övningen var jag så uppfylld av energi och endorfiner att hemresan gick som en dans.

Vad är det som skapar god stämning i en kör?

– Att vi upplever att vi har roligt tillsammans och jobbar tillsammans. Att träna tillsammans skapar gemenskap. Du kan sjunga i en kör men ändå vara ganska ensam, men om du är öppen och aktiv själv tror jag att de band som ska-

pas i kören blir starka och värdefulla. Också de som inte är så aktiva socialt är precis lika viktiga delar i kören.

– Vår yngsta sångare i damkören är 20 år. För ett år sedan kom hon in i den bokhandel jag driver i Pargas och frågade: Hur gammal måste man vara för att få sjunga i Pargas damkör? Hon är med nu och trivs jättebra. Om sångarna i en kör är i samma ålder har kören ofta en rätt enhetlig klang. I Pargaskörerna har vi både unga och äldre sångare, vilket ger en härlig bredd i klangen och ett djup i soundet.

Martina Lindberg

Dirigent för Pargas damkör och Pargas manskör, som båda uppträder vid Västabolands svenska församlings Gemensamt ansvar-konsert den 9.3 kl. 18 i Pargas kyrka.

Dirigerar också Nagu sångkör, en blandad kör som övar i Nagu.

Tog hösten 2023 över bokhandeln Booklet i Pargas centrum tillsammans med sin kusin. "På dagarna är jag i bokhandeln, om kvällarna är det ofta körövningar eller konserter. Jobbet i bokhandeln är jättegivande, men det är körerna som ger livet puls."

»Efter övningen var jag uppfylld av energi och endorfiner.«

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 7.3 Kaikka Växby, Vanda

Måndag 10.3 Marika Kivinen, Åbo

Tisdag 11.3 Rebecka Stråhlman, Borgå

Onsdag 12.3 Birgitta Udd, Karis

Torsdag 13.3 Johanna Evenson, Hammarland

Fredag 14.3 Kaikka Växby, Vanda

Måndag 17.3 Marika Kivinen, Åbo

Tisdag 18.3 Rebecka Stråhlman, Borgå

Onsdag 19.3 Birgitta Udd, Karis

Torsdag 20.3 Johanna Evenson, Hammarland

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 7.3 Camilla Ekholm, Borgå

Lördag 8.3 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 9.3 Kalle Sällström läser ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Markusevangeliet.

Måndag 10.3 Victoria Grönlund, Sundom

Tisdag 11.3 Kati Kivestö, Helsingfors

Onsdag 12.3 Marko Pitkaniemi, Helsingfors

Torsdag 13.3 Ulf Heimberg, Raseborg

Fredag 14.3 Camilla Ekholm, Borgå

Lördag 15.3 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 16.3 Kalle Sällström läser ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Markusevangeliet.

Måndag 17.3 Victoria Grönlund, Sundom

Tisdag 18.3 Seppo Särkioja, Jakobstad

Onsdag 19.3 Sarah Åkerman, Vasa

Torsdag 20.3 Peter Sundqvist, Purmo (repris från 5.3.2020)

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 9.3 Ekumenisk gudstjänst i jazzstil.

Predikant: Andreas Forsbäck. Liturg: Daniel Nyberg. Föredjare: Jan Edström. Organist och körledare: Heli Peitsalo. Kör: Graziakören. Sångsolist: Tove Wingren-Leppilampi. Musiker: Staffan Strömsholm (piano), Felix Holmberg (slagverk), Tiro Rohkimainen (kontrabas) och Jan Edström (trumpet). Psalmer: 906 (Bara i dig har min själ sin ro), 59 (Se vi går upp till Jerusalem), 433 (Herre du vandrar försoningens väg), och 813 (Sjung till Herrens ära). Gudstjänsten spelades in den 2 mars 2025 i Grankulla kyrka.

Söndag 16.3 Familjegudstjänst med Kyrksläpps svenska församling. Predikant och liturg: Mikael Hultén. Kantor: Susann Joki. Körledare: Helena Björk. Körer: Vox Juventus och Vox Nova. Textläsare: Mikaela Ståhl-Kokkola. Föredjare: Mikael Hultén. Övriga medverkande: Församlingens hjälpledare. Psalmer: 153 (Måne och sol), 454 (Gud har skapat allting), 874 (Åt mitt bröd) och 904 (Var du vår längtan).

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

TJÄNSTEANSÖKNINGAR Kaplanstjänst i Esbo svenska församling

Den ledigförklarande kaplanstjänsten i Esbo svenska församling har inom utsatt tid sökts av:
Pastor Markus Kallatsa
Pastor Tanja Liljestjärna
Pastor Tomas Ray
Domkapitlet granskar de sökandes behörighet 6.3.2025.

FÖLJANDE SAMMANTRÄDE Domkapitlet

6.3, 10.4, 20.5, 12.6

Domkapitlet betjänar

Domkapitlet tar emot besök enligt överenskommelse. Domkapitlets personal nås per telefon och epost

VIDGA DINA VYER, FÅ NYA IDÉER, VAR MED OM
NÅGOT UNIKT OCH UPPLEV
DE STORA TYSKA EVANGELISKA KYRKODAGARNA
I HANNOVER 30.4-4.5.2025

Församlingsförbundet ordnar en studieresa till de stora tyska evangeliska kyrkodagarna Hannover. Kostnaderna för resan blir ca 590 euro, i detta ingår flygen mellan Helsingfors och Hannover, kyrkodagspasset som ger tillträde till alla program och inkvartering i mas-sinkvartering. Tilläggs-kostnad för inkvartering på hotell.

Man väntar sig över 100 000 deltagare till dagarna som erbjuder något för alla med ett enormt programutbud med över 2 000 olika program. Det mesta går på tyska, men det finns en hel del tillställningar med översättning till engelska.

Bindande anmälningar till Församlingsförbundet, kontakt@forsamlingsforbundet.fi, senast 31.3. Verksamhetsledare Kalle Sällström på Församlingsförbundet svarar på frågor, 050-3562 475, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi. Kolla på nätet www.kirchentag.de.

Deutscher Evangelischer Kirchentag
Hannover 30. April - 4. Mai 2025

FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET r.f.

ANDETAG

Det här är ett blogginlägg från bloggen Andetag. Du hittar bloggen på www.kyrkpressen.fi.

Kan vi snälla sluta prata om flitfällor?

Anna-Mari Bäckman är diakon i Kvevlax församling.

JAG BESLÖT mig för att söka ett annat jobb. Jag vet inte när du senast sökte arbete – för mig var det 11 år sedan jag senast bytte arbetsplats. På 11 år blir man ganska ringrostig när det gäller hur en bra ansökan bör se ut. Och att försöka sälja sig själv på

ett A4 känns både skrämmande och osäkert. Vad har jag egentligen att bidra med.

NU ÄR jag sällsynt välsignad som har ett yrke där konkurrensen just nu är förhållandevis låg. Mina tan-

kar går till de många långtidsarbetslösa som av olika orsaker har mist sitt jobb och inte lyckas hitta något nytt. Var finns yrkessjälvförtroendet hos en människa som "bara varit hemma" av olika skäl under ett antal år? Om det handlar om sjukdom eller utmattning – hur säljer man sig själv på ett A4 efter att ha kämpat på, utan att ens veta vad man kommer att klara av i arbetslivet? Och vem vågar anställa någon som har hälsoutmaningar?

FYRA ARBETEN måste man söka varje månad för att få lyfta arbetsmarknadsstöd. Stödet är 37,21 euro per dag, fem dagar i veckan. Före skatt. Fler än en gång har jag hört människor berätta för mig att läkare har skrivit intyg på att arbetsförmåga saknas, men när Folkpensionsanstaltens läkare har sett över situationen har de

konstaterat att personen är fullt arbetsförmögen, och ansökan har fått avslag. Det är en märklig tid vi lever i, när man på distans bättre kan fastslå en människas kapacitet.

»Kan vi tala sanning istället för att leva i en drömvärld?«

KAN VI snälla sluta prata om flitfällor? Kan vi sluta låtsas som att alla som vill jobba kan få ett jobb? Kan vi sluta påstå att alla förmår arbeta? Kan vi tala sanning istället för att leva i en drömvärld? Snälla?

ANNA-MARI BÄCKMAN

Josef Westerlund har vågat förändring.

Människomötena är största behållningen

Som bergsguide har **Josef Westerlund** både kunskap och möjlighet att ta sig upp på de mest exotiska bergstopparna. Men det är ändå helhetsupplevelsen med människorna ute i naturen som skapat de starkaste känslorna. Nu studerar han för att få en annan infallsvinkel på att jobba med människor.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Tänk dig att du är på en segelbåt som seglar mellan öarna i Nordnorge. Den lägger till vid stränderna där du gör en topptur och åker ner på skidor. Så seglar du vidare till nästa ö.

Det är här som några av Josef Westerlunds starkaste upplevelser skapats.

– Vi hade haft en väldigt fin dag med fantastisk skidåkning och var tillbaka på båten. Ute i den aprilkalla vårluften på havet mötte vi en räkrälare som gav oss lite räkor. Just den stunden med den gruppen och den stämningen är ett starkt minne. Friluftslivet är väldigt långt socialt betingat för mig, säger Josef Westerlund.

Men det överskuggar ändå inte känslan av stå

på en bergstopp en tidig morgon och känna sig levande medan solen går upp över massivet.

– Det är klart det finns toppar jag har haft som mål att klättra. Men helheten och människorna som har varit med har skapat de starkaste känslorna kring det hela.

Genom friluftshintresset har Josef Westerlund utvecklat ett starkt intresse för människan och mänskliga processer.

– Det har varit en del av mitt liv att fundera kring dynamiken och vad som händer i, med och mellan människorna. Hur leder, kommunicerar och fungerar man med människor i utsatta och extrema miljöer? Vad gör rädslan i en, hur håller man sig lugn och så vidare.

Josef Westerlund

Internationell bergsguide IFMGA (International Federation of Mountain Guide Association), vildmarksguide, samtalspartner, företagare, teologistuderande.

Född i Kristinestad, bodde under lågstadietiden på Houtskär och tonårstiden i Vasa. Nu bosatt i Jakobstad.

Frun Emma jobbar på Novia. De har två döttrar, tretton och elva år gamla.

man känner? Mycket handlar om beteende och det inlärdade beteendet kan man kanske förändra genom att reflektera och jobba med sig själv.

– När man inte reflekterar skapar man ett mönster som kan gå genom generationer. Det kan gå hela vägen tillbaka till krigstrauman som man inte klarat av utan alkohol och våld och som sedan sipprar ner till nästa generation. Det fortsätter ända tills någon tar tag i det och börjar reflektera: Varför håller jag på så här? Hur bryter jag det här? Är det en sådan här far jag vill vara?

Männen han samtalar med kommer frivilligt. De har upptäckt att de riskerar att förlora sin familj.

– De har de insett att de är på fel sida. Då söker vi sätt att hantera känslorna, identifiera mekanismer och förklara systemen.

När man går över gränsen handlar det oftast om ett beteende.

– Beteendet kan man fundera på och bara man har viljan och får stöd kan man i många fall ändra på det. Men det är ingen en lätt väg att gå. Beteende handlar om vad man blivit lärd, vilka är influenserna, normerna och sammanhanget man formats av.

Friluftslivet blev ett jobb

Som ung hade Josef varken planer på att bli bergsguide eller jobba med människor. Han skulle bli ingenjör. Men linjen fick för få ansökningar och han drogs till vildmarken och en folkhögskola i Alta i Norge, vildmarksguideutbildningen i Kronoby folkhögskola, och fick jobb som guide på Kebnekaise fjällstation. Han återvände till Kronoby som lärare och utbildade sig samtidigt till internationell bergsguide i Sverige. Idag har drygt tio finländare den titeln.

– Att börja jobba med friluftsliv blev ett sätt för mig att kunna finansiera mitt friluftslivsintresse och utforska olika länder och ställen. Jobbet har ju tagit mig till platser som USA, Mexiko, Alperna och så vidare.

När han var som mest aktiv som lärare på folkhögskolan och med sin firma var han på resande fot mellan 120 och 150 dagar om året. Fortfarande är guidandet under vintern och våren en del i livet.

– Nu försöker jag av familjeskäl minska på de här åtagandena. Nu har jag tonat ner sommaren då familjen har sommarlov.

Den här säsongen startade i januari i Japan och fortsätter några veckor under våren med topturer – mest i Narvik, Lofoten, Senja och Lyngen.

Under covidåren stannade turistbranschen på en gång. Då fick Josef tid att reflektera över livet.

– Jag såg på kollegor som jobbat intensivt och aktivt i bergen hur det satt sig i knän, höfter och andra leder. Jag ville inte ha stressen över att kroppen håller på att falla sönder.

Gud ledde till studier

I den processen ser han tydligt Guds ledning. Han började studera teologi, en tanke som funnits med ända sedan 20-årsåldern.

– Då kändes det som om Gud tyckte teologistudier kunde vara ett alternativ, men jag pratade mig ur den diskussionen med Gud och kom på en massa annat. Ändå har jag inte kunnat släppa tanken på teologin.

Han insåg samtidigt att han gjort sitt på Kronoby Folkhögskola. Han fick ett tvåårigt jobb, att utveckla Hummelholmens lägergård i Monäs, som ett leaderprojekt tillsammans med ägaren Baptistsamfundet.

– Det var ett intressant projekt och när det

Josef Westerlund skidar på Storsteinsbren och klättrar på Lofoten i Norge.

FOTON: JENS NYSTRÖM, PRIVAT

tog slut fick jag jobbet på Frida. Båda jobben har väldigt starkt stött mina studier och mina studier har kunnat stöda jobben.

Nu är jobbet på Frida femtio procent av livet och studierna är hundra. Den egna guideverksamheten tar också någon månad i året.

– Så lever jag familjeliv där emellan. Jag brukar säga att det är tur att jag har 36 timmar i dygnet. Det har alltid funnits en dröm om att jag någon gång i livet ska få jobba bara med en sak. Men det har jag ännu inte varit välsignad med, säger Josef med ett leende.

Att börja studera var ett frivilligt val, men det var en liten chock för honom att gå från arbetslivet till studielivet.

– Plötsligt stod jag där med stressen att som studerande ha halvtidsjobb, familj och många andra bollar i luften. Men när jag ser tillbaka på de här tre–fyra åren jag studerat slås jag av att hur saker och ting har löst sig. Jag ser det som en stark, konkret Guds ledning.

Delar upp livet i pass

Han konstaterar att fem år är en ganska lång tid när man börja studera som vuxen och ser framåt.

– Nu försöker jag dela upp livet i sex månaders pass. Jag började med att studera i sex månader och utvärderade sedan. På det sättet vågar man prova på saker. Nu har det gått tre och ett halvt år.

Förhoppningen är att han ska komma igenom studierna och få en annan vinkling på att jobba med människor.

– Församlingslivet finns på något sätt i den tanken. Men som vuxen med familj och jobb är det mycket som kan hända. Jag får se var jag hamnar.

Josef har också upplevt Guds ledning och beskydd ute i naturen.

– På den nivån där jag har jobbat med friluftsliv är ju jobbet förenat med en hel del risker. Jag tycker Gud har burit mig genom de utmaningar och situationer som jag har varit i. Framför allt har han hjälpt mig att tänka och hålla fokus på vad som är den viktiga delen.

De här processerna har han nytta av i ett nytt livsskede. Företagandet och resorna som bergsguide har fått ge vika för ett halvtidsjobb inom kvinnohusföreningen Frida samt teologistudier. I jobbet samtalar han med personer som är benägna att ta till våld i närrelationer.

Josef ser många likheter mellan att jobba som bergsguide och med att ha samtal och reflektion som arbetsverktyg.

– Det handlar om processer i människor, men i olika kontext.

Svårt hantera vanmakt och frustration

I samtalen på Frida har han sett att det kan vara svårt att hantera vanmakt och frustration över olika saker i livet. Många har också upplevt våld i sin barndom.

– Barnen anpassar sig till den verklighet de växer upp i och den blir deras norm. När de går in i ett förhållande som vuxen tar de ofta modellen med sig oavsett om de vill eller inte.

Han ser inte att gräl i sig triggat våld. Orsaken ligger någon annanstans.

– Då saknas reflektionen över varifrån känslorna kommer och kanske förmågan att sätta ord på dem. Varför man känner som man gör. Om man blir arg, vad är man egentligen arg på? Är det kanske besvikelse eller otillräcklighet

»Jobben har stött mina studier och mina studier har kunnat stöda jobben.«

För länge sedan blev **Christer Åberg** utsatt för ett knivhuggningsförsök. Nu kommer det tillbaka i hans drömmar.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Christer Åberg

Pensionerad kyrkoherde, bildkonstnär. Bor i Borgå med sin hustru Kerstin.

Studerade bildkonst under ledning av Lasse Marttinen. Har ställt ut bland annat i Finland, Sverige, Norge och Frankrike. Hans sakrala verk finns i flera finländska kyrkor och kapell.

Har premierats med franska konstnärsgilletts Diplôme du Val d'Or. Har flera gånger deltagit i Salon SNBA vid Carrousel du Louvre.

Läser helst just nu: Dikter av Alexander Bargum. "Några rader säger mer än en hel predikan."

Ljuspunkt i fastan: Marie bebådelsedag. "Då får man lite andas ut. Det är en fin helg: den varma, öppna famnen."

Vad jag tänker på när jag målar ett kors

På 1980-talet tog Christer Åberg paus från kyrkan och jobbade inom missbrukarvården. Han började som socialarbetare på en vårdanstalt.

– Sedan utsattes jag för ett knivhuggningsförsök på jobbet. Den som försökte knivhugga mig träffade inte, men det var nära: skjortan gick sönder. Och jag blev så ensam. Jag hade svårt att inse att jag blev så ensam.

Det kom aldrig något samtal från hans chef på Socialstyrelsen. Ingen utom familjen frågade hur han mårde. I systemet gick alla förbi.

– Jag blev osedd. Men jag var ung då och hade krafter att komma vidare. Jag blev präst igen, jag målade mycket. Nu har jag varit pensionär i tolv år.

– Nu kommer knivhuggningen tillbaka i mina drömmar. Och jag försöker förstå killen som gjorde det. Han hade vuxit upp i en helt kärlekslös omgivning.

Varför tror du att knivhuggningen kommer i dina drömmar?

– För att jag är svagare. Jag är äldre. Jag har inte tillräckligt med motkrafter i mig. Jag har märkt att min förmåga och kraft att bearbeta ensam är sämre. Knivhuggningen var ett så djupt händelseförlopp att det sitter i själen. Jag hade länge svårt att lita på någon. Jag kände att jag blev ett föremål.

VI FÖR VÅRT SAMTAL i domkapitelshuset i Borgå, där vi har tittat på Christer Åbergs verk: på ljuset i dem, färgerna, fiskarna. Vi sitter i domkapitelssalen och talar och hans röst är mjuk och eftertänksam. Februarisolen lyser in genom fönstren.

– Jag reagerar när det sägs att Jesus är med dig. ”Gud vandrar vid din sida.” Det stämmer inte i mitt fall. ”Nog finns det hopp för allt.” Vad då? Medvandringen och hoppet kommer från andra människor. För att ha ett levande hopp behövs andras stöd, säger han.

Han vet att det finns människor som har en sådan tro att de upplever att Jesus bokstavligen är med dem.

– Men jag vågar påstå att största delen av oss inte känner på det viset. Vi behöver människor som öppnar tunnlar till hoppet, vägar till en upplevelse som är större än min sorg, större än min ångest.

Han skulle önska att kyrkan särskilt fanns till för dem som är sköra. Han vet att det i hans hemförsamling finns medarbetare som har förståelse för det sköra, särskilt genom diakonin.

– Tänk om vår kyrka tog sig an dem som på rik-

tigt gjort fel i sina liv? Om de människorna kunde säga: Det här har jag gjort, och här kan jag ändå vara mig själv. Godkänd som jag.

Det här funderar han på varje gång han målar ett kors.

– Det här är också mitt kors, det här är mina medmänniskors kors, som de får bära till kyrkan.

Jag tror att många kristna går omkring med en skuld över att de inte lyckas få tröst av Jesus. Jag har själv känt den.

– Jag tycker det går djupare i själen än att man känner att man gjort fel. Man känner: jag är fel. Det är svårt. Själavården vi har borde breddas och fördjupas och borde finnas i alla församlingar. Om man får en mer balanserad självbild kan man också ibland öppna dörrar för mysteriet Gud.

Han tänker att fastan, tiden fram till påsk, är avsedd för något väldigt djupt i en människa.

– Man kan öppna luckor man aldrig vågat öppna – i sällskap med en annan människa. Ensam är det svårt att göra det. Det kan sedan leda en till korset och till Jesu uppståndelse. Och sedan till min egen död och min svaga tro på en himmel som finns.

Han tänker att lovsånger inte kan bära hela tron, eller hela människan.

– I värsta fall kan de bli en flykt.

»Tänk om vår kyrka tog sig an dem som på riktigt gjort fel i sina liv?«

HAN VAR UNG på 60-talet. En del av hans vännar fastnade i missbruk.

– När jag senare jobbade med missbrukare och en klient berättade om sitt liv tänkte jag ofta: Det kunde ha varit jag.

Hans stöd var familjen, med mamma, pappa och sex syskon.

Och bildkonsten.

Vad hjälper tron dig med? Hjälper den?

– Tron för mig har aldrig varit en självklarhet, men det har funnits stunder, små glimtar som har hjälpt mig vidare. Jag tror vi ställer för stora anspråk på tron. Vi förväntar oss en total upplevelse, men jag tror man måste ta tron i små bitar. Vissa dagar finns den inte. Andra dagar kan den finnas någonstans.

Han växte upp i en arbetarfamilj, som yngst av

sju barn. Han har fått mycket kärlek.

– Jag hade en väldigt god pappa. Han körde mjölk med lastbil när jag var barn. Hans arbetsbyxor var av läder. När han kom hem och var trött fick vi tre yngsta turvis sitta i hans famn.

Christer Åberg har fortsättningsvis lättast att uppleva tro tillsammans med andra människor.

– Det är syftet med gudstjänsten. Om atmosfären är godkännande och öppen och varm kan man känna sig fri. Det kan bära en någon timme, inge en känsla av hopp. Man måste kanske nöja sig med att man har en skör tro. Jag tror att största delen av kyrkans medlemmar har en sådan.

Han tror på människans förmåga att gestalta livet trots sina sår.

– Konsten har varit ett sätt att göra det för mig. När jag hade min svåraste livskris målade jag nästan dygnet runt, och jag blev inte trött, för det gav mig så mycket.

HAN HAR INTE MÅLAT på tre år, men nu har han börjat igen.

– Jag tänker på elementära saker, som hur penseln ska hållas i min hand. Jag har Parkinsons sjukdom, men jag skakar inte än. När jag målade senast, för tre år sedan, målade jag konkretistiskt, icke-föreställande. Rutor och bollar. Utställningen blev välbesökt. Många längtar efter det rena, det enkla, det avskalade.

Nu måste han få handen att lyda, och det är svårt efter en lång paus. Vissa dagar har han ont. Vissa stunder fryser han och har det varmt samtidigt. Vissa dagar orkar han gå långt, andra ingenstans.

– I början tänkte jag att sjukdomen kom för mina många synder, men det lämnade jag snabbt. Tanken om en straffande Gud kom av gammal vana.

– Om allt går smidigt när jag klär på mig kan jag efter den sista ylletröjan säga till Gud: Tack ska du ha! Se så fint det gick idag. Och jag har ju min kära hustru Kerstin som hjälper mig och ställer upp för mig.

Under stilla veckan går Jesus medvetet in i sitt lidande. Han känner sig ensam. Det brukar trösta mig. Tröstar det dig?

– Ja, det tröstar mig. Jag har så konkret känt mig så ensam. Oberoende av hur goda människor som finns runt en är man ändå ensam.

Snart blir han 74. Känslan av att åldras är mer påtaglig än förr.

– Många målare börjar alltid med ljusa färger, men jag börjar med det mörka och bygger på med ljus. På något ställe lyser det mörka sedan igenom.

Soureya Moussas far visade henne på dörren när hon blev gravid som tonåring. Som 20-årig mamma har hon valt en väg som få klarar av i Centralafrikanska republiken.

PÅ TRÖSKELN TILL ETT NYTT LIV

Soureya Moussa blev gravid under skoltiden och fruktade att hennes drömmar skulle gå i kras. Det som hände sedan är ett mirakel i Centralafrikanska republiken.

TEXT: **ELISA RIMAILA** FOTO: **ANTTI YRJÖNEN**

En bränsle driven generator brakar i gång på grannens gård. Bullret överröstar alla andra ljud, men Soureya Moussa, 20, verkar inte påverkas. Hon fortsätter röra om sin vita fufu, en gröt gjord på kassavmjöl, i en gryta över öppen eld.

Soureyas hem består av ett rum och kök som hon delar med fyra andra personer. Hemmet ligger i staden Bouar i västra delen av Centralafrikanska republiken. Soureya tillhör den muslimska minoriteten i sitt hemland, och bönen är en del av hennes morgon- och kvällsaktiviteter. Men hon går inte till moskén i närheten av sitt hem. Den unga kvinnans dagar är fyllda av ansvarsområden som skolarbete,

sömnad och omsorg om sitt eget barn.

Soureya kammar försiktigt håret på sin dotter, som nu är tre år gammal. Hon har inte träffat sin familj sedan hon fick reda på att hon var gravid.

– Jag älskade verkligen min pappa och han älskade mig. Kanske var det därför han körde iväg mig hemifrån, säger den unga kvinnan.

Hassania Halim kommer hem. Soureya kallar henne storasyster. Det var Hassania som öppnade sitt hem för flickan som övergivits av sin familj.

– Jag tog hand om henne som min egen syster. Jag är verkligen rörd över att hon kallar mig sin storasyster. Soureya är fredlig och anständig, hon har inte ställt till med några problem, säger Hassania.

Soureyas historia är mycket bekant i Centralafrikanska republiken. De flesta flickor som går i skolan hoppar av innan de når fjärde klass, och få av dem som går ut grundskolan utbildar sig vidare.

Den vanligaste orsaken till att avbryta skolan är fattigdom, som tvingar barnen att arbeta med sina föräldrar. Dessutom blir vissa tonårsflickor mödrar vid mycket ung ålder. Ett stort antal blir gravida utan att barnets far tar ansvar, precis som Soureya.

– Min far var arg på mig. Han trodde att min skolgång var över. Han trodde att det var slutet på mitt liv, minns Soureya händelserna för flera år sedan.

SOUREYASNUVARANDE hemort Bouar, med drygt 40 000 invånare, ligger i ett viktigt handelscentrum. Endast de sista 60 kilometrarna av vägen från huvudstaden Bangui är asfalterade. Den långsamma motorvägen RN3 trafikerar av lastbilar och släpvagnar med tjocka timmerstockar, livsmedel och förädlade varor, fyrhjulsdrivna biståndsfordon och pansarfordon från FN:s fredsbevarande styrkor och armén samt övriga väpnade trupper.

Säkerhetsläget i denna del av landet är bräckligt. Inbördeskriget i Centralafrikanska republiken har ofta förenklats till en interreligiös konflikt. Det är sant att den muslimska minoriteten i Bouar förföljdes. Ruinerna av många hem är fortfarande en påminnelse om de senaste tio åren i det distrikt där Soureya nu bor.

Men också här går konfliktens rötter bortom religionen. Den extrema fattigdomen berövar framför allt unga på deras framtidsutsikter. Utan utbildning och utkomst är det svårt att bygga sitt liv.

SOUREYA TRAMPAR bestämt på sin symaskinspedal. Singer-maskinen rycker och sliter i tyget på spolen. Soureyas koncentrerade blick pausar bara kort när hon tittar på en studiekamrat som arbetar bredvid.

Ett par dussin ungdomar som drömmer om att bli sömmerskor har valts ut till Kyrkans Utlandshjälps kurs. Kursdeltagarna är alla ungdomar från utmanande omständigheter, såsom Soureya.

På kursen har de fått lära sig att skära mönster och att använda en symaskin. Deltagare som inte kan läsa får också läs- och skrivundervisning.

– Jag vill lära mig att designa kläder så bra att de går att känna igen – jag vill att de ska göra mitt land känt, säger Soureya.

Hon tjänar redan nu tillräckligt bra för att försörja sig själv och sitt barn. Och viktigast av allt: med inkomsten kan hon gå ut skolan.

Vart skulle livet kunna föra Soureya?

– Jag skulle vilja arbeta inom hälsosektorn. Jag tror att när man räddar ett liv räddar man hela livet, säger den unga kvinnan.

Soureya packar ner sitt halvfärdiga syarbete i en liten ryggsäck. Nästa morgon måste hon vara i skolan halv åtta, första skoldagen på höstterminen.

En djup vänskap med Hassania Halim (bakom) var Soureya Moussas (till höger) räddning. Soureya kallar numera Hassania sin storasyster.

Varje morgon börjar Soureya dagen med att städa gården och diska.

Soureya är fast besluten att överträffa alla förväntningar och gå ut skolan med bra betyg.

Soureya är stolt över sin talang som sömmerska och drömmer om att skapa egna klädmöbler i framtiden.

MORGONLUFTEN ÄR friskefter regnet. Soureya har tagit på sig sin blåa skoluniform. En skjorta, en kjol och en matchande svart huvudbonad som täcker hennes hår. Hundratals tonåringar och unga vuxna har redan samlats på skolgården. Rektorns tal följs av Centralafrikanska republikens nationalsång, *La Renaissance* på franska och *E Zingo* på det lokala språket sango. Efter sången fylls skolgården av ett förvirrat flanerande när eleverna söker sina klassrum. Soureya och hennes klasskamrat Larissa Yapele rör sig bland de andra.

– Vi går i samma klass. Vi sitter alltid tillsammans och äter tillsammans. Vi har kommit varandra väldigt nära och vi delar allt med varandra, säger Larissa.

Soureya och Larissa har båda upplevt stora svårigheter i sina liv.

– Det är bra att ha minst en god vän i sitt liv. Någon som ger dig styrka och hjälper dig att

hålla dig på rätt väg i livet, fortsätter Soureya.

Efter skoldagen kommer Soureya hem och börjar laga middag. För pengarna som hon tjänat på sitt syarbete har hon köpt ett par skor till sin dotter på en marknad i närheten.

– När jag fick veta att jag väntade barn var jag livrädd. Jag trodde att jag aldrig skulle bli något. Att få ett barn har gett mig ett nytt perspektiv på mitt liv, säger Soureya.

– Jag förstår nu att ens liv inte definieras av att få ett barn, utan av det man gör och uppnår.

Dottern leker på gården i sina nya skor och Soureya betraktar henne.

Den här artikeln har producerats av Kyrkans Utlandshjälp. År 2025 stärker insamlingen Gemensamt Ansvar ungdomars möjligheter att drömma och bygga en trygg framtid. Läs mer om insamlingen på adressen gemensamtansvar.fi

»Jag skulle vilja arbeta inom hälsosektorn. Jag tror att när man räddar ett liv räddar man hela livet.«

JOSEFS SON 1 Mos 48: 17-18	BASEMAT'S SON 1 Mos 36:4	HUSTRU HERR- HALSDUK	SMÅLTÄR	HÄR TÄR VI SATS	NUKLID	SLÄK- TINGAR	ADELS- TITEL EXAKT
→						↓	
ORDLIG				ÄR OFTA DÅLIGA? PRATA			
		SEGT VIRKE		ÅDEL- STEN UPP 21:19 FÖRM AV VÄRA			
→	KUNDE NIMROD 1 Mos 10:9 ENVÄLDIG				FÖRSMÅ DU OCH JAG		KLA- GANDE FISK?
CONNERY			BÄRN- STEN ÄR ANTIKEN?			↓	OTUR
				GUIDE OMFÄNGS- RIK			
→	FOLK- GRUPP	FERIE	FYSISKT FUNKTION HINDRAD	DOSA		HUGO NILSSON TIGGAR Luk 16:20	SUGGA SOM ETT FILTER
KÄT- DJUR			FLOD I BAYERN	NEDHÄN- GANDE DROPP STEN VULKAN			
PROFET 2 Kung 19:2	↓	LARS TROBERG STARK- STRÅLE ÄTTLING			FRANSK STAD EJ DER- HONA		
↳						KADAVÉR GLEST TYG	ANING
MEDLEM AV RYSK FOLK- GRUPP			FLÖDADE		MORGEN- PSALM STARK MAN Dom 16:28		
			BOGSERA		GAMMAL MAMMA DVALA		HETTE BETEL TIDIGARE Dom 1:23 GJÖRDE BAGAREN
→	ÄRFTLIG HETS- FORSK- NING	KÖ RYSK HÄRSKARE		INSEKT EDERA	ERBIUM	KARIN ISAKSSON NOBBA	VI SOM OBJEKT
UPPMÄ- NING TILL HUNG- RIG		KYLA	INKS ULLMAN HÖGT KORT	VIA			SLÄPA
				ARGON	SMALT BAND		VEIJO, FÖR- FÄTARE
→	TALL- RIK	KAST- SPJUT		TOTAL OORD- NING			FÖRKAST- LIG SAK
BMA 2025	PUNKT- MÖNSTER			HUR SA?		MÖRK TID	GE STRYK

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Siv Björk**, Nykarleby, **Rose-Maj Lindström**, Jakobstad och **Ingmar Weckström**, Solf.

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 21 mars 2025 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet ”Marskrysset”. **För kännedom:** de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av krysset och skicka till kryss@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

[illegible]

esse elektro-kraft
www.eekab.fi

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Fastighets AB

KORSHOLMS BOSTÄDER

Behöver du en hyreslägenhet ?

Vi har radhus- eller våningshus
lägenheter i Smedsby, Kvevlax,
Solf, Petsmo, Jungsund och i
Replot.

Tarvitsetko vuokra-asunnon ?

Meillä on rivi- tai kerrostalo asuntoja
Sepänkylässä, Koivulahdessa
Sulvalla, Petsmossa, Jungsundissa
sekä Raippaluodossa,

Fastighets Ab Korsholms Bostäder

Centrumv 4 / Keskustie 4, 65610 Korsholm / Mustasaari
Tel / Puh 06-3277123 , 0400 188 083
www.korsholmsbostader.fi

Ecodesign-godkända MAGA
vedpannor med Lambda-styrning
från Wifotek.

Mycket hög kvalitet.

28 kW modellen passar en tank
på 1500-2000 liter.

Endast 5900€ inkl moms!

Ab Wifotek Oy,

info@wifotek.com, 050 572 9315

WIFOTEK

ANNONSERA I

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

1 behov av en hyresgäst?

Anlita den mest erfarna hyresförmedlaren!
Förmedling med omtanke sedan 1993.

Kontakta oss

tel. 09-17 17 44
eller via e-post
locus@locus.fi

LOCUS

LKV / AFF - EST. 1993

SPARBANKENS VISA GOLD-KORT
– DET FRÄMSTA KORTET FÖR RESENÄRER

Valuta för pengarna för kunderna:

- Mångsidig reseförsäkring som gäller både i Finland och utomlands. Dessutom självriskskydd för hyrbil.
- Tillgång till över 1 000 flygplats-lounger. Tre gånger per år gratis!
- Gratis Köpskyddsförsäkring för produkter som kostar över 50 euro och upp till 2 500 euro utan självrisk. Försäkringen gäller i 180 dagar från inköpsdatum.
- Välj ett för dig viktigt foto som motiv på ditt Visa Gold-kort.

Läs mer: saastopankki.fi/visa-gold

Närpes
Sparbank

**Sök in
till teologi!**

**Studera det viktiga i livet.
Studera teologi vid Åbo Akademi!**

Våra studenter och lärare berättar:
<https://blogs2.abo.fi/studieinformationsteologi>

Nästa ansökningstid: 11–25.3.2025.

Läs mera på
www.abo.fi/utbildningslinjer/teologi

DÖDA

Vår kära

**Eva
RÖNNLUND**

f. Berger

* 5.7.1943
† 21.1.2025

*Då sade Jesus till henne:
"Jag är uppståndelsen och
livet. Den som tror på mig
skall leva om han än dör"
(Joh. 11:25)*

Saknad av
**Hans
Syskonen Michael,
Saïree och Torsten.
Skaran av vänner.**

Jordfästningen har ägt
rum i Hyvinge 15.2.
Tack för varmt
deltagande.

LEDIG TJÄNST

NYKARLEBY FÖRSAMLING

lediganslår en diakonitjänst från 1.6.2025

Ansökningstiden utgår 18.3.2025.
Mer information om tjänsten och kontakt-
uppgifter finns under information på
www.nykarlebyforsamling.fi

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er

Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

info@begravningsbyramarjamaki.fi

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktorisera begravningsbyrå

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Önskas hyra (eller eventuellt köpa) en stuga i Åbo skärgård, gärna för en längre tid. Vår familj består av två små barn, så el och någon form av vattenförsörjning är ett måste. Vi är ordentliga, ekonomiskt stabila och tar väl hand om egendomen. Tel: 0400 745907

Kvinnlig svensk läkare söker bostad centralt efter flytt till Helsingfors pga jobb. Barn-, djur- & rökfri. Kristna värderingar. Har fast tjänst & referenser. Tel: 050-338 6447 /Emilia

Nygift par söker sin första gemensamma 2-rummare i Helsingfors till hösten. Vi är rökfria och skötsamma. Vi gillar områden som Tölö, Berghäll, Kampen och Vallgård men tar emot alla erbjudanden! Tel: 0409682022.

Önskas hyra: en bostad med 4-6 rum i Tölö. Läkarefamilj (föräldrar och 3 barn) söker ett långvarigt hem. Tel: 0415354206

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477
Ons kl. 10-15

Etta på Wallinsgatan. Ett rum, kökvrå och toalett, 590€/mån. Tel: 040-7571278.

KÖPES

Ungt par önskar köpa/hyra fritidshus eller standtomt på Åland. Har hembygdsrätt. Kontakt: +3584573430097, julialiewendahl@hotmail.com

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbtjänst som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

Vi söker Sista hjälpare – en hand i livets slutskede

Johanniterhjälpen bedriver välgörenhetsverksamhet under devisen *Att hjälpa din nästa*. Vi startar nu Sista hjälpen – där du kan vara med och hålla en hand i livets sista stund.

Vi söker volontärer till Johanniterhjälpens Sista hjälpen. Blev du intresserad? Utbildning arrangeras 25.3 och 1.4 i Helsingfors.

Kontakta Gun Eklund senast den 14.3.2025, 050-5417731 eller info@johanniter.fi

Läs mer om vad det innebär att vara Sista hjälpare:
johanniter.fi/sistahjalpen

**SUOMEN JOHANNITTAIN APU
JOHANNITERHJÄLPEN I FINLAND**

johanniter.fi

KORSHOLM MusicFestival

Klassisk musikfest i hjärtat av
Österbotten 22–30 juli 2025

Över hundra artister från när och fjärran samlas under drygt en vecka i slutet av juli för årets upplaga av Musikfestspelen Korsholm.

Programmet med temat **"Broar"** är fylldt och varierat och bjuder på klassisk musik i världsklass samt inslag av tango, folkmusik, barnföreställningar och – för första gången i festivalens historia – balkanmusik. Tematonsättaren är nestorn **Aulis Sallinen**, vars musik uppskattas av både publik och musiker. Bland världsartisterna märks **Elina Vähälä**, **Arvid Engegård**, **Aleksei Kiseliöv**, **Mari Palo** och festivalens konstnärliga ledare **Jan-Erik Gustafsson**. De spelar tillsammans med ensembler som **OPUS 13**, **FRIGG** och **Amélie goes to Belgrad**.

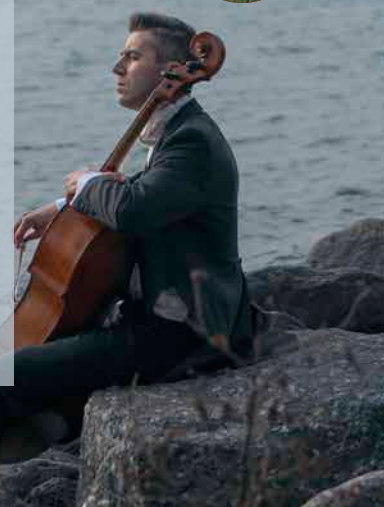
Inviigningskonserten gästas i år av **Wegelius Kammarstråkar**, en Helsingforsbaserad orkester med gamla anor. Med sig har de inte mindre än fyra solister, vilket lovar en öppningskonsert utöver det vanliga.

Helgen innehåller den traditionsenliga skärgårdsdagen, med bland annat en konsert på **Salteriet i Svedjehamn**. I år gästas konserten av vapendragarna **Knut Erik Sundquist** och **Arvid Engegård**, som en gång i tiden slog världsrekord i snabbspel. Det blir en konsert fylld av fart och skratt. Söndagen avslutas med en speciell konsert i Vasa stadshus, där första halvan består av musik av Prokofjev och Sjostakovitj, medan andra halvan bjuder på toner från det österbottniska balkanbandet **Amélie goes to Belgrad**.

Avslutningskonserten väntas bli intensiv och stämningsfull, med den blivande sopranstjärnan **Aurora Marthens**. Programmet innehåller bland annat Sibelius vackra sånger och Elgars berömda **Enigmavariationer**. Orkestern är **Vasas egen stadsorkester**.

Naturen och omgivningarna har alltid varit en viktig del av Musikfestspelen, och så är det även i år. Konserter hålls i flera hundra år gamla träkyrkor, i skärgårdsrum och på bygdegårdsmuseer, där det fantastiska österbottniska kulturlandskapet ständigt är närvarande. Missa inte en tur till UNESCO:s världsarvsområde, Kvarkens skärgård.

Bekanta dig med programmet på:
www.korsholmmusicfestival.fi

Stiftstrategin

Öppet brev till biskop Bo-Göran Åstrand

I Kyrkpressen 3/2025 behandlades stiftsstrategin både i ledaren samt i en längre intervju med biskopen. Speciellt när jag läste intervjun med biskopen blev jag både besviken och förvånad över biskopens sätt att hantera en sådan viktig fråga som att göra upp en strategi för stiftet.

Jag har själv haft ledande befattningar inom industrin, där strategiarbetet har varit ett viktigt verktyg i ledarskapet. I dessa sammanhang upplevdes olikheterna i tänkandet som en styrka.

Biskopen har poängterat vikten av att alla är välkomna med i församlingens arbete. Men ifråga om ett arbete som berör hela stiftet, utesluter biskopen medvetet personer som har en mera konservativ bibelsyn från att delta. Ledaren 3/2025 ställer sig också kritisk till detta.

Jag förstår biskopens arbetsätt, eftersom ja-sägare alltid är trevligare att ha omkring sig. Biskopen säger ju klart "Nu sökte jag folk som skulle vara katalysatorer för mitt eget tänkande och som också är inkluderande på riktigt". Biskopens egna ord om att kyrkan ska vara öppen för alla klingar väldigt dåligt när det kommer till det egna ledarskapet.

Biskopen har ett stort ansvar när det gäller att få olika grupper i stiftet till samtal trots olika

synsätt. Jag hoppas att biskopen vågar ta tjuren vid hornen och involvera grupper med diametralt motsatta åsikter. Biskopens nuvarande arbetssätt utesluter grupper som har avviken de åsikt. Då finns också risk att resultatet blir urvattnat och inte stämmer överens med verkligheten. Med sitt sätt att agera finns också risk att polariseringen ökar i kyrkan.

STIG KRONLÖF,

förtroendevald i Kristinestads svenska församling

SVAR:

Bästa Stig Kronlöf. Tack för att du vill ta del i det strategiska samtalet i Borgå stift.

Det samtal som du efterlyser har redan startat i enlighet med min vägledning till Borgå stift. I januari och i början av februari hölls åtta regionala samlingar till vilka församlingarnas förtroendevalda och anställda kallades. Vid dessa välbesökta tillfällen startade samtal som tjänar som modell för de fortsatta samtalen i stiftets alla församlingar. Det var mycket glädjande att höra hur deltagarna gick i dialog med varandra. Också de förtroendevalda och anställda i Kristinestads svenska församling kommer att under kyrkoherdens ledning fortsätta och utveckla detta samtal nu under våren.

Utgångspunkten i min strate-

giska vägledning är dopet. Dopet är den största gemensamma nämnaren för kyrkans gemenskap. Det gör oss likvärdiga och jämbördiga. Det här är utgångspunkten för oss alla. Det är alltså Gud som i Jesus Kristus har inkluderat oss och gjort oss delaktiga av kyrkans gemenskap.

Vägledningen för Borgå stift är mycket tydlig gällande denna inkludering: "Vi är mer än en åsiktsgemenskap eller en förening. Vi har inte valt varandra. När vi kan se att vi är varandra givna, att det är Guds gåva att vi är del av Kristi kyrka och att det är vårt uppdrag att inkludera varandra, då blir mötet respektfullt, ödmjukt och ömsesidigt."

Det finns många olika grupperingar i Borgå stift. I vägledningen konstateras att det i kyrkan har pågått diskussioner, debatter och stridigheter kring hur vi ska förstå Gud och Guds vilja. Vi har också olika uppfattningar i dagsaktuella frågor. Men det här är inte skäl nog för att underkänna eller överge varandra. Enheten i Kristus är större än enhetligheten i olika frågor och synsätt. Det här utgör den teologiska och samtidigt praktiska grunden i min vägledning.

Våren 2023 inleddes strategiarbetet med ett öppet hörande i form av en enkät gällande

synpunkter på Borgå stift, församlingarna och det kyrkliga livet. Inbjudan att delta gick ut i många medier och sammanhang. Närmare 800 svar inkom och beaktades i arbetet. Det vittnar om den rika mångfald och vilja att delta som är kännetecknande för stiftet. Arbetsgruppen som jag tillsatte hade i uppgift att så objektivt och inkluderande som möjligt lyssna in de olika perspektiv som framkom ur materialet och ur de många intervjuer som arbetsgruppen också genomförde. Arbetsgruppens medlemmar var alltså inte utvalda för att vara "ja-sägare" och

"trevliga att ha omkring sig", som du i din insändare anför, utan för att de för mig är kända för sin förmåga att kunna ta emot olika perspektiv och väga dem samman. Detta för att få till stånd en strategi som har bästa möjliga förutsättningar att svara an hos oss alla.

Det här är alltså mitt arbetsätt. Att inbjuda till och ge vägledning för det goda samtalet i Borgå stifts församlingar. Till sådana samtal är alla välkomna. För här handlar det om våra gemensamma angelägenheter.

BISKOP BO-GÖRAN

RES GRÖNARE MED OSS!

- Gruppresor
- Guide service
- Charterbussar

KAJ FORSBLOM

PORVOO TOURS

www.porvootours.fi

www.kajforsblom.fi

Biskop Laajasalos predikan

Tjänandet hindrar oss inte från att stå upp för sanningen

Det går att hitta biskop Laajasalos predikan på självständighetsdagen via Google. Jag lyssnade flera gånger innan jag skrev insändaren i KP nummer 3. Det var bra att biskopen påtalade högmödet och att han talade om att hög som låg ska behandlas lika inför lagen. Men det var inte viktigt att ha rätt. "Sanningen bör förbli en hemlighet", den är ogripbar och ett ämne för fortlöpande förundran, förkunnade biskopen mot slutet av sin predikan. Det allvarliga är att det inte finns någon frälsning utan sanning.

Därför skrev jag. Kristendomen är en person, Jesus Kristus, Sanningen som vi behöver lära känna. Hans lära ser inte ut hur som helst.

Tidningen Uusi Tie har också reagerat på biskop Laajasalos predikan. Den 2 januari ingår ledaren "Onko oikeassa oleminen synty?". Artikeln inleds med konstaterandet att det uppstått ett märkligt fenomen inom kyrkan. Man har börjat tala om "att ha rätt" ("oikeassa oleamisesta") nästan som om det vore en synd. Anklagelsen

riktas oftast mot de konservativa. Anklagelsen är ofattbar, för alla vill vi söka och finna sanningen. Människan överväger olika åsikter och strävar efter det hon anser vara rätt. Om någon vet sig ha fel, ändrar hon åsikt. Om att ha rätt kritiserar ur synvinkeln att det inte finns någon sanning är det egentligen en ganska farlig tanke. Då blir allting subjektivt. Uusi Ties hela ledare kan läsas på nätet.

REGINA KREANDER,
Grankulla

MINISEMESTER TILL ÅLAND

från 109 € per person

ALLT INGÅR: båtresa, hotell, 3-rätters middag & frukost

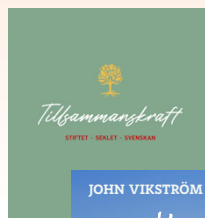

ÅLANDHOTELS.FI

BOKNING & FÖRFRÅGNINGAR +358 1815 555 • info@alandhotels.fi

BOKREA

Bra böcker – bra priser!
Fler fina fynd hittar du
i nätbokhandeln
www.fontanamedia.fi.

KOMMER SNART!

JOHANNA EVENSON:

Det var något jag ännu ville säga

När Johanna Evensons far hastigt går bort börjar hon skriva meddelanden till honom. De korta breven är hennes sätt att hålla samtalet med pappan vid liv. Samtidigt sätter de ord på sorgen och tomheten i den annorlunda värld som nu stiger fram.

Fontana Media, hft. 26,90
Utkommer i mars

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi • Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Fontana Media

SÖK TILL SOC&KOM VID HELSINGFORS UNIVERSITET

ANSÖKNINGSTID 11-25.3.2025

BLI EXPERT INOM:

Journalistik och kommunikation
Socialpsykologi
Statskunskap med förvaltning
Sociologi
Rättsvetenskap
Socialt arbete och socialpolitik

helsinki.fi/sockom

HELSINGFORS UNIVERSITET
SVENSKA SOCIAL- OCH KOMMUNALHÖGSKOLAN